

Godišnje izvješće 2007.

Iza brojeva stoje ljudi

Glavna financijska obilježja

T-HT Grupa

	sij.-pros. 2007. milijuni kuna	sij.-pros. 2006. milijuni kuna	% promjena
Ukupni prihod	8.838	8.636	2,3%
EBITDA prije jednokratnih stavki	4.050	4.060	-0,2%
EBITDA	3.955	4.041	-2,1%
EBIT (dobit iz redovnog poslovanja)	2.519	2.571	-2,0%
Neto dobit	2.471	2.214	11,6%
Marža EBITDA-e prije jednokratnih stavki	45,8%	47,0%	-1,2 p.p.
Marža EBIT-a	28,5%	29,8%	-1,3 p.p.
Marža neto dobiti	28,0%	25,6%	2,3 p.p.
Ulaganja u dugotrajnu imovinu	1.248	1.425	-12,4%
Omjer ulaganja u dugotr. imovinu / prihodi	14,1%	16,5%	-2,4 p.p.
	31. prosinac 2007.	31. prosinac 2006.	% promjene
Dobit na uloženi kapital (ROE)	19,5%	18,4%	1,1 p.p.
Koeficijent financijske poluge	0,22	0,21	0,9%
Koeficijent ubrzane likvidnosti	3,24	3,37	-4,0%
Broj zaposlenika	6.724	7.498	-10,3%

Bilanca

	Na dan 31. prosinca 2007. milijuni kuna	Na dan 31. prosinca 2006. milijuni kuna	% promjena
Ukupna dugotrajna imovina	7.741	7.684	0,7%
Ukupna kratkotrajna imovina	7.551	7.774	-2,9%
Ukupna aktiva	15.292	15.458	-1,1%
Ukupni kapital i rezerve	12.575	12.731	-1,2%
Ukupne dugoročne obveze	454	472	-3,8%
Ukupne kratkoročne obveze	2.263	2.255	0,3%
Ukupni kapital i obveze	15.292	15.458	-1,1%

Poslovno područje T-Com

Ključni podaci o redovnom poslovanju	Prosinac 2007.	Prosinac 2006.	% promjena
T-Com fiksna mreža			
Ukupne POTS i FGSM telefonske linije	1.500.757	1.521.437	-1,4%
Ukupne ISDN telefonske linije	114.056	125.203	-8,9%
Ukupno (POTS+FGSM+ISDN)	1.614.813	1.646.640	-1,9%
Javne telefonske govornice	10.066	12.733	-20,9%
Ukupne telefonske linije (POTS+FGSM+ ISDN+tel.govornice)	1.624.879	1.659.373	-2,1%
Ukupni promet (tisuće minuta)	4.241.870	4.828.331	-12,1%
Prema nacionalnim nepokretnim mrežama	3.519.864	3.979.120	-11,5%
Prema nacionalnim pokretnim mrežama	433.595	533.610	-18,7%
Prema uslugama s dodanom vrijednosti (VAS)	75.863	68.424	10,9%
Prema međunarodnim mrežama	147.560	173.368	-14,9%
Preostali promet	64.988	73.810	-12,0%
ARPA govornih usluga po pristupu (mjesečni prosjek za godinu u HRK)	159	175	-9,1%

T-Com internet

Korisnici pristupa Internetu			
Broj internetskih pretplatnika	482.867	409.556	17,9%
Modemski korisnici	746.652	732.574	1,9%
Modemski korisnici - aktivni	137.942	193.808	-28,8%
ADSL linije	344.925	215.748	59,9%
IPTV korisnici	43.734	5.805	653,4%
Korisnici stalne Internet linije	881	799	10,3%
VPN pristupne točke	1.383	877	57,7%
Ukupan broj 'online' minuta za modemske korisnike (u tisućama minuta)	1.188.865	1.639.995	-27,5%

Poslovno područje T-Mobile

Ključni podaci o redovnom poslovanju	Prosinac 2007.	Prosinac 2006.	% promjena
Pretplatnici			
Broj pre-paid pretplatnika	1.700.042	1.603.318	6,0%
Broj post-paid pretplatnika	684.817	554.715	23,5%
Ukupan broj T-Mobile pretplatnika	2.384.859	2.158.033	10,5%
% post-paid pretplatnika	29,0%	26,0%	3,0 p.p.
Minute korištenja (MOU)			
MOU po prosječnom pretplatniku	127,4	117,2	8,7%
Prosječan prihod po pretplatniku (ARPU) (u kunama)			
Prosječni ARPU (mjesečni prosjek za godinu u HRK)	131,1	136,0	-3,6%
ARPU izuzimajući govorne usluge (mjesečni prosjek za godinu u HRK)	25,1	23,3	8,1%
Trošak stjecanja novog korisnika (SAC) po bruto broju novih korisnika	273,0	358,1	-23,7%
Stopa odljeva pretplatnika (%)			
Stopa odljeva pretplatnika ukupno	1,28	1,08	0,2 p.p.
Stopa odljeva post-paid pretplatnika	0,73	1,09	-0,4 p.p.
Stopa odljeva pre-paid pretplatnika	1,49	1,07	0,4 p.p.
Penetracija	115,0	100,4	14,6 p.p.
Tržišni udio pretplatnika (%)	46,7	49,1	-2,4 p.p.
Tržišni udio po prihodima (%) (1)	52,7	53,6	-1,0 p.p.

“(1) Tržišni udio prema ukupnom prihodu bez nacionalnog roaminga.

Izvor: Godišnje izvješće društva Telekom Austrije za 2006. i kvartalna izvješća za prva tri kvartala 2007., interna procjena ukupnih prihoda i prihoda od nacionalnog roaminga VIPneta za 2007.

Prezentacija podataka u Godišnjem izvješću

Osim ako kontekst ne zahtijeva drugačije, pojam „T-HT Grupa“ ili „Grupa“ ili „T-HT“ označava društvo HT - Hrvatske telekomunikacije d.d. zajedno s njegovim ovisnim društvima.

Pojam „HT“ ili „Društvo“ odnosi se na društvo HT - Hrvatske telekomunikacije d.d.

Pojam „T-Mobile“ odnosi se na T-Mobile Hrvatska d.o.o., ovisno društvo u stopostotnom vlasništvu Društva koje djeluje kao poslovna jedinica Grupe za mobilne usluge.

Pojam „T-Com“ odnosi se na drugu poslovnu jedinicu Grupe koja je odgovorna za nepokretnu mrežu, veleprodaju, širokopojasne usluge, podatkovne i internetske usluge.

Pojam „Iskon“ odnosi se na Iskon Internet d.d., ovisno društvo u stopostotnom vlasništvu Društva koje čini dio T-Com poslovne jedinice.

Naziv „HAT“ odnosi se na Hrvatsku agenciju za telekomunikacije.

Sadržaj

- 4 Uvod**
  - Pismo dioničarima
  - Korporativni profil
  - Informacije za investitore
  - Uprava
  - Nadzorni odbor
  - Izvešće Nadzornog odbora
  - Izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja

- 26 Pregled poslovanja u 2007. godini**
  - Pregled tržišta
  - Regulatorno okruženje
  - Strategija Grupe
  - Organizacija Grupe
  - T-Com
  - T-Mobile
  - Mreža i informacijske tehnologije
  - Ljudski resursi

- 60 Korporativna društvena odgovornost**
  - Donacije i sponzorstva
  - Ekologija

- 66 Financijski pregled 2007.**

- 72 Konsolidirana financijska izvješća**
  - Opće informacije
  - Izvešće ovlaštenog revizora
  - Konsolidirani račun dobiti i gubitka Grupe
  - Konsolidirana bilanca Grupe
  - Konsolidirano izvješće o tijeku novca Grupe
  - Konsolidirano izvješće o priznatim prihodima i rashodima Grupe
  - Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća

- 120 Pojmovnik**

Više od 355.000 hrvatskih građana
kupilo je dionice T-HT-a
5. listopada 2007. godine

Pismo dioničarima

Poštovani dioničari,
drago mi je što vas mogu izvijestiti o glavnim obilježjima poslovanja T-HT-a u 2007. godini. Naša kompanija je i nadalje tržišni lider u svim segmentima telekomunikacijskih usluga na hrvatskom tržištu. Ključ našeg uspjeha je u usmjerenosti prema korisniku i sveobuhvatnom portfelju telekomunikacijskih proizvoda i usluga visoke kvalitete koje nudimo na najkvalitetnijim mrežama.

Od listopada 2007. godine T-HT kotira na Zagrebačkoj i Londonskoj burzi, što predstavlja temeljnu promjenu u pozicioniranju naše kompanije. Iako je kompanija uvijek poslovala s punom odgovornošću prema svojim dioničarima, velik interes privatnih i institucionalnih ulagača tijekom inicijalne javne ponude dionica, a posebice interes hrvatskih građana, dodatno je motivirao i potaknuo sve zaposlenike T-HT-a da nastave s jačanjem njegovog tržišnog pozicioniranja. Na temelju poslovnih rezultata i izuzetno dobrog financijskog stanja kompanije, Uprava i Nadzorni odbor predlažu Glavnoj skupštini HT-Hrvatskih telekomunikacija d.d. dividendu od 29,56 kuna po dionici, što predstavlja omjer isplate dividende u odnosu na neto dobit ostvarenu u 2007. godini od 100%.

Unatoč sve jačoj konkurenciji u 2007. godini T-HT Grupa je ostvarila zacrtane ciljeve i zadržala vodeći tržišni položaj u svim glavnim segmentima. Telekomunikacijsko je tržište u 2007. godini bilo obilježeno brzim rastom širokopoljanskih usluga i širenjem tržišta pokretnih komunikacija.

T-Mobile, naše društvo kćer za pokretne komunikacije, zadržao je u 2007. godini položaj vodećeg operatora na tržištu pokretnih komunikacija. Zahvaljujući našim atraktivnim ponudama i prepoznatoj kvaliteti, baza pretplatnika povećala se na 2,4 milijuna korisnika. Povećanje prosječnog broja minuta razgovora i post-paid korisnika s jedne strane, te pad cijena s druge strane, doveli su do rasta nekonsolidiranih prihoda T-Mobilea od 5,1% u odnosu na 2006. godinu. T-Mobile završava poslovnu godinu s neznatnim padom tržišnog udjela temeljenog na prihodima (sa 53,6% na 52,7%), a u 2008. godinu ulazi s ambicioznim ciljevima i novim projektima, te očekuje rast broja korisnika i podatkovnih usluga.

Posebno me raduje što hrvatsko tržište i dalje prepoznaje vrijednost T-Coma, naše poslovne jedinice za poslovanje nepokretne mreže, i uživa u prednostima vrhunske kvalitete i dodatnih usluga poput ADSL-a ili IPTV-a. Stoga, usprkos rastu pokretnih govornih komunikacija, poslovanje naše nepokretne mreže bilježi tek blagi pad u odnosu na 2006. godinu, što nas čini posebno uspješnima u usporedbi s ostalim operatorima u regiji. Atraktivne ponude te obogaćivanje multimedijjskih internetskih sadržaja potpomogli su rast MAXadsl-a, naše širokopoljanske usluge, na impresivan broj od 344.925 pretplatnika, što predstavlja povećanje od 59,9% u odnosu na prosinac 2006. godine. Na kraju je godine MAXtv, T-Comova usluga interaktivne digitalne televizije, imao 43.734 korisnika i veliku ponudu programa u osnovnom i dodatnom paketu. T-Comov internetski medij, T-Portal, zadržao je vodeće mjesto na hrvatskom web tržištu i povećao broj posjetitelja u odnosu na 2006. Očekujemo da će do kraja 2008. broj korisnika ADSL-a porasti na 450.000, što bi trebalo dovesti do snažnog rasta prihoda od širokopoljanskih usluga. Također, očekujemo i nastavak rasta broja korisnika MAXtv-a.

Kako bismo osigurali potpunu koordinaciju poslovnih aktivnosti T-Coma i T-Mobilea i optimalno pozicioniranje na tržištu, početkom 2007. godine uskladili smo odgovornosti menadžmenta na razini T-HT Grupe.

Strategija T-HT Grupe i dalje je usmjerena na zadržavanje i stjecanje korisnika na temelju kvalitete usluga, stalnog poboljšanja učinkovitosti, rasta i inovacija. Pokazali smo jasan strateški fokus te nastojanje za rastom i razvojem poslovanja, no ne po svaku cijenu. Ozbiljno razmatramo samo ona udruživanja i stjecanja koja su strateški opravdana i koja mogu dovesti do stvaranja vrijednost za dioničare. Sukladno ovoj strategiji, u 2008. godini namjeravamo sudjelovati u očekivanom procesu privatizacije HT Mostara u kojem već imamo 39,1% udjela te predstavnike u upravljačkim tijelima. Također, nastavit ćemo pažljivo pratiti i procjenjivati sve druge prilike za širenje.

U cilju promicanja kulture temeljene na radnom učinku, tijekom 2007. godine proširili smo sustav upravljanja radnim učinkom na sve zaposlenike Društva. Kompanija pridaje izuzetnu važnost stalnom usavršavanju kako bi bila u mogućnosti pratiti tehnološka i tržišna kretanja. Tako je 2007. godine više od 3.000 zaposlenika sudjelovalo u različitim edukativnim programima. T-HT je nastavio proces restrukturiranja, uključujući i programe zbrinjavanja viška radnika, u svrhu osiguranja učinkovitih procesa, a sve u cilju održavanja vodeće tržišne pozicije. Nastavljen je konstruktivan dijalog s našim socijalnim partnerima u traženju optimalnih te društveno odgovornih rješenja u vezi svih pitanja koja se tiču zaposlenika.

Zadržali smo vrlo dobre financijske rezultate: konsolidirani prihodi povećali su se za 2,3% u odnosu na 2006. godinu, te iznose 8.838 milijuna kuna. EBITDA prije posebnih utjecaja je ostala stabilna na 4.050 milijuna kuna uz maržu od 45,8%. Neto dobit je iznosila 2.471 milijuna kuna, što predstavlja povećanje od 11,6% u odnosu na 2006. godinu, uglavnom kao rezultat jednokratne dobiti u vezi s ulaganjem u HT Mostar, dok je neto novčani tijek iz poslovnih aktivnosti i dalje vrlo visok.

Jedna od temeljnih vrijednosti naše kompanije jest odgovornost prema zajednici u kojoj poslujemo. T-HT redovito surađuje s obrazovnim, kulturnim i znanstvenim ustanovama te s nevladinim udrugama koje promiču vrijednosti civilnog društva.

T-HT daje svoj doprinos zajednici pokrećući humanitarne projekte te podržavajući kulturne, obrazovne i sportske aktivnosti na razini Grupe i kroz aktivnosti T-Coma i T-Mobilea.

Kroz projekt KulTurist pomažemo održavanje važnih kulturnih manifestacija širom zemlje, a T-Com i T-Mobile sponzoriraju sportove kao što su nogomet i jedrenje. Također, veže nas i partnerski odnos s Hrvatskim olimpijskim odborom.

Smatramo da je sudjelovanje zaposlenika u općem boljitku društva iznimno važno. U 2007. godini po drugi put smo proveli projekt „Zajedno smo jači“ u okviru kojeg su zaposlenici predlagali obrazovne i kulturne projekte vrijedne donacija, a koje je potom T-HT financijski podržao.

Poštovani dioničari, istinski vjerujem da kompanijske strateške smjernice te ostvareni poslovni i financijski rezultati predstavljaju izvrstan temelj za naše uspješno poslovanje u 2008. godini. Nastavit ćemo raditi u skladu s naša tri temeljna strateška načela: rast i inovacije, jačanje odnosa s korisnicima te usmjerenost na kvalitetu i učinkovitost. Naša kompanija, Uprava, svi menadžeri i zaposlenici i nadalje će usmjeravati sve svoje aktivnosti na postizanje što boljih poslovnih rezultata, a time i na ispunjenje vaših očekivanja.

Najiskrenije zahvaljujem svim dioničarima na ukazanom povjerenju, zaposlenicima Grupe na motiviranosti, trudu i entuzijazmu te kolegama iz Uprave i Nadzornog odbora na potpori.

U Zagrebu, ožujak 2008.

Ivica Mudrić
predsjednik Uprave

Korporativni profil

Pregled

T-HT Grupa je vodeći davatelj telekomunikacijskih usluga u Hrvatskoj te pruža usluge nepokretne i pokretne telefonije, veleprodajne, internetske i podatkovne usluge. Grupa posluje putem poslovne jedinice T-Com (koji nije samostalna pravna osoba), putem T-Mobilea i određenog broja manjih ovisnih društava.

Osnovne djelatnosti društva HT - Hrvatske telekomunikacije d.d., njegovog ovisnog društva T-Mobile Hrvatska d.o.o. i drugih ovisnih društava sastoje se od pružanja telekomunikacijskih usluga te projektiranja i izgradnje komunikacijskih mreža na području Republike Hrvatske. Uz pružanje usluga fiksnih telefonskih linija (pristup i promet fiksnim telefonskim linijama te dodatne usluge fiksne mreže), Grupa pruža internetske usluge i usluge prijenosa podataka (najam vodova, ATM, X25 i Frame Relay) te posluje s GSM i UMTS pokretnim telefonskim mrežama.

Nastanak i povijest

HT - Hrvatske telekomunikacije d.d. (HT d.d. ili Društvo) dioničko je društvo u pretežnom vlasništvu društva Deutsche Telekom AG (DTAG). Osnovano je 28. prosinca 1998. godine u Republici Hrvatskoj sukladno odredbama Zakona o razdvajanju Hrvatske pošte i telekomunikacija, kojime je poslovanje prijašnjeg poduzeća Hrvatske pošte i telekomunikacija (HPT s p.o.) razdvojeno i prenijeto na dva nova dionička društva: HT - Hrvatske telekomunikacije d.d. (HT d.d.) i HP - Hrvatska pošta d.d. (HP d.d.). Društvo je počelo s neovisnim poslovanjem na dan 1. siječnja 1999. godine.

Sukladno odredbama Zakona o privatizaciji Hrvatskih telekomunikacija d.d. (NN br. 65/99 i br. 68/01), 5. listopada 1999. godine Republika Hrvatska je prodala 35% dionica društva HT d.d. društvu DTAG, a 25. listopada 2001. godine DTAG je kupio dodatnih 16% dionica društva HT d.d. te tako postao većinski dioničar s 51% dioničkog udjela. Vlada Republike Hrvatske je 17. veljače 2005. godine prenijela 7% dionica HT d.d. na Fond hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji, u skladu sa Zakonom o privatizaciji HT d.d. (NN 65/99 i NN 8/2001).

Tijekom 2002. godine, HT mobilne komunikacije d.o.o. (HTmobile) osnovane su kao zasebno trgovačko društvo i ovisno društvo u potpunom vlasništvu HT d.d. za pružanje usluga pokretnih telefonskih mreža. HTmobile je svoju poslovnu aktivnost počeo 1. siječnja 2003. godine, a od listopada 2004. službeno mijenja naziv u T-Mobile Hrvatska d.o.o. (T-Mobile).

Dana 1. listopada 2004. godine Društvo je promijenilo zaštitni znak u T-HT i time postalo dio globalne „T“ obitelji Deutsche Telekoma. Promjenu identiteta na korporativnoj razini pratilo je formiranje robnih marki dvaju odvojenih segmenata Grupe: poslovne jedinice za poslovanje nepokretne mreže, T-Com, koja također pruža veleprodajne, internetske i podatkovne usluge, te poslovne jedinice za poslovanje pokretnih komunikacija, T-Mobile.

Grupa je na dan 30. svibnja 2006. godine stekla 100% dionica društva Iskon Internet d.d., jednog od vodećih alternativnih operatera u Hrvatskoj.

Sukladno odredbama Zakona o privatizaciji Hrvatskih telekomunikacija d.d., Republika Hrvatska je, putem Inicijalne javne ponude (IPO), 5. listopada 2007. prodala 32,5% od ukupnog broja redovnih dionica T-HT-a, od čega 25% dionica hrvatskim građanima, a 7,5% dionica hrvatskim i inozemnim institucionalnim investitorima.

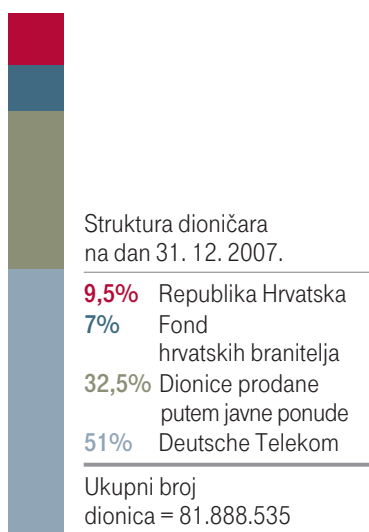
Informacije za investitore

Inicijalna javna ponuda (IPO) i kretanje cijene dionice

Republika Hrvatska prodala je 5. listopada 2007. putem Inicijalne javne ponude (IPO) 32,5% od ukupnog broja redovnih dionica T-HT-a („Dionice“) čime je smanjila svoj udio u vlasništvu T-HT-a sa 42% na 9,5%, od čega je 7% rezervirano za ponudu sadašnjim i bivšim zaposlenicima te daljnjih 2,5% za bonus dionice sukladno ponudi po povlaštenim uvjetima za hrvatske građane.

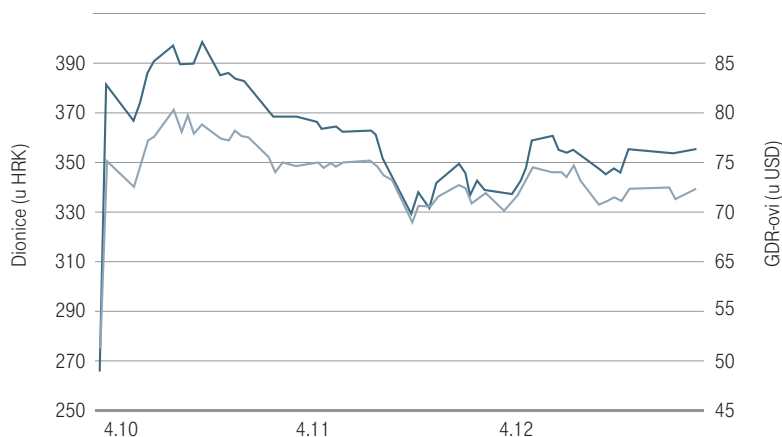
IPO T-HT-a obilježio je hrvatsko tržište kapitala u 2007. godini s ukupnim udjelom namijenjenim javnoj ponudi od 32,5% alociranim hrvatskim građanima u visini od 25% te hrvatskim i inozemnim institucionalnim investitorima u visini od 7,5%. Više od 355 tisuća hrvatskih građana iskoristilo je pravo kupnje po povlaštenim uvjetima i postalo dioničarima T-HT-a. Od 5. listopada 2007. redovne dionice kotiraju

na Zagrebačkoj burzi (ZSE) dok Globalne potvrde depozitara (GDR) kotiraju na Londonskoj burzi (LSE). Prvi dan trgovanja obilježen je vrlo velikim volumenima: u odnosu na cijenu iz ponude od 265 kuna, dan je zatvoren s porastom cijene dionice od 43%, čime je ista dosegla razinu od 380 kuna (s najvišom razinom dana kao i cijelog perioda od 419 kuna). Nepovoljna situacija na hrvatskom tržištu kapitala, globalna zabrinutost za recesiju u SAD te usporavanje rasta kineskog gospodarstva kao i povlačenje zarade investitora utjecali su na kretanje cijene dionice u mjesecima koji slijede (grafikon dolje). T-HT dionica je završila godinu na ZSE na razini od 354 kuna dok su najviša i najniža cijena perioda iznosile 398 kuna odnosno 330 kuna. Dionica T-HT je najviše tržena dionica na Zagrebačkoj burzi u 4. kvartalu 2007. godine. Na dan 31. prosinca 2007. godine tržišna kapitalizacija T-HT-a dosegla je oko 29 milijardi kuna odnosno oko 4 milijarde eura.

Kretanje cijene dionice T-HT (4. 10. 2007. - 31. 12. 2007.)

ZSE/dionice LSE/GDR-ovi

Napomene:

- 1) Uzete su zadnje cijene
- 2) Trgovanje dionicom započelo je 5. listopada 2007. Samo za potrebe jasnijeg razumijevanja cijena iz ponude od 265 HRK po dionici uzeta je za dan 4. listopada 2007. godine

Dividenda

Dana 13. kolovoza 2007. Društvo i njegovi najveći dioničari zaključili su Memorandum o razumijevanju koji utvrđuje kako bi trebala izgledati buduća politika dividendi i to na način kako slijedi: bilo koje dividende izglasane i isplaćene u odnosu na bilo koju godinu koja slijedi nakon godine u kojoj je objavljena Ponuda (IPO), iznosit će od 50% do 100% raspodjeljive dobiti Društva stečene u prethodnoj godini. Bilo koja godišnja dividenda ovisit će o ukupnom financijskom položaju Društva i njegovim potrebama za radnim kapitalom u relevantnom razdoblju (uključujući, ali ne i ograničeno na poslovne izgleda Društva, potrebe za novčanim sredstvima, financijske rezultate i druge čimbenike uzimajući u obzir pitanja oporezivanja i prakse plaćanja drugih europskih telekomunikacijskih operatora kao i opću gospodarsku klimu). Uprava i Nadzorni odbor HT-Hrvatskih telekomunikacija d.d. predlažu Glavnoj skupštini Društva, koja će se održati 21. travnja, raspodjelu dividende od 29,56 kuna po dionici za financijsku 2007. godinu, što daje ukupan iznos za isplatu dividende od 2,4 milijarde kuna. Ovo predstavlja omjer isplate dividende od 100%. Glavna skupština Društva izglasala je u travnju 2007. godine isplatu dividende iz neto dobiti Društva za 2006. godinu u iznosu od 207 milijuna kuna (2,53 kuna po dionici) koja je isplaćena u svibnju 2007. godine. Glavna skupština Društva izglasala je 6. rujna 2007. izvanrednu dividendu u iznosu od 2.410 milijuna kuna (29,43 kuna po dionici) koja je isplaćena u rujnu 2007. godine.

Financijski kalendar

	Datum
Objava rezultata za cijelu 2007. godinu.	28. veljače 2008.
Glavna skupština Društva	21. travnja 2008.
Objava rezultata za prvi kvartal 2008.	8. svibnja 2008.
Objava rezultata za prvih šest mjeseci 2008.	7. kolovoza 2008.
Objava rezultata za prvih devet mjeseci 2008.	6. studenog 2008.

Navedeni datumi su podložni promjeni.

Opće informacije o dionicama i GDR-ovima

Dionice:	ISIN: HRHT00RA0005
GDR-ovi prema Propisu S:	ISIN: US4432962078
GDR-ovi prema Pravilu 144A:	ISIN: US4432961088

Simbol dionice na Zagrebačkoj burzi:	HT-R-A
Simbol GDR-a na Londonskoj burzi:	THTC
PORTAL simbol uvrštenja za GDR prema Pravilu 144A:	P443296108

Broj dionica:	81.888.535
Rod:	Redovna dionica
Nominalni iznos:	100 kuna

Svaki GDR predstavlja jednu dionicu deponiranu kod Skrbnika.

Depozitar za GDR-ove je: JPMorgan Chase Bank, N.A., 4 New York Plaza 13th Floor New York New York 10004 Sjedinjene Američke Države	Skrbnik je: Privredna Banka Zagreb Franje Račkoga 6 10000 Zagreb Republika Hrvatska

Kontakti za investitore

Sektor za odnose s dioničarima HT-Hrvatske telekomunikacije d.d. Savska cesta 32 10000 Zagreb	Tel.: +385 1 49 12000, +385 1 49 11114 Fax.: +385 1 49 12012, +385 1 49 11115 E-mail: ir@t.ht.hr

Uprava

Ivica Mudrnić

Predsjednik Uprave i glavni izvršni direktor

Rođen je 1955. godine. Na Sveučilištu u Torontu diplomirao je elektrotehniku 1978. godine. Prvo zaposlenje dobio je u Odjelu razvoja proizvoda Motorola Communicationsa, a 1985. godine osnovao je vlastitu tvrtku MX Engineering Inc. Godine 1990. vratio se u Hrvatsku i uskoro postao savjetnikom predsjednika Republike za komunikacije. Već potkraj sljedeće godine imenovan je pomoćnikom ministra za pomorstvo, promet i veze, a 1992. resornim ministrom. Od 1994. godine obnaša i dužnost predsjednika Vijeća za telekomunikacije. Na dužnosti predsjednika Uprave Hrvatske radiotelevizije bio je od 1996. godine do 15. listopada 1998. kada je imenovan generalnim direktorom Hrvatske pošte i telekomunikacija. Nakon razdvajanja HPT-a, od 1. siječnja 1999. obnaša

dužnost predsjednika Uprave HT-Hrvatskih telekomunikacija.

Ivana Šoljan

Članica Uprave, glavna operativna direktorica za nepokretnu mrežu i broadband i glavna izvršna direktorica Izvršnog odbora

Poslovne jedinice T-Com

Rođena je 1964. godine. Studirala je komparativnu književnost i engleski jezik na Filozofskom fakultetu te kazališnu režiju na Akademiji dramske umjetnosti Sveučilišta u Zagrebu. Profesionalnu karijeru započinje kao producentica reklamnih i glazbenih spotova (SIM Studio, 1983. - 1987.), radijskih emisija (Radio 101, 1987. - 1988.) te kao suosnivačica i direktorica produkcije privatne komercijalne televizije Z3 (1988. - 1990.). Početkom 1990. godine radila je za američku tvrtku Mooney LeSage nakon čega se vratila radu u medijima

kao direktorica za marketing i prodaju (Globus, 1991. - 1992.), članica Uprave OTV-a (1993. - 1995.), direktorica za strateško planiranje i razvoj te direktorica za prodaju i distribuciju (EPH, 1995. - 1999.). Bila je osnivačica i direktorica tvrtke Klik Multimedija (siječanj - ožujak 2000.). Nakon prodaje Klik Multimedije Iskonu postala je članica Uprave Iskona odgovorna za prodaju, marketing i sadržaje. U rujnu 2002. imenovana je za članicu Uprave HT-Hrvatskih telekomunikacija i glavnu operativnu direktoricu za on-line. Od srpnja 2003. članica je Upravljačkog odbora za poslovanje nepokretne mreže. U studenom 2003. imenovana je za sponzora projekta odgovornog za vođenje procesa privremene organizacije projekta za nepokretnu mrežu. Od ožujka 2005. nalazi se na položaju glavne operativne direktorice za nepokretnu mrežu i broadband i glavne izvršne direktorice Izvršnog odbora Poslovne jedinice T-Coma.

Rainer Rathgeber

Član Uprave T-HT-a i glavni direktor za pokretne mreže, predsjednik Uprave i glavni izvršni direktor T-Mobilea Hrvatska

Rođen je 1964. godine. Diplomirao je ekonomiju na Sveučilištu u Passauu. Svoj profesionalni razvoj započeo je radeći za svjetske ugledne konzultantske kuće A.T. Kearney i Roland Berger sa sjedištima u Njemačkoj i Latinskoj Americi. Timu T-Mobile Internationala pridružio se prije pet godina, radeći na području strategije, tržišnog managementa, razvoja usluga i regulative. Od 2004. godine, kao izvršni potpredsjednik, odgovoran je za razvoj tržišta T-Mobile Internationala, pokrivajući sva T-Mobile tržišta u Europi. Na sjednici Nadzornog odbora T-Hrvatskog Telekomoma, održanoj 8. rujna 2006., Rainer Rathgeber imenovan je na mjesto člana

Uprave T-HT-a i glavnog direktora za pokretne komunikacije te predsjednika Uprave i glavnog izvršnog direktora T-Mobilea Hrvatska.

Irena Jolić Šimović

Članica Uprave i glavna direktorica za ljudske resurse

Rođena je 1969. godine. Diplomirala je na Ekonomskom fakultetu u Zagrebu te završila MBA studij na IEDE u Bledu. Prije dolaska u HT-Hrvatske telekomunikacije radila je za Hrvatsku radioteleviziju (HRT), Ministarstvo mora, prometa i veza te Ministarstvo povratka i useljeništa. U HT-Hrvatskim telekomunikacijama je od prosinca 1998. godine radeći na višim rukovodećim mjestima, uključujući funkciju izvršne direktorice za korporativnu strategiju i poslovni razvoj. Uspješno vodeći procese transformacije i reorganizacije kompanije, iskazala se u svojoj

menadžerskoj ulozi, dajući velik doprinos pozitivnim promjenama u T-HT-u. Kao glavna direktorica za ljudske resurse Irena Jolić Šimović preusmjerila je ulogu ljudskih resursa od operativne funkcionalnosti prema podršci poslovanju. Članica Uprave T-HT-a i glavna direktorica za ljudske resurse postala je 1. kolovoza 2006.

Jürgen P. Czapran

Član Uprave i glavni direktor za financije T-HT-a, član Uprave i glavni direktor za financije T-Mobilea Hrvatska

Rođen je 1952. godine u Singenu, Njemačka. Po struci diplomirani ekonomist, karijeru započinje 1979. godine u kompaniji Philips GmbH gdje je kao direktor djelovao tijekom više od 20 godina, ponajviše na području potrošačke elektronike i komunikacije s korisnicima. Godine 2000. imenovan je izvršnim potpredsjednikom za kontroling u kompaniji T-Mobile International, a u prosincu 2004. godine za člana Uprave i glavnog direktora za financije T-Mobilea Hrvatska. Od 12. veljače 2007. član je Uprave i glavni direktor za financije T-HT-a.

Božidar Poldruđač

Član Uprave i glavni direktor za tehniku i informacijske tehnologije T-HT-a, član Uprave i glavni direktor za tehniku T-Mobilea Hrvatska

Rođen je 1967. godine. Na Fakultetu elektrotehnike i računarstva Sveučilišta u Zagrebu diplomirao je 1992. godine, a magistrirao 2000. godine fokusirajući se na mobilne komunikacije i mrežne

migracije između druge i treće generacije mobilne telefonije. Karijeru započinje u Hrvatskoj pošti i telekomunikacijama 1993. godine. Radio je na planiranju radijske mreže analognog NMT 450 sustava mobilne telefonije, a od 1994. intenzivno sudjeluje u svim razvojnim aktivnostima implementacije prve GSM mreže u Hrvatskoj. Nakon razdvajanja HPT-a karijeru nastavlja u Hrvatskom Telekomu gdje je od listopada 1999. godine do listopada 2001. godine bio član Uprave i direktor za pokretne komunikacije. Dužnost glavnog tehničkog direktora pokretnih komunikacija HT-a obnašao je od listopada 2001. godine do 1. siječnja 2003. godine kada je osnovana tvrtka kćer, HT mobilne komunikacije d.o.o., danas T-Mobile Hrvatska. Ustrojem nove kompanije postaje član Uprave i glavni izvršni direktor za tehniku HT mobilnih telekomunikacija d.o.o. Od studenoga 2001. godine redoviti je član Technology Boarda T-Mobile Internationala, a u siječnju 2003. postaje i redoviti član TMO Information Technology Boarda. Od 15. ožujka 2007. Božidar Poldruđač je član Uprave i glavni direktor za tehniku i informacijske tehnologije T-HT Grupe.

Manfred Ohl

Član Uprave i glavni direktor za usluge Grupe do 15. ožujka 2007.

Katharina Hollender

Članica Uprave i glavna direktorica za financije do 31. siječnja 2007.

Nadzorni odbor

Gerhard Mischke,

predsjednik Nadzornog odbora do 12. veljače 2007.
član do 23. travnja 2007.

Michael Günther,

predsjednik Nadzornog odbora od 12. veljače 2007.
član do 12. veljače 2007.

Miroslav Kovačić,

zamjenik predsjednika

Horst Hermann,

član

Fridbert Gerlach,

član od 23. travnja 2007.

Ana Hrastović,

članica

Dr. Ralph Rentschler,

član

Miljenko Boban,

član

Josip Pupić,

član

Siegfried Pleiner,

član

Izvešće Nadzornog odbora

Na temelju članka 263, stavak 3, i članka 300c, stavak 2, Zakona o trgovačkim društvima te članka 31 Statuta HT - Hrvatskih telekomunikacija d.d., Nadzorni odbor društva HT - Hrvatske telekomunikacije d.d. Zagreb, Savska cesta 32 (u daljnjem tekstu: "Društvo"), na dan izdavanja ovoga izvješća u sastavu g. Michael Guenther, predsjednik Nadzornog odbora, g. Miroslav Kovačić, zamjenik predsjednika Nadzornog odbora, g. Fridbert Gerlach, gđa Ana Hrastović, g. Horst Hermann, dr. Ralph Rentschler, g. Siegfried Pleiner, g. Miljenko Boban i g. Josip Pupiće, predstavnik radnika HT-a d.d., članovi Nadzornog odbora, podnosi Glavnoj skupštini sljedeće

IZVJEŠĆE o obavljenom nadzoru u poslovnoj godini 2007. i rezultatima ispitivanja izvješća vezanih za zaključivanje poslovne godine 2007.

Ovo izvješće sadržajno obuhvaća:

- 1 način na koji je i u kojoj mjeri Nadzorni odbor obavljao nadzor vođenja Društva u poslovnoj godini 2007.

- 2 rezultate ispitivanja godišnjih financijskih izvješća na dan 31. prosinca 2007., izvješća revizora i prijedloga o upotrebi dobiti

- 3 rezultate ispitivanja izvješća Uprave o stanju poslovanja u poslovnoj godini 2007.

- 4 rezultate ispitivanja izvješća o odnosima s vladajućim i s njime povezanim društvima.

Korporativni profil

Deutsche Telekom AG (u daljnjem tekstu: "DTAG"), kao Strateški partner HT-a d.d., dana 25. listopada 2001. kupio je dodatnih 16% HT-ovih redovitih dionica te postao većinski dioničar s vlasničkim udjelom 51%. Prijenosom 7% svojih dionica u Fond hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji (u daljnjem tekstu "Fond"), koji je od 12. travnja 2005. godine registriran u Središnjoj depozitarnoj agenciji kao dioničar HT-a d.d. s udjelom 7%, Republika Hrvatska postala je dioničar Društva s udjelom 42%. Hrvatska vlada, koja zastupa Republiku Hrvatsku, na sjednici održanoj 15 lipnja 2007. godine donijela je odluku o prodaji dionica HT-a d.d. javnom ponudom.

U postupku javne ponude dionice su prodane građanima Hrvatske uz povlaštene uvjete te domaćim i stranim institucionalnim ulagateljima bez povlaštenih uvjeta. Zaključenjem IPO-a i uvrštenjem dionica HT-a na tržište Zagrebačke burze i globalnih potvrda depozitara (GDR-a) koje predstavljaju dionice HT-a na tržište Londonske burze, na dan 5. listopada 2007. godine, Republika Hrvatska postala je manjinski dioničar s udjelom 9,5%. Preostali dio 32,5% dionica društva u vlasništvu je građana Hrvatske te domaćih i stranih institucionalnih ulagatelja. Na dan izdavanja ovoga izvješća Nadzorni odbor ima pet članova koji zastupaju Deutsche Telekom, tri člana koji zastupaju Republiku Hrvatsku i jednog člana kojega imenuje Radničko vijeće HT-a d.d.

Nadzorni odbor

Tijekom 2007. godine sastav Nadzornog odbora Društva mijenjao se na sljedeći način. Slijedom promjena u odgovornosti na razini Uprave DT-a, predsjednik Nadzornog odbora, g. Gerhard Mischke, odstupio je s mjesta predsjednika Nadzornog odbora, s učinkom od 12. veljače 2007. Poslije, s učinkom od 23. travnja 2007., podnio je ostavku i na članstvo u Nadzornom odboru. G. Michael Guenther izabran je za predsjednika Nadzornog odbora s danom 12. veljače 2007.

G. Fridbert Gerlach izabran je za člana Nadzornog odbora T-HT-a na razdoblje od četiri (4) godine s početkom od 23. travnja 2007. G. Horst Hermann izabran je za člana Nadzornog odbora T-HT-a na još jedno mandatno razdoblje (četiri (4) godine), s početkom rada od 1. srpnja 2007. Dr. Ralph Rentschler, izabran je za člana Nadzornog odbora na još jedno mandatno razdoblje (četiri (4) godine) od 16. prosinca 2007. godine.

Komisija za reviziju

Na dan izdavanja ovoga izvješća članovi Komisije su g. Horst Hermann, predsjednik, gđa Ana Hrastović, članica, i g. Siegfried Pleiner, član. G. Kay Nolden je 2007. godine sudjelovao u radu Komisije kao savjetnik.

Komisija za naknade

Na dan izdavanja ovoga izvješća članovi Komisije za naknade su g. Michael Guenther, predsjednik, g. Miroslav Kovačić, član, i dr. Ralph Rentschler, član.

Uprava

Na dan izdavanja ovoga izvješća Uprava Društva ima šest (6) članova. Promjene u sastavu Uprave bile su kako slijedi:

Gđa Katharina Hollender promovirana je unutar DT Grupe te je odstupila s položaja članice Uprave i glavne direktorice za financije. Nadzorni odbor utvrdio je prestanak njezina mandata s danom 1. veljače 2007.

G. Juergen P. Czapan imenovan je članom Uprave i glavnim direktorom za financije na razdoblje od četiri (4) godine s danom 12. veljače 2007.

U sporazumu s članom Uprave i glavnim direktorom za usluge Grupe, Nadzorni odbor utvrdio je prestanak mandata g. Manfredu Ohlu, članu Uprave i glavnom direktoru za usluge Grupe s danom 15. ožujka 2007. godine.

G. Božidar Poldrugač imenovan je članom Uprave i glavnim direktorom za tehniku i informacijske tehnologije Grupe s danom 15. ožujka 2007.

Nadzor obavljen u poslovnoj godini 2007.

U 2007. godini održano je šest (6) sjednica Nadzornog odbora. Nadzorni je odbor nadzirao vođenje poslova Društva i obavljao druge poslove u skladu sa Zakonom o trgovačkim društvima, Statutom Društva i Poslovníkom o radu Nadzornog odbora Društva.

Nadzorni je odbor u 6 (šest) glasovanja izvan sjednice donio ove odluke:

- odluke vezane za proces IPO-a (inicijalne javne ponude

dionica) u skladu sa zahtjevima obaju pravosuđa, Ujedinjenog Kraljevstva i Hrvatske

- o davanju prethodne suglasnosti Upravi za izmjene Pravilnika o organizaciji u vezi s promjenama organizacije u Korporativnoj jedinici za tehniku i jedinicama za tehniku u poslovnoj jedinici T-Com,
- o davanju prethodne suglasnosti Upravi HT d.d. za prijedlog izmjena Statuta zbog usklađenja poslovnih aktivnosti HT - Hrvatskih telekomunikacija d.d. koje proizlaze iz usluga koje HT d.d. pruža, a vezane su za IPTV, poslova vezanih za nekretnine (davanje u zakup, najam) i raznih promotivnih akcija T-Coma sa zakonodavstvom Republike Hrvatske (posebno sa Zakonom o medijima, Zakonom o elektroničkim medijima, Zakonom o Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti - NKD) te tumačenjima Trgovačkog suda o samoj primjeni navedenih zakona.

Osim redovitih izvješća Uprave Društva o rezultatima i stanju poslovanja Društva i zajedničkih konzultacija o razvoju poslovanja, podrobnije se raspravljalo o sljedećim pitanjima, a Nadzorni je odbor dao odgovarajuće prethodne suglasnosti i preporuke:

- aktivnostima i odlukama iz područja odgovornosti Nadzornog odbora zahtijevanima u procesu IPO-a i s obzirom na financijska izvješća, odobrenje i potpisivanje Prospekta, uvrštenje dionica i globalnih potvrda depozitara (GDR-a) koje predstavljaju dionice društva na tržište Zagrebačke i Londonske

burze, ispunjavanju upitnika za direktore i sl.

- strateškom programu transformacije - ADSL, IPTV, IP mreža, sprečavanju odljeva korisnika, IP poslovnim rješenjima, procesu, kvaliteti, tržišnim trendovima i konkurentskim strategijama Društva
- širenju broadbanda, tarifnim opcijama, programima za upravljanje troškovima i programima za strateške projekte, investicijskom planiranju
- regulatornom okviru: cijene međusobnog povezivanja, cijene lokalne petlje, izdvojena lokalna petlja, usluga predodabira operatora, odbijanje HT-ovih paketa za poslovne korisnike od strane regulatora, licence za WiMax itd.
- postignućima i izazovima Ljudskih resursa, strategijama, planovima i aktivnostima, razvoju broja zaposlenika, sustavu upravljanja učinkom
- korporativnom upravljanju i gore opisanim promjenama u sastavu Uprave
- stanju dokumentacije i vlasništva nad infrastrukturom i mrežom HT-a d.d., odnosno korištenju DTK, aktivnostima Hrvatske agencije za telekomunikacije, aktivnostima lokalnih samoupravnih jedinica, operatora i koncesionara, aktivnostima međunarodnoga pravnog stručnjaka kojega su dioničari angažirali za pitanje pravnog statusa DTK
- aktivnostima Društva na međunarodnom planu
- uvođenju HT-ova IPO vezanoga Srednjoročnog plana stimulacija i zadržavanja menadžmenta

- godišnjem poslovnom planu za 2008. i trogodišnjem strateškom planu 2008. - 2010.
- osnivanju Komisije za naknade Nadzornog odbora, imenovanju članova, definiranju djelokruga aktivnosti komisije i utvrđivanju procedura za rad te postavljanju ciljeva i evaluaciji postignutih ciljeva u vezi s utvrđivanjem primanja članova Uprave
- opsegu aktivnosti i izvješćima Komisije za reviziju Nadzornog odbora HT-a d.d. i ažuriranjima glede usklađivanja sa S-OX-om i Hrvatskim zakonom o reviziji
- izloženosti Društva znatnim rizicima (slučaj udruge Zaštita potrošača, Okvirni ugovori)
- trajnim obvezama Društva nakon listanja dionica na Zagrebačkoj burzi i listanja globalnih potvrda depozitara (GDR-a) koje predstavljaju dionice društva na tržištima Londonske burze.

U 2007. Komisija za reviziju Nadzornog odbora održala je 4 (četiri) redovite sjednice i jednu (1) izvanrednu (IPO) te raspravljala o raznim pitanjima, a poglavito o sljedećemu:

- 1 zaključivanju 2006. godine za Grupu T-HT
- 2 planu revizija za 2007., vanjskom revizoru
- 3 provedbi i učinkovitosti interne kontrole nad financijskim izvješćivanjem prema S-OX u: projekt SOX 404 u T-HT-u i rezultati ispitivanja
- 4 izvješću vanjskih revizora (kvartalna izvješća, neovisnost revizora, izvješće o angažiranju revizora, novi zahtjevi glede računovodstva i objavljivanja financijskih izvješća u 2007. itd.)

5 Izvješću o prijevarnom postupanju i Izvješću o rizicima u T-HT-u

6 konceptu DT-a, stanju provedbe upravljanja sprečavanjem prijevarnog postupanja u HT-u i rezultatima procjene upravljanja sprečavanjem prijevarnog postupanja

7 stanju provedbe Kodeksa ponašanja uključujući procedure za zviždače

8 ažuriranju i odobrenju Povelje o radu komisije za reviziju (AC Charter) i Priručnika za reviziju

9 praćenju mjera i zatvaranju preostalih aktivnosti iz 2006.

10 programu revizije 2006./2007. (provedba, planiranje programa)

11 nadzoru nad realizacijom revizijskih mjera i izvješćima revizora (upravljanju i izvješćivanju o prijevarnom postupanju, IT rješenjima, nekretninama - klasifikaciji objekata, registraciji vlasništva, registraciji mreže, mrežnim kapacitetima, aktivnostima vezanima za kontinuitet poslovanja itd.)

12 pravima i odgovornostima Komisije za reviziju prema S-OX-u

13 programu interne revizije za 2008.

14 praćenju IPO-a s posebnim naglaskom na izvještavanju o rizicima

15 samoprocjeni Komisije za reviziju za 2007. godinu.

U 2007. godini, s obzirom na to da je novouspostavljena, Komisija za naknade provela je proceduru postavljanja ciljeva za 2008. godinu i priprema proceduru za procjenu ostvarenja ciljeva u 2007. godini.

Nadzorni odbor podupro je Upravu u naporima da zaštiti interese HT-a d.d. u Bosni i Hercegovini.

Uprava je Nadzornom odboru Društva u zakonskom roku podnijela godišnja financijska izvješća Društva i konsolidirana godišnja financijska izvješća Grupe T-HT za poslovnu godinu 2007. kojima su pridodana izvješća revizora, izvješće o stanju poslovanja Grupe T-HT i HT-a d.d., kao i prijedlog odluke o uporabi dobiti koju je Društvo ostvarilo tijekom prošle poslovne godine.

Rezultati ispitivanja Izvjeshća Uprave o odnosima s vladajućim i s njime povezanim društvima

Uprava je Nadzornom odboru dostavila Izvješće Uprave o odnosima s vladajućim i s njime povezanim društvima (Izvješće ovisnog društva), sastavljeno prema člancima 474 i 497 Zakona o trgovačkim društvima i prema načelima savjesnoga i istinitog polaganja računa. Prema mišljenju Uprave odnosi povezanih društava u poslovnoj (kalendarskoj) godini 2007., ostvareni ugovornim povezivanjem i drugim poduzetim pravnim radnjama, protekli su u okvirima uobičajenih poslovnih i poduzetničkih odnosa, u standardnim uvjetima i primjenom uobičajenih cijena.

Revizor Društva, Ernst&Young d.o.o. Zagreb, izvijestio je o rezultatima svoje revizije i izdao sljedeću potvrdu o reviziji gore navedenog izvješća.

Mišljenje neovisnih revizora

Navod:
Proveli smo reviziju navoda Uprave obuhvaćenih priloženim Izvješćem Uprave društva HT - Hrvatske telekomunikacije d.d. o odnosima s vladajućim i njime povezanim društvima (Izvješće o transakcijama s povezanim strankama) za poslovnu godinu koja završava 31. prosinca 2007. godine.

Uprava je odgovorna za usklađenost društva HT - Hrvatske telekomunikacije d.d. (u nastavku "Društvo") sa zahtjevima članka 497 hrvatskog Zakona o trgovačkim društvima. Naša je odgovornost izražavanje mišljenja o navodima Uprave vezanima za usklađenost Društva sa spomenutim zahtjevima na temelju našeg pregleda. Postupak pregleda proveden

Ernst&Young d.o.o.

je u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima te je slijedom toga obuhvaćao ispitivanje, na temelju uzorka, dokaza o usklađenosti Društva s navedenim zahtjevima i provedbu drugih procedura koje smo pritom smatrali potrebnim. Vjerujemo da naša revizija pruža razumnu osnovu za izražavanje našeg mišljenja. Naša revizija ne podrazumijeva utvrđivanje pravne usklađenosti Društva s navedenim zahtjevima u pravnom smislu. Prema našem mišljenju navodi Uprave, prikazani u Izvješću o transakcijama s povezanim strankama za poslovnu godinu koja završava 31. prosinca 2007. godine, dani su objektivno u svim važnim aspektima. Ovo je mišljenje namijenjeno samo kao informacija i samo za korištenje Društvu te nije predviđeno za to da se njime koriste treće osobe i one to ne smiju. Kraj navoda.

Slaven Đuroković

Nadzorni odbor nema primjedbi na rezultate revizorskog ispitivanja Izvješća Uprave o odnosima s vladajućim i s njime povezanim društvima. Nakon razmatranja Izvješća Uprave o odnosima s vladajućim i s njime povezanim društvima, izjave Uprave i rezultata ispitivanja revizora, Nadzorni odbor izjavljuje da je Društvo, prema okolnostima koje su bile poznate u trenutku poduzimanja pravnih poslova i radnji naznačenih u Izvješću Uprave o odnosima s vladajućim i s njime povezanim društvima, za svaki pravni posao primilo odgovarajuću protučinidbu, bez nastupa štete za Društvo.

Rezultati ispitivanja godišnjih financijskih izvješća i izvješća revizora, Izvješća Uprave o stanju poslovanja Grupe T-HT i HT-a d.d. u poslovnoj godini 2007. i prijedloga odluke o uporabi dobiti

Nadzorni odbor izdao je nalog revizoru Društva, tvrtki Ernst&Young, za ispitivanje godišnjih financijskih izvješća Društva i konsolidiranih financijskih izvješća Grupe T-HT za 2007. godinu. Nadzorni odbor utvrđuje, nakon razmatranja revidiranih financijskih izvješća Društva te konsolidiranih financijskih izvješća Grupe T-HT za 2007. godinu, da je Društvo u 2007. godini djelovalo u skladu sa zakonom, s aktima Društva i odlukama Glavne skupštine te da su godišnja financijska izvješća napravljena u skladu sa stanjem u poslovnim knjigama

Društva i da pokazuju ispravno imovinsko i poslovno stanje Društva. Nadzorni odbor nema primjedbi na izvješće revizora o ispitivanju godišnjih financijskih izvješća Društva i konsolidiranih financijskih izvješća Grupe T-HT. Nadzorni odbor nema primjedbi na revidirana financijska izvješća koja je dostavila Uprava te daje suglasnost na dostavljena revidirana financijska izvješća, čime se ona smatraju utvrđenima od Uprave i Nadzornog odbora te će se predočiti Glavnoj Skupštini. Nadzorni odbor razmotrio je izvješće o stanju poslovanja Grupe T-HT i HT-a d.d. za poslovnu godinu 2007. te nema primjedbi na dostavljeno izvješće. Nadzorni je odbor mišljenja da prijedlog Uprave o uporabi dobiti, koju su HT - Hrvatske telekomunikacije d.d. ostvarile u poslovnoj godini 2007., odgovara rezultatima poslovanja, da je u funkciji plana poslovanja za tekuću godinu, da štiti interese dioničara te da je u skladu s pozitivnim propisima Republike Hrvatske. Stoga Nadzorni odbor daje suglasnost na dostavljeni prijedlog Uprave o uporabi dobiti, odnosno da se dio neto dobiti u iznosu 2.420.625.094,60 kn (29,56 kn po dionici) rasporedi na ime isplate dividende dioničarima razmjerno iznosu njihovih dionica te da se dio neto dobiti u iznosu od 26.762,89 kn rasporedi u zadržanu dobit. Dividenda će se isplatiti svim dioničarima koji su na dan sjednice Glavne Skupštine, planirane za 21. travnja 2008. godine evidentirani kao dioničari u Depozitariju Središnje depozitarne agencije. Tražbina za isplatu dividende dopijeva

na dan 19. svibnja 2008. godine. S obzirom da se rasporedom neto dobiti za 2006. dosegao iznos zakonskih rezervi i rezervi iz kapitala u visini 5% temeljnog kapitala kao što je propisano Zakonom o trgovačkim društvima, prestala je obveza raspoređivanja dijela neto dobiti u zakonske rezerve i rezerve kapitala. Uprava Društva redovito je izvješćivala Nadzorni odbor o poslovanju Društva, stanju imovine i obveza, o prihodima te o organizacijskim i drugim promjenama vezanima za vođenje poslova Društva. Nadzorni je odbor analizirao ostvarivanje planiranih rezultata i provođenje temeljnih ciljeva poslovne politike Društva za 2007. godinu. Analizirajući izvješća Uprave Društva te prateći kretanje financijskih pokazatelja, ocijenjeno je da su planirani parametri u poslovanju ostvareni i da je poslovanje Društva bilo uspješno. Osim financijskih rezultata za 2007. godinu, Nadzorni je odbor razmotrio i suglasio se s poslovnim politikom Društva za 2008. godinu. Slijedom svega navedenoga Nadzorni će odbor dostaviti ovo Izvješće o obavljenom nadzoru vođenja poslova Društva u 2007. godini Glavnoj skupštini Društva.

Michael Guenther
predsjednik Nadzornog odbora

Izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja

HT - Hrvatske telekomunikacije d.d. (u daljnjem tekstu: Društvo) su iskoristile mogućnost predviđenu člankom 250b. stavak 4. Zakona o trgovačkim društvima ("Narodne novine", broj 111/93, 34/99, 121/99 i 107/07), te izradile Godišnje izvješće Uprave o stanju i poslovanju društva i T-HT Grupe za poslovnu godinu 2007. koje obuhvaća Godišnje izvješće o stanju Društva i Konsolidirano godišnje izvješće o stanju Društva.

Društvo primjenjuje Kodeks korporativnog upravljanja koji su zajedno izradile Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga (u daljnjem tekstu: Agencija) i Zagrebačka burza d.d. Zagreb, a usvojen je Odlukom Agencije od 26. travnja 2007. godine ("Narodne novine", br. 46/07) i objavljen na web stranicama Zagrebačke burze (www.zse.hr).

Društvo se pridržava odredbi Kodeksa uz iznimku onih odredbi čija primjena u datom trenutku nije bila obvezujuća za Društvo s obzirom na vlasničku strukturu (samo tri dioničara), te vremensko razdoblje izlaska Društva na tržište vrijednosnih papira u posljednjem kvartalu 2007. godine (listopad 2007.). Spomenute iznimke su sljedeće:

- Polugodišnja i kvartalna izvješća nisu bila dostupna dioničarima putem web stranica, a što će s obzirom na IPO biti promijenjeno u budućnosti (točka 2.3 Kodeksa).
- Do listopada 2007. osam članova Nadzornog odbora birano je na Glavnoj skupštini temeljem kandidatura

dioničara. Jedan član Nadzornog odbora imenovan je od strane radnika sukladno zakonskim propisima. Relevantni podaci iz životopisa kandidata objavljeni su na Intranetu i kroz javne objave, zajedno s odlukom o njihovom izboru (točka 3.1.1.3.).

- Dnevni red glavne skupštine i relevantni podaci i isprave bili su izravno dostavljeni dioničarima, te nije bilo potrebe za objavu na internetu (točka 3.1.4.).
- S obzirom na vlasničku strukturu (tri dioničara) u trenutku održavanja Glavne skupštine za glasovanje nisu korištena sredstva moderne komunikacije (točka 3.1.8.)

Također, Društvo se nije pridržavalo sljedećih odredbi Kodeksa:

- Nadzorni odbor nije sastavljen većinom od nezavisnih članova, no to se očekuje promijeniti, kako je opisano u Prospektu društva (točka 3.2.2.).
- Naknada članova Nadzornog odbora utvrđena je prema prosječnoj neto plaći zaposlenika, a ne prema doprinosu uspješnosti Društva (točka 3.2.5.).
- Nadzorni odbor nije ustrojio Komisiju za imenovanja, no očekuje se da ta aktivnost bude u djelokrugu rada Komisije za nagrađivanje (točka 3.2.11.).
- Nadzorni odbor nije izradio ocjenu svog rada u proteklom razdoblju (točka 3.2.15.).
- Nadzorni odbor usvojio je strategiju nagrađivanja utemeljenu na Smjernicama DT-a prilagođenim lokalnim potrebama. Izjava o politici nagrađivanja Uprave i

Nadzornog odbora nije sastavljena zasebno, ali su podaci o politici i primanjima Uprave i Nadzornog odbora objavljeni u Prospektu, a određeni podaci i u okviru godišnjeg financijskog izvješća (točka 3.3.3.).

- Iznosi naknada plaćenih nezavisnim revizorima za obavljenju reviziju te za druge pružene usluge nisu bili javno objavljeni (točka 4.1.).

S obzirom na inicijalnu javnu ponudu u listopadu 2007. godine, Društvo se u budućnosti, u mjeri u kojoj to bude praktično, planira pridržavati i navedenih odredbi Kodeksa.

Unutarnji nadzor i upravljanje rizicima

Odbor za reviziju Nadzornog odbora Društva ustanovljen je 2002. godine. Njegove glavne odgovornosti su priprema i nadzor provedbe odluka Nadzornog odbora Društva vezano uz kontroling, podnošenje izvješća i reviziju unutar Društva. Izmjene i dopune opisa odgovornosti Odbora za reviziju usvojene su u studenome 2006. godine i usuglašene sa zakonom Sarbanes Oxley i Zakonom o reviziji Republike Hrvatske. Odbor za reviziju nadgleda provođenje revizija u Društvu (unutarnjih i vanjskih), raspravlja o određenim pitanjima na koje ga upozore revizori ili Rukovodstvo te savjetuje Nadzorni odbor. Odbor za reviziju odgovoran je za osiguravanje objektivnosti i vjerodostojnosti informacija i izvješća koja se podnose Nadzornom odboru.

U svojem djelovanju Odbor za reviziju ovlašten je:

- 1 pribaviti potrebne informacije i odgovarajuću dokumentaciju od menadžera i viših djelatnika u Društvu te od vanjskih suradnika;
- 2 izvijestiti o potrebi dobivanja pravnih i stručnih savjeta izvan Društva; i
- 3 sudjelovati na sjednicama u Društvu na kojima se raspravlja o pitanjima koja pripadaju njegovu djelokrugu i odgovornostima.

Korporativna unutarnja revizija Društva provodi nezavisnu nadzornu funkciju u ime Uprave Društva i informira menadžere kroz sveobuhvatna izvješća o provedenoj reviziji (nalazima i prijedlozima poboljšanja). Provođenje godišnjeg programa revizije pridonosi minimaliziranju rizika i unaprjeđenju efikasnosti poslovanja. U ožujku 2006. godine Uprava Društva usvojila je Priručnik za reviziju Korporativne unutarnje revizije Društva.

Korporativna unutarnja revizija financijskog izvješćivanja osigurava vjerodostojnost financijskih izvješća kroz:

- identificiranje rizika i mogućih poboljšanja
- provođenje revizije u područjima rizika
- nadzor implementacije revizijskih mjera, i eventualnu eskalaciju problema
- pružanje podrške u TOP projektima na način koji nije suprotan načelima objektivnosti i neovisnosti
- provođenje ad hoc revizija po zahtjevima menadžmenta

Značajni imatelji dionica u Društvu

Većinski vlasnik Društva je Deutsche Telekom koji u svom vlasništvu ima 51 posto dionica. U vlasništvu Republike Hrvatske je 9,5 posto dionica, dok Fond hrvatskih branitelja iz domovinskog rata posjeduje 7% dionica. 32,5 posto dionica u vlasništvu je građana Republike Hrvatske te domaćih i stranih institucionalnih ulagatelja. Predsjednik Uprave HT-Hrvatskih telekomunikacija d.d. g. Ivica Mudrinić posjeduje ukupno 1063 dionice, g. Jürgen P. Czapran, član Uprave HT - Hrvatskih telekomunikacija d.d. posjeduje ukupno 185 dionica, gđa. Ivana Šoljan, članica Uprave HT - Hrvatskih telekomunikacija d.d. posjeduje ukupno 63 dionice, gđa. Irena Jolić Šimović, članica Uprave HT - Hrvatskih telekomunikacija d.d. posjeduje ukupno 41 dionicu i g. Josip Pupić, član Nadzornog odbora HT - Hrvatskih telekomunikacija d.d. posjeduje ukupno 63 dionice.

Imenovanje i djelovanje članova Uprave i izmjena Statuta

Članove Uprave i njezinog predsjednika imenuje i opoziva Nadzorni odbor. Njihov mandat traje najviše četiri godine nakon čega mogu biti iznova imenovani. Sukladno Statutu Društva, Uprava se sastoji od pet do sedam članova. Uprava se trenutno sastoji od šest članova: predsjednik Uprave i glavni izvršni direktor, član Uprave i glavni operativni direktor za nepokretnu mrežu i broadband (COO T-Com), član Uprave i glavni direktor za tehniku i informacijske tehnologije Grupe (CTP/CIO Grupe), član Uprave i glavni direktor za ljudske resurse (CHRO), član Uprave i glavni operativni direktor za pokretne komunikacije (COO T-Mobile) i član Uprave i glavni direktor za financije (CFO). Za predlaganje Glavnoj skupštini izmjena Statuta, Upravi je potrebna prethodna suglasnost Nadzornog odbora, uz uvjet da se odluka Nadzornog odbora donosi glasovima najmanje sedam nazočnih ili zastupljenih članova Nadzornog odbora.

Ovlasti članova Uprave

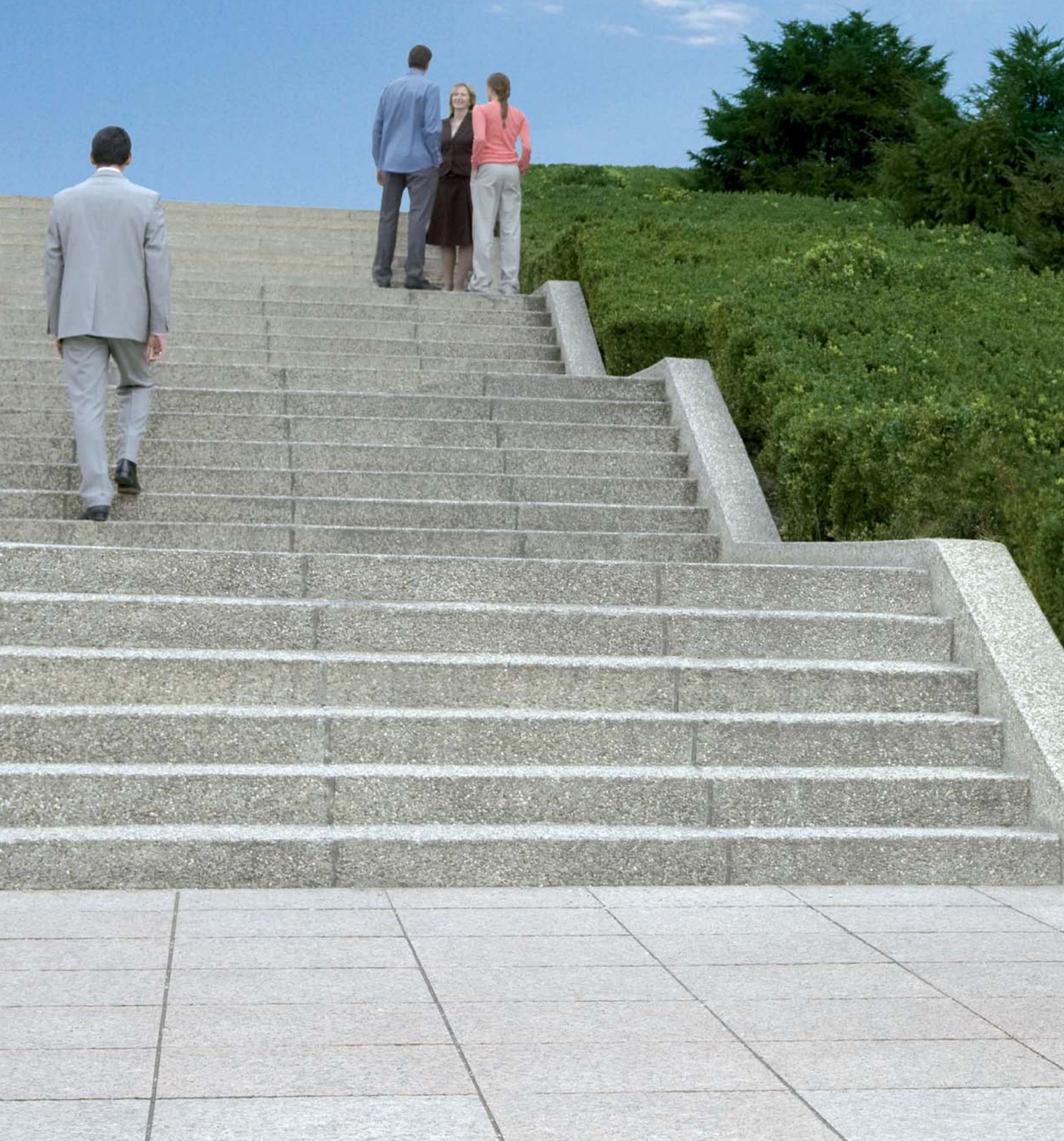
Prema Zakonu o trgovačkim društvima i Statutu Društva Uprava vodi poslove na vlastitu odgovornost, pri tome je dužna i ovlaštena poduzimati sve radnje i donositi odluke koje smatra potrebnim za uspješno vođenje poslova društva s time da je za određena pitanja i odluke potrebna suglasnost Nadzornog odbora. Statutom je uređeno da Društvo mogu zastupati bilo koja dva člana Uprave.

Sastav i djelovanje Nadzornog odbora

Sukladno odredbama Statuta Društva, Nadzorni odbor sastoji se od devet članova. Osam članova izabire Glavna skupština, a jednoga zaposlenici Društva. Nadzorni odbor odgovoran je za imenovanje i opoziv članova Uprave te za nadzor nad vođenjem poslova Društva. Za pojedine velike transakcije, dugoročno zaduživanje ili važna imenovanja potrebna je suglasnost Nadzornog odbora. Nadzorni odbor je ustrojio Odbor za nagrađivanje i Odbor za reviziju.

Hrvatski telekom operator broj 1

Pregled tržišta

Tržište u Hrvatskoj obilježavaju pozitivni makroekonomski trendovi, snažan rast širokopojasnog pristupa internetu temeljenog na ADSL-u te sve veća primjena novih tehnologija. T-HT s uspjehom održava mjesto vodeće tvrtke na svim segmentima tržišta

T-HT je tijekom 2007. nastavio poslovati na potpuno liberaliziranom tržištu telekomunikacija. Unatoč sve jačoj konkurenciji na cijelom tržištu, T-HT je održao vodeći položaj u svim segmentima u kojima posluje. Uz sve jaču konkurenciju i daljnji brzi rast širokopojasnih usluga, prošlu je godinu obilježila inicijalna javna ponuda (eng. IPO) 32,5% dionica Društva, koje su uvrštene na Zagrebačku burzu 5. listopada 2007. godine. Istoga dana globalne depozitarne potvrde uvrštene su na Londonsku burzu. Konsolidacija tržišta nastavila se i u 2007. Tako je austrijski investitor kupio dva hrvatska najveća kabela operatora u travnju 2007., a slijedila je akvizicija lokalnog pružatelja internetskih usluga od strane hrvatskog alternativnog fiksnog operatora u kolovozu 2007. T-HT se s uspjehom prilagodio promjenama u konkurentskom okruženju i nije pretrpio velik gubitak tržišnog udjela unatoč sve jačoj konkurenciji. Ključni aspekt ovog uspjeha je fokus T-HT Grupe na vrhunsku kvalitetu mreže i usluga, kao i sposobnost da tržištu ponudi portfelj telekomunikacijskih proizvoda i usluga, koji svojom sveobuhvatnošću svakom korisniku Grupe omogućuje da dobije usluge koje najbolje odgovaraju njegovim potrebama.

Makroekonomsko okruženje - Hrvatska, tržište s atraktivnim potencijalom rasta.

Hrvatsko gospodarstvo nudi atraktivne mogućnosti rasta: prema podacima hrvatskoga Državnog zavoda za statistiku, realni je rast BDP-a u 2007. bio 5,6% viši nego u 2006., stopa nezaposlenosti postupno pada već sedam godina, stopa inflacije bila je kontinuirano na niskoj razini (2,9% u 2007. godini), tečaj valute je stabilan, broj turista je u godini 2007. dosegao brojku veću od 11 milijuna (od čega je 88.5% stranih turista), a mogu se očekivati i daljnji pozitivni učinci zbog pristupanja Hrvatske EU.

Telekomunikacije fiksne mreže - Nepokretna mreža i dalje ima veliku važnost. Još jedna uspješna poslovna godina za T-HT unatoč potpunoj liberalizaciji.

U segmentu nepokretne telefonije hrvatskog tržišta telekomunikacija posluje deset operatora. Posljedice jačanja konkurencije tijekom 2007. osjetila je i T-HT Grupa, pa je tako njezin tržišni udjel prema prihodu od nepokretne telefonije smanjen sa 91% na procijenjenih 88% (interna procjena). Ukupni prihod ostvaren na cijelom tržištu tradicionalnih govornih usluga je smanjen, kao što se i očekivalo, i to zbog

32,5%

dionica u Inicijalnoj javnoj ponudi

kombiniranog učinka nižih cijena i pada prometa tradicionalnih govornih usluga (što je opet posljedica supstitucije nepokretne mreže pokretnom i povećanog korištenja VoIP usluga). Unatoč malo manjemu tržišnom udjelu u 2007. godini, poslovanje T-HT Grupe u području nepokretne telefonije tijekom godine ostalo je stabilno, i to zahvaljujući visokoj kvaliteti usluge, jačanju kanala prodaje i ponudi usluga koje su prilagođene različitim segmentima korisnika kako bi na najbolji način zadovoljile njihove komunikacijske potrebe.

Mobilne komunikacije - Hrvatsko tržište mobilnih komunikacija nastavlja rasti. T-Mobile je i dalje na vrhu.

U Hrvatskoj od 2005. godine djeluju tri operatora pokretne mreže. Stopa penetracije pokretne telefonije 31. prosinca 2007. prema procjeni dosegla je razinu od 115% (interna procjena). T-Mobile je u 2007. godini zadržao položaj vodećeg operatora pokretne mreže. Njegov je tržišni udjel prema prihodu iznosio 52,7%, dok je isti pokazatelj u 2006. bio 53,6% (interna procjena). Povećanje penetracije i minuta korištenja omogućilo je da se nadoknadi pad cijena uz rast ukupnog tržišta. Tijekom 2007. godine T-Mobile je promicao vlastita HSDPA širokopojasna rješenja. T-Mobile je svojoj ponudi u studenome dodao novost - Web'n'walk stick, najmanju i najjednostavniju podatkovnu napravu na hrvatskom tržištu.

Internet - Snažno širenje ADSL-a. T-HT predvodi rastuće tržište širokopojasnog interneta. MAXtv sve popularniji.

T-HT Grupa ima vodeći položaj među davateljima usluga interneta u Hrvatskoj, a njezin je tržišni udjel u 2007. godini prema prihodima bio približno 69% (interna procjena). Na tržištu se nastavilo prelaziti s modemske pristupa na širokopojasne veze. T-Com je tijekom 2007. bilježio snažnu ekspanziju širokopojasnog pristupa uz uporabu ADSL tehnologije, što je privuklo više od 344.000 korisnika širokopojasnog interneta. Nakon uspješnog lansiranja u rujnu 2006., MAXtv je u 2007. postao jedna od zaštitnih tržišnih marki T-HT Grupe. Broj korisnika i dalje raste. No, i konkurencija je u istom razdoblju bila aktivna na području širokopojasnog pristupa. Usporedno s korištenjem T-HT-ove

usluge izdvojene lokalne petlje (ULL), neki su operatori nastavili graditi vlastite širokopolasne veze prema poslovnim korisnicima, a uveli su i ADSL uslugu rezidencijalnim korisnicima preko vlastite mreže. Iskon, tvrtka u vlasništvu Društva, tijekom 2007. potvrdila je tržišni položaj jednoga od vodećih alternativnih širokopolasnih operatora kojim se koriste rezidencijalni korisnici ULL-a, napredni širokopolasni korisnici te male i srednje tvrtke.

Podatkovne usluge - Migracija tržišta prema uslugama putem Internetskog protokola (IP). Kvaliteta usluga omogućuje T-HT-u očuvanje vodećeg položaja na tržištu.

T-HT Grupa uspjela je održati vodeći položaj u pružanju podatkovnih usluga na tržištu koje prelazi na usluge putem IP-a. Glavni konkurenti Grupe u području podatkovnih usluga i dalje rade na razvoju vlastitih mreža optičkih vodova, a agresivnim određivanjem cijena uglavnom nastoje privući gospodarske subjekte i tijela javne uprave.

Veleprodaja - Domaća i međunarodna konkurencija. T-HT i dalje najveći operator s najrasprostranjenijom mrežom.

T-HT Grupa uspostavila je međusobno povezivanje s druga dva operatora pokretne mreže kao i s osam operatora nepokretne mreže. T-HT pruža veleprodajne usluge četirima glavnim segmentima korisnika: međunarodnim operatorima, mobilnim operatorima, operatorima nepokretne mreže i različitim drugim davateljima usluga (kao što su VAS, ISP i VoiP davatelji usluga). Alternativni operatori grade vlastite mreže, a konkuriraju nudeći optičku vezu i kapacitete.

Međunarodno je tržište tijekom 2007. obilježila sve jača konkurencija domaćih alternativnih operatora, ali i ulazak nekoliko regionalnih tvrtki na hrvatsko tržište, koji su izgradili vlastite PoP-ove u Zagrebu. No, budući da T-HT Grupa ima najveću i najrašireniju mrežu na teritoriju Hrvatske, i dalje je daleko ispred konkurencije po svojem udjelu na veleprodajnom tržištu.

Regulatorno okruženje

U Hrvatskoj su na snazi regulatorna pravila usklađena s regulatornim okvirom Europske Unije. Hrvatska agencija za telekomunikacije (HAT) je regulatorno tijelo na nacionalnoj razini, odgovorno za provođenje Zakona o telekomunikacijama i ostalih podzakonskih propisa. Prema odlukama HAT-a, T-Hrvatski Telekom, T-Mobile i Iskon operatori su sa znatnom tržišnom snagom

Trenutačno važeći regulatorni okvir u Republici Hrvatskoj koji čine Zakon o telekomunikacijama i odgovarajući podzakonski akti usklađen je s regulatornim okvirom Europske unije (EU) koji je u EU stupio na snagu 1998. godine. Međutim, Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvitka (sada Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture) donijelo je u lipnju 2007. smjernice za izradu novog Zakona o elektroničkim komunikacijama koji bi trebao zamijeniti važeći zakon s ciljem potpunog usklađenja s regulatornim okvirom koji je u EU na snazi od 2002. godine. Prema najavama Vlade RH, novi je Zakon o elektroničkim komunikacijama moguće očekivati tijekom 2008. godine.

Temeljem važećeg Zakona o telekomunikacijama osnovana je Hrvatska agencija za telekomunikacije kao nacionalna regulatorna agencija (HAT) odgovorna za provedbu Zakona o telekomunikacijama i svih drugih propisa donesenih na temelju tog zakona. Prema važećim propisima HAT ima znatne ovlasti, među kojima su: utvrđivanje obveza u dijelu pristupa mreži i međusobnog povezivanja te odobravanja/revizije cijena i općih uvjeta poslovanja davatelja usluga koji imaju "znatniju tržišnu snagu" na mjerodavnim tržištima (ZTS). HAT je također ovlašten

izdavati i oduzimati koncesije i dozvole za obavljanje telekomunikacijskih usluga, dodjeljivati i upravljati adresnim i brojevnim prostorom, upravljati radiofrekvencijskim spektrom te nametati obveze obavljanja osnovnih usluga.

Operatorima za koje HAT utvrdi da imaju znatniju tržišnu snagu na mjerodavnom tržištu Zakon o telekomunikacijama nameće dodatne obveze u vezi pristupa mreži i međusobnog povezivanja, nadzora cijena, odvojenog računovodstva, transparentnosti, javne objave ponuda i cijena te primjene načela nediskriminacije. Odlukama HAT-a utvrđeno je da Društvo ima znatniju tržišnu snagu na tržištu međusobnog povezivanja i iznajmljenih telekomunikacijskih vodova te zajedničku znatniju tržišnu snagu s Iskonom na tržištu usluga nepokretnih javnih telefonskih mreža i to javnih govornih usluga i usluga prijenosa govora, zvuka, podataka, dokumenata, slika i drugog u nepokretnoj telekomunikacijskoj mreži.

T-Mobile je utvrđen za operatora sa znatnijom tržišnom snagom na tržištu međusobnog povezivanja i na tržištu javne govorne usluge u pokretnoj mreži. U skladu s time su Društvo, Iskon i T-Mobile podložni specifičnoj ex-ante regulaciji na onim telekomunikacijskim tržištima na

kojima imaju položaj operatora sa ZTS-om. HAT je u prosincu 2007. objavio popis operatora sa ZTS-om na području RH, čime je potvrdio položaj operatora sa ZTS-om za Društvo, T-Mobile i Iskon na navedenim tržištima.

Prema važećim propisima, cijene telekomunikacijskih usluga koje pružaju davatelji usluga za koje je utvrđeno da imaju znatniju tržišnu snagu na mjerodavnom tržištu moraju biti troškovno orijentirane. Zakon o telekomunikacijama razlikuje cijene koje podliježu prethodnom odobrenju regulatora od onih koje podliježu retroaktivnoj provjeri. Općenito vrijedi pravilo da veleprodajne cijene i maloprodajne cijene za javne govorne usluge putem nepokretne mreže te cijene za uslugu iznajmljenih telekomunikacijskih vodova koje pružaju davatelji sa znatnijom tržišnom snagom na mjerodavnim tržištima trebaju biti prethodno odobrene, dok ostale maloprodajne cijene podliježu retroaktivnoj provjeri. Uz to, cijene osnovnih telekomunikacijskih usluga moraju biti određene u skladu s načelom „pristupačnosti cijene“. Ostale cijene u pravilu nisu regulirane. Ovo se posebno odnosi na maloprodajne cijene T-Mobilea, koje ne podliježu obvezi ishođenja prethodnog odobrenja HAT-a.

U veleprodajnom dijelu, operatori i davatelji usluga sa ZTS-om imaju obvezu ponuditi tržišnim takmacima pristup mreži (što obuhvaća međusobno povezivanje i, u slučaju Društva, pristup izdvojenoj lokalnoj petlji),

kao i pristup određenim uslugama i opremi pod nediskriminirajućim uvjetima. Uz to, operatori i davatelji usluga sa ZTS-om obvezni su voditi odvojeno računovodstvo za usluge na tržištima na kojima imaju znatniju tržišnu snagu. Tom se obvezom želi osigurati transparentnost u pružanju različitih telekomunikacijskih usluga, kako bi se spriječilo njihovo međusobno subvencioniranje. HAT može odrediti sustave praćenja troškova koje trebaju primjenjivati operatori

i davatelji usluga sa ZTS-om na mjerodavnom tržištu, što može povećati troškove davatelja usluga/operatora.

Standardna ponuda za uslugu pristupa izdvojenoj lokalnoj petlji Društva odobrena je te je u dijelu potpunog pristupa lokalnoj petlji na snazi od listopada 2005., dok je ponuda za zajednički pristup na snazi od prosinca 2006. Realizacija izdvojenih lokalnih petlji počela je u rujnu 2006. HAT je tijekom 2007.

davatelja nepokretne i pokretne telefonije nudi svoje usluge na hrvatskom tržištu

pokrenuo rasprave s Društvom po pitanju izmjena T-HT-ove Standardne ponude, nakon čega je 11. siječnja 2008. HAT usvojio odluku kojom se traže izmjene Standardne ponude, od čega kao najvažnije izdvajamo sljedeće:

- do 1. ožujka 2008. priložiti Standardnoj ponudi Statički plan upravljanja frekvencijskim spektrom u obliku priloga ponudi.
- Dopustiti uporabu VDSL tehnologije na potpuno izdvojenim lokalnim petljama od trenutka kad Društvo započne s komercijalnim pružanjem usluga na bazi ove tehnologije.
- Ponuditi klimatizacijske sustave u kolokacijskim prostorima na zahtjev operatora korisnika.
- Pokriti sve troškove premještanja kolokacije u slučaju restrukturiranja mreže.

U prosincu 2007. HAT je odobrio Dodatak Standardnoj ponudi Društva za davatelje usluga pristupa Internetu (ISP) kojim se uređuju uvjeti pružanja veleprodajnog širokopolasnog pristupa mreži Društva (bitstream). Bitstream pristup dostupan je od 1. veljače 2008. HAT je tijekom 2007. Društvu nametnuo određene izmjene u Standardnoj ponudi međusobnog povezivanja, izmjene u Ponudi za usluge kolokacije Društva, kao i u Standardnoj ponudi međusobnog povezivanja T-Mobilea. Obje Standardne ponude međusobnog povezivanja na snazi su od 1. studenoga 2007. do 31. prosinca 2008., dok je Ponuda za usluge kolokacije Društva na snazi od 1. studenoga 2007. do izdavanja odobrenja za novu ponudu.

Kako je odlukom HAT-a od 30. ožujka 2007. utvrđeno da Društvo ima znatniju tržišnu snagu na tržištu iznajmljenih telekomunikacijskih vodova, Društvo je 2. listopada 2007., a sukladno zahtjevu HAT-a, podnijelo HAT-u na odobrenje prvi prijedlog veleprodajne ponude za uslugu iznajmljenih telekomunikacijskih vodova. Veleprodajna ponuda za uslugu iznajmljenih telekomunikacijskih vodova izmijenjena je u skladu s odlukom HAT-a te objavljena 21. prosinca 2007.

Prema Zakonu o telekomunikacijama, a nastavno na prestanak isključivih prava Društva u nepokretnoj mreži s 1. siječnja 2003., bilo je potrebno provesti usklađivanje tada važećega Ugovora o koncesiji s odredbama Zakona o telekomunikacijama. HAT je 20. travnja 2007. donio odluke kojima su Društvu izdana ovlaštenja za pružanje telekomunikacijskih usluga u skladu s važećim Zakonom o telekomunikacijama, čime je potvrđeno postojanje i valjanost prava i ovlaštenja Društva iz Ugovora o koncesiji na rok 30 godina od dana sklapanja Ugovora o koncesiji.

U kolovozu 2007. godine potpisan je Memorandum o razumijevanju između Društva, Deutsche Telekom i Vlade RH koji definira okvir i ključna načela rješavanja pitanja vezanih za distribucijsko-telekomunikacijsku infrastrukturu (DTK).

Strategija Grupe

Cilj je Grupe sačuvati vodeći položaj na hrvatskom tržištu telekomunikacija uvođenjem novih, tehnološki naprednih i privlačnih usluga za korisnike. Također, strateški je cilj T-HT-a maksimalna usmjerenost prema korisnicima: prepoznati i ispuniti njihove potrebe i pružiti visoku kvalitetu usluge

Glavni strateški cilj Grupe je postati najcjenjeniji pružatelj telekomunikacijskih usluga u Hrvatskoj pružajući svojim korisnicima kako osnovne telekomunikacijske usluge tako i dodatne inovativne usluge koje podupiru "digitalni stil života", a obuhvaćaju IPTV, video na zahtjev, multimedijalne sadržaje na T-Portal, ali i integrirana ICT rješenja. Kako bi se gore navedeni ciljevi ostvarili, pripremljen je **strateški program VELIKIH 6** za godine 2007. i 2008. koji dodatno naglašava važnost korisnika i stvaranja visoko proaktivne uslužne kompanije. VELIKIH 6 uključuje sljedećih šest inicijativa:

- 1 gradimo i njegujemo odnose sa svakim korisnikom.
- 2 tržištu pristupamo fokusirano.
- 3 razvijamo procese koji čine razliku t.j. unapređujemo ključne procese (primjerice vrijeme potrebno do lansiranja usluge na tržište, te vrijeme od ponude do izvršenja usluge) na razinu najboljih u klasi.
- 4 prepoznaju nas po uslužnosti naših ljudi (među našim zaposlenicima njegujemo kulturu usmjerenosti na uslugu).
- 5 brinemo o kvaliteti.

6 štedimo da bismo uložili u usluge, to jest racionaliziramo tradicionalne segmente poslovanja, a ulažemo u rast novih poslovnih segmenata kao što su širokopojasni pristup internetu, nove triple play usluge, te ulaganja u mrežnu infrastrukturu.

Strategija Grupe temelji se na trima osnovnim načelima:

- rast i inovacija, što obuhvaća širenje na tržište "digitalnog stila života" s proizvodima kao što je MAXtv te na nove segmente djelatnosti među kojima su mediji i zabava
- jačanje odnosa s korisnicima, uz usmjerenje na četiri glavna elementa koji to omogućuju, a to su: ljudi, kvaliteta usluge, inovacije i jednostavnost
- naglasak na kvaliteti i učinkovitosti uz razvoj učinkovitih procesa pružanja usluga i međusobnih odnosa.

Zadržavanje i stjecanje korisnika te njihovo zadovoljstvo dobivenim uslugama, kao i usmjerenost na rast i inovacije uz brigu o kvaliteti i učinkovitosti, ključne su strateške odrednice T-HT Grupe.

strateških ciljeva
oblikuje poslovanje Grupe

Rast i inovacija uz širenje na tržište “digitalnog stila života” i novih korisničkih segmenata

S obzirom da je T-HT Grupa vodeća tvrtka na tržištima nepokretne i pokretne telefonije, mogućnost rasta u tradicionalnim poslovnim segmentima je ograničena. Stoga Grupa smatra da segmenti usluga širokopojasnog pristupa internetu i medija imaju potencijala da tradicionalnim telekomunikacijskim operatorima pruže prilike za daljnji rast. Cilj je Grupe održati vodeći položaj među davateljima telekomunikacijskih usluga na hrvatskom tržištu uvođenjem novih, tehnološki naprednih i privlačnih usluga. T-HT želi razvijati i svojim korisnicima nuditi atraktivne, napredne usluge i rješenja u telekomunikacijskoj i drugim

povezanim djelatnostima (kao što su mediji i informatička tehnologija) te na taj način povećati korištenje naprednijih vrsta usluga na tržištu rezidencijalnih i poslovnih korisnika.

Širenje broadband veza i usluga temeljenih na IP-u

Strategija Grupe usmjerena je na rast kroz širenje broadband veza i usluga temeljenih na IP-u. Širokopojasne veze temelj su za pružanje tehnološki naprednih usluga kao što su TV i video na zahtjev (VOD) putem interneta, glas putem internetskog protokola (VoIP), virtualne privatne mreže (VPN) itd. Širenjem broadbanda T-Com uspostavlja infrastrukturu koja mu je potrebna kako bi kućanstvima i tvrtkama u Hrvatskoj mogao osigurati suvremene telekomunikacijske usluge. Promicanjem takvih usluga Grupa nastavlja unaprijeđivati poslovanje svojih poslovnih korisnika, odnosno načina na koji se rezidencijalni korisnici međusobno povezuju i komuniciraju, te pristupaju i rabe multimedijски sadržaj. Grupa je također usmjerena na internetske i podatkovne usluge za pokretne telekomunikacije. Promicanjem prihvaćanja ovih novih usluga T-Mobile povećava vrijednost mobilne komunikacije za korisnike, a Grupi osigurava rast prometa. Koraci kao što su rano uvođenje HSDPA tehnologije i planirano povećanje brzine prijenosa podataka predstavljaju inicijative kojima osiguravamo potporu tome strateškom usmjerenju.

Uvođenje inovativnih medijskih i zabavnih usluga utemeljenih na suvremenim tehnologijama

Jedna od strateških odrednica Grupe je jačanje položaja u segmentu medija kroz razvoj inovativnih proizvoda i usluga, kao što to i pokazuje primjer T-Coma koji je među prvima u Europi ponudio IPTV svojim korisnicima širokopojasnog pristupa internetu.

ICT usluge

T-HT Grupa proširuje svoj portfelj usluga integriranim telekomunikacijskim i IT rješenjima razvojem usluga koje su prilagođene glavnim poslovnim korisnicima. Cilj je Grupe da bude u mogućnosti zadovoljiti sve komunikacijske i IT potrebe svojih poslovnih korisnika.

Pažljiva procjena prilika u regiji

Grupa pomno prati i ocjenjuje razvoj događaja u susjednim zemljama kako bi na vrijeme prepoznala prilike za rast. Takve prilike obuhvaćaju i privatizaciju bilo kojega od operatora koji su još u državnom vlasništvu i pozicioniranje Grupe kao alternativnoga regionalnog operatora ili kao agregatora regionalnog veleprodajnog prometa. No, u ovom periodu, za Grupu je primarno razvijati ulaganja koje je već stekla u Bosni i Hercegovini. Grupa je stvorila temelj za širenje na tržištu Bosne i Hercegovine stjecanjem udjela od 39,1% u HT-u Mostar koji je integrirao pokretno i nepokretno poslovanje

spajanjem s tvrtkom HT Mobilne Mostar. Grupa namjerava nastaviti s ovim ulaganjem kroz povećanje svojeg udjela u kupljenoj tvrtki (iako to ovisi o tijeku procesa privatizacije u Bosni i Hercegovini) te sudjelovanjem u mogućem velikom rastu mobilnog tržišta u Bosni i Hercegovini. Tržište telekomunikacija u Bosni i Hercegovini liberalizirano je godine 2006., a uz sadašnji stupanj razvoja očekuje se njegov daljnji rast koji će u bliskoj budućnosti biti brži nego na nekim drugim europskim tržištima.

Jačanje odnosa s korisnicima kroz ponudu boljih usluga

Strateški cilj Grupe i dalje je potpuna usmjerenost na korisnika, posvećenost odnosu s korisnikom i njegovom zadovoljstvu pruženim uslugama

Grupa smatra da je te ciljeve moguće postići fokusiranjem na četiri ključna aspekta:

- ljude,
- kvalitetu usluge,
- inovacije i
- jednostavnost.

Zaposlenici usmjereni na usluge

Razvoj zaposlenika otvorenih za potrebe korisnika i svjesnih dinamičnih tehnoloških promjena i izazova koji karakteriziraju telekomunikacijsku industriju, sastavni je dio izgradnje odnosa s korisnicima te pridonosi njihovoj zadržavanju. Svjesna činjenice da znanje brzo zastarijeva, a da su uslužno usmjereni zaposlenici osnova kompanije, Grupa ulaže u izobrazbu i obuku svojih zaposlenika.

Tako je, primjerice, implementiran programa certificiranja poznavanja usluga, a tehničko osoblje prekvalificirano u prodavače i sl.

T-Centri - bliže našim korisnicima

Grupa je integrirala jedinice za rezidencijalnu prodaju T-Coma i T-Mobilea i na taj se način približila svojim korisnicima, koji imaju priliku doći do podataka i kupiti proizvode iz njihovih portfelja na jednome mjestu, u svim T-Centrima. Cilj je Grupe da kroz projekt "Jedno lice prema korisniku" da potporu tim mjestima dodira s korisnikom osiguranjem izvrsnih administrativnih usluga, kao i opremljenošću i isporukom, kako bi ukupna kvaliteta usluge razlikovala T-HT od konkurencije.

Inovacija

Stalne inovacije u uslugama, koje nudi, osiguravaju Grupi da i dalje ostane relevantna na tržištu te omogućuje zadržavanje korisnika i održivost vrijednosti koju korisnici vide i očekuju u uslugama Grupe.

Jednostavnost

Jednostavnim, pojedinom segmentu prilagođenim ponudama, Grupa prepoznaje i zadovoljava potrebe različitih tržišnih segmenata, a istodobno osigurava jednostavnost i transparentnost na tržištu, zbunjenom velikim brojem ponuda ostalih operatora. Mogućnosti izbora sve su brojnije, no istodobno svi i dalje želimo isto - jednostavnost, lagan pristup, brzu reakciju i dobru uslugu.

Usmjerenost na kvalitetu i učinkovitost

Prioritet je Grupe unaprijediti kvalitetu i učinkovitost poslovanja kroz preustrojstvo procesa, uz istodobno redefiniranje prioriteta kapitalnih ulaganja odnosno stavljanje naglaska na ulaganja u dogotrajnu imovinu kojima bi bili spremni iskoristiti buduće prilike za rast, ulaganja koja će rezultirati smanjivanjem operativnih troškova poslovanja i ulaganja u kvalitetu usluga. Sve ove inicijative trebaju omogućiti Grupi optimizaciju ukupnih troškova poslovanja. Strateški je cilj Grupe da nas korisnici cijene kao organizaciju s vrhunskom kvalitetom usluga i primjer izvrsne uslužnosti. Kako bismo ostvarili te ciljeve, ulažemo i u novu tehnološku platformu koja će nam omogućiti da svim svojim korisnicima pružimo još bolje, brže i pouzdanije usluge. Korisnici i njihove sadašnje i buduće potrebe u središtu su cjelokupnog poslovanja Grupe. Cilj je T-HT-a svim korisnicima ponuditi širok raspon nepokretnih i pokretnih telekomunikacijskih usluga i na taj način svakom korisniku pružiti upravo onu uslugu koja najbolje odgovara njegovim potrebama.

Organizacija Grupe

Poslovanje T-HT Grupe organizirano je unutar korporativnih i poslovnih jedinica. Unutar Grupe djeluju dvije poslovne jedinice, T-Com i T-Mobile te četiri korporativne jedinice. Poslovne jedinice kreiraju i pružaju proizvode i usluge, a zadaća je korporativnih jedinica integracija poslovanja i upravljanja na razini cijele Grupe

Korporacijska struktura

Grupa posluje putem poslovne jedinice T-Com (koji nije samostalna pravna osoba), putem T-Mobilea i određenog broja manjih ovisnih društava.

Organizacijska struktura

Grupa

Na čelu Grupe je Uprava, zadužena za vođenje poslovanja i odgovorna Nadzornom odboru za ukupne poslovne rezultate i učinak Grupe. Nadzorni odbor nadzire upravljanje poslovima Grupe, a dioničarima odgovara za zakonitost poslovanja Grupe.

T-Com

T-Com je odgovoran za nepokretnu mrežu Grupe i njezinu veleprodaju, internetske i podatkovne usluge. Poslovna jedinica T-Com obuhvaća Društvo, Iskon i četiri korporativne jedinice. Korporativne jedinice su:

korporativna jedinica glavnoga izvršnog direktora, korporativna jedinica financija, tehnička/IT korporativna jedinica te korporativna jedinica ljudskih resursa.

Glavni segment poslovanja T-Coma vodi Izvršni odbor, zadužen za upravljanje poslovnim operacijama T-Coma, a odgovoran je Upravi. Članovi Izvršnog odbora T-Coma jesu: glavni izvršni direktor T-Coma (istodobno i član Uprave i glavni operativni direktor za nepokretnu mrežu i širokopojasne

usluge), član Odbora i glavni direktor za financije (CFO), član Odbora i glavni direktor za mrežu (CTO), član Odbora i glavni direktor za marketing (CMO) i član Odbora i glavni direktor prodaje i usluga (CSO). Za organizaciju regionalnih aktivnosti T-Coma zaduženi su regionalni odjel za prodaju/upravljanje i regionalni odjel za mrežno poslovanje.

T-Comove regionalne aktivnosti pokrivaju četiri geografska područja: Regija sjever (središnji ured u Zagrebu), Regija jug (središnji ured u Splitu), Regija zapad (središnji ured u Rijeci) i Regija istok (središnji ured u Osijeku). Različiti dijelovi poslovanja T-Coma organizirani su po funkcijama kojima upravlja određeni član Izvršnog odbora T-Coma. Svaka je funkcionalna jedinica podijeljena na jednu ili više podjedinica kojima upravljaju njihovi izvršni direktori.

T-Mobile

Za razliku od T-Coma, aktivnosti T-Mobilea vodi samostalni poslovni subjekt u potpunom vlasništvu Društva. Poslovanje T-Mobilea vodi Uprava T-Mobilea koja odgovara Upravi Društva. Glavni je operativni direktor pokretne mreže u Grupi ex officio predsjednik Uprave T-Mobilea i glavni izvršni direktor T-Mobilea. U Upravi T-Mobilea ima još pet članova: član Uprave i glavni direktor za financije (CFO), član Uprave i glavni direktor za mrežu i informacijske tehnologije (CTO), član Uprave i glavni direktor za marketing (CMO), član Uprave i glavni direktor prodaje i usluga (CSO) i član Uprave i glavni direktor ljudskih resursa (CHRO).

poslovne cjeline:
T-Com i T-Mobile

43.734 korisnika MAXtv-a
uživa u brojnim i raznovrsnim
TV programima

T-Com

T-Com je vodeća tvrtka na hrvatskom tržištu nepokretne telefonije i širokopojasnih usluga. Uz osnovne telekomunikacijske usluge, korisnicima T-Coma na raspolaganju su i dodatne, inovativne usluge, poput MAXtv-a, T-Comove interaktivne digitalne televizije. Također, unutar T-Coma djeluje i vodeći hrvatski internetski medij, T-Portal

Pregled

Na hrvatskom se telekomunikacijskom tržištu tijekom cijele 2007. godine nastavio dinamičan razvoj. Glavna obilježja godine su :

- T-Com je potvrdio vodeći položaj u svim segmentima poslovanja.
- Nastavio se snažan rast korištenja širokopojasnih veza: nakon što je tijekom 2006. broj korisnika MAXadsl-a više nego udvostručen, snažan se rast nastavio i u 2007., kada je na kraju godine broj T-Comovih korisnika ADSL-a dosegao brojku od 344.925, što je porast od 59,9% u usporedbi sa 2006. Iskon je uspješno lansirao svoje pakete Iskon.Duo.
- Nastavila se supstitucija nepokretne telefonije pokretnom. Prema podacima hrvatskoga Središnjeg ureda za statistiku, u 2007. godini ukupni broj minuta korištenja nepokretne mreže pao je za 12% (sa 8.515 milijuna minuta u 2006. na 7.534 milijuna minuta u 2007.), dok je u istom razdoblju ukupni broj minuta korištenja pokretnih mreža porastao za 24% (sa 4.115 milijuna 2006. na 5.083 milijuna 2007.). U segmentu nepokretne telefonije hrvatskoga telekomunikacijskog tržišta posluje deset operatora. Određen broj drugih operatora nudi govorne usluge, ali samo putem VoIP-a.

- Sve jača konkurencija na tržištu.
- Alternativni operatori uvode nove proizvode, a u nekim slučajevima grade i vlastite mreže i vode cjenovnu utakmicu. Nekoliko je alternativnih operatora u 2007. godini nudilo vlastiti ADSL i double play (telefon i internet).

Ukupni je prihod T-Coma u 2007. godini bio 5.446 milijuna kuna, što predstavlja pad od 0,4% u odnosu na prethodnu godinu. To je najvećim dijelom posljedica smanjenja prihoda iz nepokretne telefonije tijekom 2006., dok je u istom razdoblju porastao prihod od internetskih usluga, podatkovnih usluga i veleprodaje.

Glavna postignuća u 2007. godini

Nepokretna telefonija

T-Com i dalje ima vodeće tržišno mjesto i 31. prosinca 2007. poslovaio je sa 1,6 milijuna telefonskih linija u nepokretnoj telefonskoj mreži, što je pad od 2,1% u odnosu na 2006. godinu. To je posljedica zamjene fiksnih linija mobilnim vezama i sve jače konkurencije na tržištu nepokretne telefonije, kao i neposrednog pristupa konkurentskoj novoizgrađenoj infrastrukturi i izdvojenoj lokalnoj petlji.

T-Com nastavlja svoju usmjerenost na zadovoljstvo korisnika i zadržavanje baze korisnika putem različitih kanala i programa:

- obogaćivanje ponude u svrhu zadržavanja korisnika;
- lansiranje programa vjernosti (Loyalty program);
- direktno usmjerenim kampanjama;
- proaktivnom prodajom više različitih proizvoda.

Od svih telefonskih linija na kraju 2007. godine, njih 92,4% bile su POTS i FGSM linije, 7% ISDN linije, a 0,6% javne govornice. Prelazak s ISDN linija na POTS uglavnom je posljedica implementacije ADSL-a.

U segmentu rezidencijalnih korisnika nalazi se 84,8% od ukupnih telefonskih linija, uključivši POTS, FGSM i ISDN, dok segment poslovnih korisnika ima 15,2% od ukupnih telefonskih linija.

U 2007. godini većinu poziva u nepokretnoj mreži ostvarili su rezidencijalni korisnici T-Coma, i to prema nepokretnim i pokretnim mrežama u zemlji. Govorni je promet u tom segmentu bio za 12,1% manji nego u 2006. godini, ponajprije zbog jače konkurencije alternativnih operatora (što je dovelo do premještanja prihoda s prometa govornih usluga na malo na prihode od usluga na veliko) kao i posljedice supstitucije nepokretne telefonije mobilnom telefonijom. U 2007. godini rezidencijalni su korisnici ostvarili približno 70% od ukupne količine minuta preko T-Comove mreže nepokretne telefonije.

U želji da zadovolji zahtjeve različitih segmenata korisnika, T-Com je lansirao dvije dodatne tarifne opcije za rezidencijalne korisnike - "Najdraži broj" i "Non-stop". Prva opcija, "Najdraži broj", daje mogućnost odabira dviju pozivnih destinacija u mreži T-Coma, uz jednu dodatnu, iz bilo koje nacionalne pokretne mreže, te razgovor po nižoj tarifi iz odgovarajućega tarifnog paketa u bilo koje vrijeme. Druga opcija, "Non-stop" ima prednost za korisnike koji najviše zovu izvan vremena vršnog opterećenja jer imaju mogućnost zvati T-Com HR nepokretnu mrežu po cijeni od 0 kn/min, svaki dan od 19 do 7 sati, nedjeljom te državnim blagdanima, a sve za dodatnu mjesečnu naknadu od 30 kuna te uz naknadu od 0,28 kuna za uspostavu poziva. U T-Comovoj Službi za korisnike potaknute su brojne aktivnosti u području ulaznih i izlaznih poziva s ciljem zadržavanja korisnika, prevencije odljeva korisnika drugim operatorima, teleprodaji,

tehničkoj pomoći za usluge T-Coma, boljoj naplati itd. Tijekom 2007. godine putem 0800 telefonskih brojeva u sklopu Službe za korisnike odgovoreno je na više od 5.400.000 poziva.

Internetske usluge

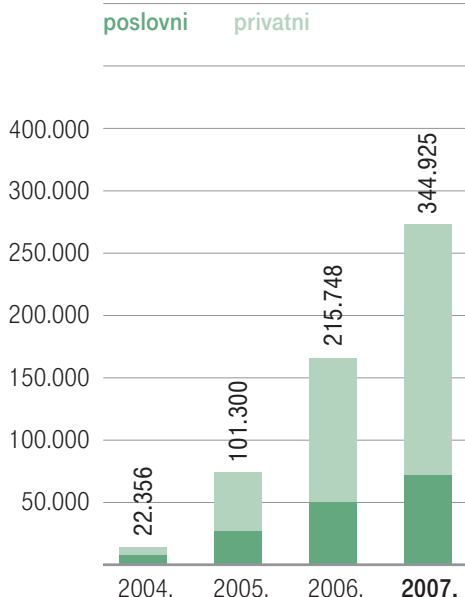
Internetske usluge dostupne su putem T-Coma i putem Iskona, koji je stečen u svibnju 2006. godine. Internetske usluge koje nudi T-Com sadrže usluge pristupa internetu (kako dial up, tako i širokopojasne usluge) te s time povezan promet, IP VPN usluge, IP Centrex (VoIP) usluge, usluge sadržaja i multimedije, uključujući ASP usluge i web hosting.

Na kraju 2007. T-Com je imao 344.925 korisnika ADSL usluge, što je porast od 59,9% s obzirom na 2006. Impresivan broj korisnika MAXadsl-a rezultat je stalnog kreiranja atraktivnih ponuda s jedne strane i obogaćivanja sadržaja multimedijskog interneta s druge. Više su se puta tijekom

Sljedeća tablica prikazuje podatke o pristupu nepokretnoj mreži T-Coma.

T-Com broj linija	2007. godina	2006. godina
Nepokretna telefonija		
POTS	1.493.104	1.513.892
FGSM	7.653	7.545
Ukupno POTS+FGSM priključci	1.500.757	1.521.437
ISDN BRA priključci	111.783	122.641
ISDN PRA priključci	2.273	2.562
Ukupno ISDN priključci	114.056	125.203
Ukupno POTS+FGSM+ISDN	1.614.813	1.646.640
Javne govornice	10.066	12.733
Ukupno priključci (POTS+FGSM+ISDN+javne govornice)	1.624.879	1.659.373

T-Com ADSL korisnici 2004.-2007.

godine korisnicima nudile tržišne pogodnosti, među ostalim povoljnije cijene instalacije i modema, povećanje brzine, odnosno promotivna razdoblja besplatnog pretraživanja interneta. Iskon je uveo dva nova inovativna paketa za rezidencijalne korisnike: Iskon.Duo Obitelj i Iskon.Duo Surf. Oba paketa obuhvaćaju usluge nepokretne telefonije, širokopojasni pristup internetu uz povlastice kao što su povoljniji pozivi prema međunarodnoj mreži i mobilnim mrežama, dodatne minute na nacionalnoj mreži i u prometu internetom. Uz to je Iskon lansirao i pakete Iskon.DUO i BIZnet.DUO, namijenjene malim i srednjim tvrtkama, koji nude usluge nepokretne telefonije, širokopojasne usluge i hosting.

Tijekom 2007. godine pridavana je osobita pozornost segmentaciji korisnika i prepoznavanju njihovih posebnih potreba. Također, godinu su obilježile i akcije

usmjerene prema zadržavanju postojećih korisnika MAXadsl-a uz poboljšanje pružanja usluge kroz samoinstalaciju. Od ukupnog broja telefonskih linija ADSL-a na kraju 2007., njih 79,1% bile su rezidencijalne telefonske linije, dok je taj postotak bio 76,9% na kraju 2006.

MAXtv

Nakon lansiranja MAXtv-a u rujnu 2006. godine, ova je usluga u 2007. godini učvrstila svoj tržišni položaj i privukla veći broj korisnika, i to zbog dodane vrijednosti kroz sadržaj, uvođenja ponude MAXtv Try&Buy, širenja dostupnosti i poboljšanja kvalitete usluge. Na dan 31. prosinca 2007. T-Com je imao 43.734 MAXtv korisnika, što je sedam i pol puta više nego u prosincu 2006. (5.805 korisnika na kraju 2006.). Gledatelji MAXtv-a mogu pratiti programe više od 70 nacionalnih i međunarodnih TV postaja u sklopu osnovnog paketa, odnosno uz plaćanje dodatne naknade mogu gledati prvoklasne programe kao što je, primjerice, HBO. Gledatelji MAXtv-a imaju pristup i digitalnoj videoteci s više od 1.200 naslova različitih žanrova nacionalne i međunarodne produkcije, uz određen broj filmova koji su uključeni besplatno. T-Com je 1. listopada 2007. uveo promotivnu ponudu MAXtv Try&Buy, koja je trajala do 31. prosinca 2007. godine. Budući da je ostvarila velik uspjeh, T-Com je uveo ponudu MAXtv Try&Buy u redovite usluge od 1. siječnja 2008. Što se tiče dodatne vrijednosti sadržaja u 2007., T-Com je uveo nove programe: HBO premium paket (HBO, HBO Comedy),

osnovni paket (dokumentarni programi: DoQ, Hallmark, SPORT KLUB, NASN; život i zabava: E! Entertainment, STYLE, WineTV, Mezzo, za odrasle: Playboy TV) i dodatni paket (sport: SPORT KLUB+, Manchester United TV, Chelsea TV; glazbeni programi: MTV Base, MTV Hits, MTV 2; programi za odrasle: Private Spice, Adult TV, Hustler TV).

Iako ukupni broj dial up korisnika raste, broj aktivnih korisnika pada zbog prelaska korisnika na broadband. Potkraj 2007. godine bilo je aktivno otprilike 18,5% dial up korisnika T-Coma, dok je u 2006. godini T-Com imao 26,5% aktivnih dial up korisnika (T-Com korisnika smatra neaktivnim nakon 30 dana neaktivnosti).

T-Portal

T-Portal je uspio zadržati mjesto najvećega hrvatskog portala. S više od 30 kolumni i online usluga, T-Portal je namijenjen svim korisnicima interneta hrvatskog i engleskog govornog područja. Godine 2007. broj posjetitelja narastao je na 1.830.000 mjesečno. Oni su T-Portal posjetili 9.729.000 puta, za razliku od 2006. godine kad je T-Portal imao 1.770.000 posjetitelja, odnosno 8.307.000 posjeta na mjesec. Sadržaj koji se mijenja svakog dana - prosječno dvije stotine članaka i tema - nailazi na zanimanje najšire populacije internetskih korisnika. Iako svaki naraštaj može naći puno zanimljivih informativnih, obrazovnih i zabavnih priloga, većina je sadržaja namijenjena publici u dobi između 15 i 55 godina, koji su i najveća skupina u cijeloj populaciji posjetitelja portala.

T-Portal omogućuje svojim korisnicima pristup određenom broju različitih internetskih usluga i izvora sadržaja uključujući ove opće potkategorije: News Magazine, Komunikator, Shopping, Freeweb, Fonoteka, MAXzona, MAXtv, a osigurava i razne usluge: chat, forum, web-poštu, web-imenik, telefonski imenik, igre, e-karte, Iskricu (traženje partnera), aukcije, oglase, radna mjesta, virtualni studij (e-učenje) te englesko izdanje. Sadržaj T-Portala dostupan je na dlanovnicima i na mobilnim uređajima kroz SMS info, MMS info i T-Mobileov wap-portal.

Tijekom 2007. godine na T-Portalu realizirano je više podstranica za medijske projekte T-Coma, kao što su KulTurst, Volim nogomet, ICT forum, Showtime i Big Brother. Isto je tako bilo brojnih medijskih pokroviteljstva koncerata, filmova, glazbenih CD-a i happeninga, a započela je i suradnja s Googleovim ad sense servisima za pretragu i sadržaj. U prosincu 2007. T-Portal je lansirao redizajniran portal MAXzonu, prvi širokopojasni portal u Hrvatskoj. U jesen 2006. godine T-Com je uveo Net Phone: naprednu VoIP uslugu za poslovne korisnike, konkurentni tarifni paket temeljen na IP tehnologiji niskog troška. Tijekom 2007. regulator je sve VoIP usluge proglasio javnim govornim uslugama, što je dovelo do obustave prodaje Net Phonea, to jest VoIP rješenja za male i srednje tvrtke (SME). Istodobno, zbog konzervativnog odnosa ključnih (KA) i velikih (LA) korisnika prema usluzi Net Phone, poduzete su komercijalne akcije što se odrazilo na ukupne prihode.

T-Com je dodatno obogatio svoj portfelj usluga integriranim telekomunikacijskim i IT rješenjima, i to razradom rješenja posebno prilagođenih velikim korisnicima. Cilj je T-Coma da svojom ponudom zadovolji sve komunikacijske i IT potrebe svojih poslovnih klijenata. U tim projektima, uz već vrlo korišteno komunikacijsko rješenje WAN, T-Com uvodi i nekoliko IT aplikacija, kako bi svojim korisnicima pomogao poboljšati i automatizirati rutinske poslove. Ta su kreativna rješenja omogućila T-Comu da dobije javne natječaje, a uz to su i izvor novih prihoda za budućnost.

Podatkovne usluge

U segmentu podatkovnih usluga T-Com svoje korisnike potiče na prelazak s tradicionalnih podatkovnih usluga prema novim uslugama kao što su Metro Ethernet i IP VPN, i ta se rješenja i posebno promiču. Broj T-Comovih linija na tržištu podatkovnih usluga u odnosu na 2006. smanjen je za 9,1%. Glede tradicionalnih podatkovnih proizvoda, najviše je bilo zanimanja i potražnje za proizvodom Frame Relay. Iako T-Com ima konkurente u pružanju usluga kao što su Metro Ethernet i IP VPN, glavne su prednosti T-Coma u odnosu na konkurenciju šira pokrivenost mreže i kvaliteta usluge. Korisnici Metro Ethernet-a i IP VPN-a imaju mogućnost zaključivanja Sporazuma o razini usluge (SLA).

T-Com je u 2007. godini izjednačio cijene za usluge Metro Ethernet i IP VPN s tržišnim (istodobno zadržavajući tržišnu

marku i cjenovnu premiju na usluge T-Coma) radi određivanja konkurentne razine cijena i povećanja zadovoljstva korisnika. Povećanje zadovoljstva korisnika ostvareno je promicanjem prelaska na veće brzine.

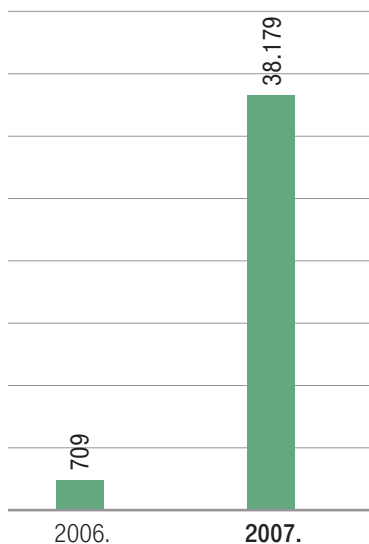
Maloprodajni kanali

Maloprodaja u T-Comu organizirana je unutar tri Sektora prodaje u središnjici (Sektor prodaje za ključne/velike poslovne korisnike, Sektor prodaje za srednje i male poslovne korisnike i Sektor prodaje za rezidencijalne korisnike), a svaki od njih ima zadaću analize i planiranja prodaje, definiranja prodajnih postupaka i razvoja prodajne strategije za svoj segment korisnika. Uspostavljene su i četiri regionalne prodajne jedinice sa sjedištima u Zagrebu, Splitu, Rijeci i Osijeku. U svakoj se provode kompletne komercijalne i administrativne aktivnosti prodaje (ugovaranje usluga, izvršenje narudžbi i potpora nakon prodaje). Kako bi na pravi način obuhvatio svaki segment korisnika bilo gdje u Hrvatskoj, T-Com (i Iskon) koristi se pristupom putem više kanala koji obuhvaćaju ove prodajne kanale: predstavnike T-Coma za prodaju poslovnim korisnicima, T-Centre, teleprodaju, prodaju na webu i posredne partnere (kao što su prodajna mjesta i poslovni zastupnici prodaje). Teleprodaja i prodaja putem weba vode se iz Podjedinice za kontaktni centar/brigu o korisnicima.

Prodaja privatnim i malim poslovnim korisnicima organizirana je putem 54 T-Centra koji se nalaze u svim većim

Prikaz ULL-a

hrvatskim gradovima (41 grad) u kojima su ponuđene T-Com i T-Mobile usluge, dok T-Com (uključujući Iskon) ima i mrežu od 86 posrednih partnera (koristi se konceptom "dućan u dućanu") te teleprodaju i web-prodaju. Grupa je uspostavila učinkovitu organizaciju kanala prodaje, a T-Com i T-Mobile zajednički se koriste resursima. Kako bi ujednačili i uskladili pristup prodaji i proces podrške prodaji, T-Com i T-Mobile uspostavili su zajednički pristup u 2007. godini. Takav zajednički pristup ima određen broj prednosti među kojima su:

- prezentiranje "jednog lica prema korisniku";
- ponuda jednake razine usluga svim korisnicima;
- optimizacija troškova i
- maksimalna razina sinergije kroz optimizaciju resursa.

U sklopu projekta "Jedno lice prema korisniku" uveden je zajednički pristup prodaji privatnim korisnicima 1. studenoga 2007.

Veleprodaja

T-HT pruža veleprodajne usluge za četiri glavna korisnička segmenta: međunarodni operatori, mobilni operatori, operatori nepokretne telefonije i niz različitih pružatelja usluga (kao što su pružatelji usluga s dodanom vrijednošću, dobavljači pristupa internetu te pružatelji IP telefonije). Prihod od veleprodaje povećao se za 10,9% na 1.167 milijuna kuna u 2007. sa 1.052 milijuna kuna u 2006., gdje predstavlja 21,4% ukupnog prihoda T-Coma. Rast je prvenstveno potaknut stalnom liberalizacijom tržišta, uvođenjem novih usluga i povećanim prometom na čvorištima lokalnih mreža. Kontinuirani proces deregulacije u Hrvatskoj pospješio je daljnji rast prihoda od interkonekcije.

Domaće tržište

Tijekom 2007. godine vidljiv je daljnji rast tržišta međusobnog povezivanja utemeljen na nizu usluga i opsegu njihove uporabe, iako ne na jednakoj razini kao tijekom prethodne godine. Rast broja aktivnih CPS (Carrier Preselection - prethodni odabir operatora) pretplatnika usporen je u odnosu prema prijašnjim godinama zbog strateškog fokusa operatora na izdvajanje lokalne petlje (Unbundling Local Loop - ULL). Povećanje prenosivosti broja (number portability - NP) rezultat je znatnih aktivacija ULL-a.

Glavne aktivnosti tijekom 2007. godine povezane su s aktivacijom usluga izdvajanja lokalnih petlji i kolokacija za ULL svrhe. T-Com je potpisao šest ugovora za pristup lokalnoj petlji te je uspostavio

245 lokacija (148 fizičkih i 97 udaljenih). Ukupno je 38.179 linija u potpunosti raspetljano i predano operatorima, dok je nova usluga zajedničkog pristupa (shared access - SA) rezultirala uspostavom 200 linija.

Značajno povećanje IC prometa bilo je izravna posljedica povećanja baze korisnika za CPS i ULL te povećane prosječne uporabe po korisniku. T-Com je predao otprilike 50 lokacija diljem Hrvatske za lokalne veze kako bi udovoljio zahtjevu operatora, jer međusobno povezivanje na lokalnoj razini omogućuje operatorima bolju cjenovnu maržu i jača njihovu konkurentnost.

Vezano za rast u pružanju maloprodajnih širokopojsnih usluga, povećan je broj korisnika spojenih na širokopojsni pristup preko ADSL transportne usluge. Usluga Bitstream pristupa omogućuje davateljima usluga da iznajmljuju ADSL pristup od T-Coma na veleprodajnoj osnovi.

Vrijednost tržišta usluga s dodanom vrijednošću (Value Added Services - VAS) znatno se povećala 2007. godine zbog nove vrste sadržaja na tom tržištu (uglavnom TV igre). Liberalizacija toga tržišnog segmenta potaknula je operatore na konkurenciju na tom području.

Mobilni operatori imaju vodeći utjecaj na tržište kapaciteta podataka te unatoč snažnoj konkurenciji i nižim maržama, prihodi od mobilnih podataka/kapaciteta rastu zbog rasta UMTS širokopojsne mreže te sve većeg prelaska s fiksne na mobilnu telefoniju.

Međunarodno tržište

Međunarodno veleprodajno poslovanje pokriva prodaju/kupnju međunarodnih usluga prema Hrvatskoj i iz nje prema međunarodnim operatorima, kao i daljnju prodaju takvih usluga prema drugim zemljama kroz partnerstva s lokalnim operatorima. Terminiranje međunarodnoga telefonskog prometa u Republiku Hrvatsku i susjedne zemlje donosi većinu prihoda od međunarodnoga veleprodajnog poslovanja. Ojačana domaća konkurencija i porast aktivnosti sa stranim operatorima rezultirali su padom od 7% u dolaznom prometu prema T-Comu. To je uspješno nadoknađeno značajnim povećanjem međunarodnog poslovanja i prodaju terminiranja telefonskog prometa u susjednim zemljama. Proširene aktivnosti omogućene su opsežnom

i fleksibilnom politikom međusobnog povezivanja, pri čemu je broj međunarodnih međusobnih veza porastao sa 35 na 42 međusobne veze uspostavljene 2007. Zbog činjenice da je izlazni mobilni promet djelomično preusmjeren na izravne međunarodne mobile-to-mobile rute te zbog smanjenoga međunarodnog prometa koji je ostvarila maloprodaja T-Coma, pao je opseg terminiranog prometa na međunarodne destinacije putem T-Coma.

Položaj na međunarodnom tržištu poboljšao je instalacijom novih, odnosno unapređenjem postojećih bilateralnih graničnih prijelaza te kroz novu virtualnu točku prisutnosti (point of presence - PoP) uspostavljenu u Beču u svibnju 2007. godine. Bečki PoP imao je nekoliko

pozitivnih učinaka na poslovanje T-Coma:

- putem PoP-a omogućene su nove međunarodne usluge (međunarodni MPLS, VPN, carrier grade Ethernet)
- tradicionalni portfelj podatkovnih usluga sada je proširen na Beč te udovoljava velikoj potražnji za takvim uslugama na hrvatskom i regionalnom tržištu
- implementirana je važna dopunska ruta prema postojećem PoP-u u Frankfurtu
- ostvaren je daljnji pad troškova za internetski prijenos podataka prema ponuditelju usluge, što je rezultiralo jačim konkurentnim položajem T-Coma kako na domaćem tako i na međunarodnom tržištu

To je omogućilo stalan priljev prihoda od međunarodnih IP usluga u susjednim zemljama, unatoč većoj konkurenciji jakih regionalnih igrača.

344.925

korisnika ADSL-a pokazuje brzi rast širokopojasnog interneta

2.384.859 prijatelja u T-Mobile mreži

T-Mobile

Više od 2,3 milijuna korisnika odabralo je T-Mobile kao svojeg davatelja usluga pokretne telefonije. Najvažniji cilj T-Mobilea je u potpunosti udovoljiti potrebama korisnika, odnosno ponuditi najnovije tehnologije i usluge koje prate vodeće globalne trendove

Pregled

Godina 2007. bila je uspješna za T-Mobile, što je vidljivo iz sljedećih postignuća:

- Potvrđeno je opće tržišno vodstvo T-Mobilea na konkurentnome hrvatskom tržištu mobilnih komunikacija sa 46,7% udjela na SIM tržištu
- Dostignuta je brojka od više od 2,38 milijuna pretplatnika
- Potpisan je sporazum o nacionalnom roamingu s tvrtkom Tele2 čije se komercijalno pokretanje očekuje u lipnju 2008
- Uveden je Mobil100, novi proizvod koji Zagrebačka banka prodaje na T-Mobile mreži
- Potpisan je sporazum s tvrtkama Agrokor i Com.Com za pokretanje novoga mobilnog proizvoda u 2008. godini na T-Mobile mreži
- Ponuđeni su mnogi novi proizvodi (Flex obitelj, Moji najbolji) i opcije (npr. Tulum) kreirani u namjeri da udovolje specifičnim potrebama u segmentu privatnih korisnika
- Potrebe poslovnog segmenta ispunjene su Uredom za van, prvim proizvodom na tržištu koji daje cjelovito poslovno rješenje: integrira glas, podatke i hardver
- Na razini Grupe uvedena je jedinstvena rezidencijalna prodaja, pa se tako u svim T-Centrima prodaju T-Mobileovi i T-Comovi proizvodi i usluge
- Pribavljeni su dodatni frekvencijski resursi potrebni za budući razvoj mreže za radijski pristup (EGSM, GSM1800)
- Ovu je godinu obilježila i intenzivna borba za korisnike. Veća konkurencija vidljiva je kroz niže cijene, visoko segmentirani pristup tržištu i, slijedom toga, ciljane ponude usmjerene na ispunjavanje potreba pojedinih segmenata ili skupina segmenata.

Ukupni prihodi T-Mobilea u 2007. godini, u odnosu prema prethodnoj godini, porasli su za 5,1% odnosno na 4.236 milijuna kuna. Rast prihoda uglavnom je bio rezultat povećanja prihoda od usluga, prije svega zahvaljujući snažnom rastu baze post-paid pretplatnika, kao i stabilnom obrascu potrošnje među pre-paid korisnicima.

Glavna postignuća u 2007. godini

Tijekom 2007. godine penetracija mobilne telefonije u Republici Hrvatskoj povećala se sa 100,4 % potkraj 2006. na 115,0% krajem 2007. godine. T-Mobile je zadržao svoj položaj tržišnog lidera uz opći udjel na SIM tržištu od 46,7%² (2006. 49,1%). Potkraj 2007. godine T-Mobile je imao više od 684 tisuće post-paid pretplatnika i više od 1,7 milijuna pre-paid korisnika. Kao rezultat ciljanih akcija, udjel post-paid pretplatnika u ukupnoj bazi klijenata porastao je sa 25,7% na 28,7% tijekom jedne godine.

U 2007. godini hrvatsko tržište pokretnih telekomunikacija poraslo je za 7,8%³. Ovaj porast nešto je sporiji nego prijašnjih godina zbog intenzivnije konkurencije i višestrukog korištenja SIM-ova, a održan je zahvaljujući porastu penetracije i općem povećanju mobilne minutáže.

T-Mobile je uveo mobilna širokopojasna HSDPA rješenja. T-Mobileove tarife za mobilni internet koje se oslanjaju na HSDPA tehnologiju pokazuju ohrabrujuće rezultate nakon vrlo uspješne reklamne kampanje. Upravo bi HSDPA trebala potaknuti rast mobilnih podatkovnih usluga zbog visoke uspješnosti. Stalni napori da se poboljšaju odnosi s korisnicima tijekom 2007. godine rezultirali su povećanjem baze korisnika i njihova zadovoljstva, dok

je visoko zadovoljstvo +clubom povećalo i korisničku lojalnost.

Uz to, korištenje glasovnih usluga bilo je 20,5% veće nego 2006. godine. I neglasovno korištenje zabilježilo je povećanje: uporaba GPRS-a povećala se za 643,5%, uporaba MMS-a za 21,0%, a uporaba SMS-a za 7,1%.

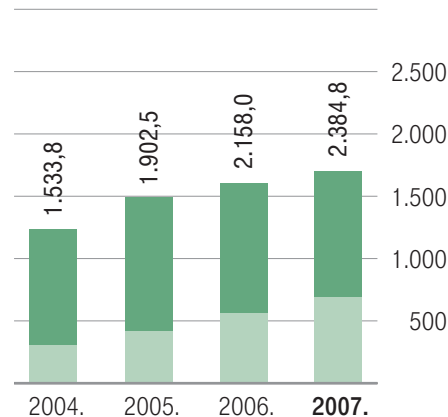
Uz glasovne usluge i različite tarifne planove prilagođene različitim potrebama klijenata, T-Mobile nudi i brojne dopunske usluge, poput slanja poruka (SMS, MMS, mobilna e-pošta), mobilnih podataka (GPRS/UMTS, EDGE, HSDPA, Web'n'walk, preuzimanje sadržaja putem Jave), mobilne trgovine (usluga m-pay u partnerstvu s PBZ-om, SMS kupnja, SMS bon, SMS parking, SMS prijevoz), informativnih usluga i nekoliko rješenja namijenjenih poslovnim korisnicima te ponuda temeljenih na specifičnim potrebama klijenata.

Razvoj proizvoda i usluga

Tijekom 2007. godine T-Mobile je ponudio paletu novih proizvoda osmišljenih da udovolje specifičnim potrebama različitih segmenata korisnika. Prvi put na tržištu T-Mobile je lansirao Flex Obitelj, proizvod posebno kreiran za obitelji, koji je postigao velik uspjeh. Druga jedinstvena ponuda usmjerena na segment privatnih korisnika bili su Moji najbolji, jedinstvena tarifa koja utjelovljuje T-Mobileovu filozofiju približavanja T-Mobile korisnika drugim ljudima, koji su im najvažniji, bez obzira

T-Mobile korisnici 2004. - 2007. (u tisućama)

pre-paid post-paid

na to kojom se mrežom koriste. Još jedna novost na tržištu je T-Mobileova Total tarifa, vrhunska, bezbrižna glasovna tarifa koja je prvi put na tržištu ponudila korisniku besplatne domaće pozive do određenog limita te povoljne cijene roaminga uz fiksnu mjesečnu naknadu. Kao dio T-Mobileove diferencijacijske strategije i fokusiranoga tržišnog pristupa, lansirana je nova, vrlo uspješna opcija Tulum kako bi se privukli mladi pre-paid korisnici. Potrebama poslovnog segmenta udovoljeno je Uredom za van, prvim proizvodom na tržištu koji pruža potpuno poslovno rješenje: integriranje glasa, podataka i hardvera. Jedan hrvatski poslovni dnevnik proglasio je reklamu za taj proizvod "najboljom TV reklamom godine".

T-Mobile je ponudio Mobil 100, novi proizvod posebno osmišljen za Zagrebačku banku koja ga i prodaje, te je ponuđen

1) Na temelju podataka InfoComa.

2) Procjena rezultata VIPneta i Tele2 za ruj-an-prosinac.

3) Na temelju neto-prihoda (procjena rezultata VIPneta i Tele2 za ruj-an-prosinac).

na T-Mobile mreži. Potpisan je sporazum o nacionalnom roamingu s Tele2. Potpisan je i sporazum s tvrtkama Agrokor i Com.Com za pokretanje novoga mobilnog proizvoda 2008. godine na T-Mobile mreži.

Razvoj prodaje

Iako je stopa penetracije na SIM tržištu već bila vrlo visoka, T-Mobile je uspio ostvariti sjajne prodajne rezultate. Također, na području procesa vezanih za korisnike, T-Mobile je unaprijedio svoju ponudu uvodeći elektronske bonove u nekoliko novih maloprodajnih lanaca (FINA, e-zaba, Glas Istre, HPB itd.). Nadalje, kako bi ponudio savjete u vezi s proizvodima i uslugama te povećao učinkovitost

zaposlenika na prodajnome mjestu (Point of Sale - PoS), T-Mobile je uveo menadžere/T-savjetnike za dobrodošlicu kao prvi kontakt s korisnicima na prodajnome mjestu. Kako bi skratio vrijeme čekanja potrebno za rješavanje žalbi, na prodajnom je mjestu uvedena mogućnost obnove nevažećih bonova. T-Mobile je povećao udjel e-bonova na 13,5% u 2007. godini u odnosu prema 10,7% u 2006. godini te je također povećao udjel regionalnih distributera za papirne bonove. Kako bi se pokrile usluge kupnje e-bonova i plaćanja računa, instalirani su samouslužni uređaji u T-Centrima. T-HT je uspostavio tehničke kutke u odabranim T-Centrima, čime je poboljšana prezentacija usluga T-Coma i T-Mobilea, prezentacija

terminalne opreme te pomoć korisnicima u postupku popravka handset-uređaja. Također, jedna od svrha tehničkih kutaka jest omogućiti instalaciju PC softvera za T-Mobileova podatkovna rješenja i postavljanje postavki mobilnih uređaja za korištenje T-Mobileovih usluga.

Tijekom 2007. godine T-Mobile je aktivno radio na procesima poslovne prodaje i podrške. Tako je reorganizacija u dijelu poslovne podrške unaprijedila potporu korporativnim korisnicima. Jasne granice i optimizacija odgovornosti osigurali su dodatno vrijeme za prodajno osoblje na terenu. Potpora poslovnim korisnicima prebačena je na specijaliziranu jedinicu, što je rezultiralo boljim procesima obrade klijenata. Također, smanjen je broj kontaktnih točaka od korisnika prema T-Mobileu, što je rezultiralo kvalitetnijom uslugom i individualiziranim pristupom. Nadalje, tijekom cijele godine T-Mobile je uvodio nove i nadograđivao postojeće tehničke aplikacije, što je osiguralo bolje podatke o povijesti korisnika te lakšu i učinkovitiju obradu zahtjeva. To se poboljšanje odnosilo i na aktivacijske procese, što je vidljivo kroz znatno kraće vrijeme aktivacije te, neizravno, i kroz skraćeno vrijeme koje korisnici provedu u čekanju.

29%

post-paid korisnika u T-Mobile obitelji

Mreža i informacijske tehnologije

U tehničkom dijelu svojih poslovnih aktivnosti T-Com je u 2007. godini bio usmjeren na širenje i unapređenje postojećih mrežnih platformi: Ethernet, IP/MPLS i VoIP. Istodobno je T-Mobile nastavio razvijati svoju mrežu radiovalnog pristupa (radio access network), dok je podjedinica za informacijsku tehnologiju osiguravala punu operativnu potporu dnevnom poslovanju

T-Com

U skladu s općom korporativnom, mrežnom i uslužnom strategijom Društva te njegovim marketinškim planom, područje tehničkog poslovanja tijekom 2007. godine bilo je usmjereno na proširenje postojećih mrežnih platformi za Ethernet, Internet Protocol/Multi Protocol Label Switching (IP/MPLS) i VoIP. Ethernet i IP/MPLS proizvodi unaprijeđeni su parametrima kvalitete usluge (Quality of Service - QoS) i Sporazuma o razini usluge (Service Level Agreements - SLA), te su uvedene sljedeće nadogradnje proizvoda: SLA + sigurnosna kopija za proizvode Metro Ethernet (ME) i Privatne mreže (Private Network - PN), PN Premium over ME, poboljšanje ME proizvoda putem QoS-a i Product Update za Multi Office. VoIP platforma dodatno je nadograđena kako bi se omogućio VPN proizvod između fiksnih i mobilnih glasovnih mrežnih platformi za poslovne korisnike Net Phonea, a pripremljena je i platforma kako bi se omogućile VoIP usluge za privatne korisnike. Također, u sklopu daljnjeg

razvoja širokopojasnih proizvoda, započeto je poboljšanje na IPTV platformi, gdje je korisnicima uz IPTV slanje podataka (streaming) i VoD usluge ponuđena funkcija mrežnoga osobnog videorekordera (network Personal Video Recorder - nPVR) te mogućnost korištenja drugoga Set Top Boxa (STB). Kako je raslo veleprodajno poslovanje T-Coma, valjalo je razviti neke nove proizvode te ih primijeniti u sklopu postojeće mrežne platforme. Rezultat toga je uvođenje univerzalne međunarodne usluge Freephone i tehnologije Ethernet kao tehnologije za međusobno povezivanje. Istodobno je Sporazum o nacionalnom roamingu obvezao Društvo da ponudi širokopojasne usluge u veleprodajnom okruženju, što je rezultiralo razvojem proizvoda Carrier Ethernet i Bitstream. Uz to, kako bi se proširio proizvod Privatna mreža preko međunarodnih granica, instaliran je proizvod Carrier Private Network. Osim toga, T-Com je pokrenuo proces Zahtjeva za informacijom (Request for Information - RFI) za Multi Service Network Enabler, kontrolu poziva, koji će omogućiti primjenu glasovnih usluga u IP okruženju kao i prelazak PSTN klijenata.

Prošle je godine T-HT Grupa razvila jedinstveno, integrirano rješenje nazvano e-Grad, te je prvo takvo rješenje primijenjeno u ožujku 2007. godine u Koprivnici, dajući besplatan pristup internetu svim građanima na odabranim lokacijama, pri čemu je većina javnih ustanova i organizacija (npr. muzej, knjižnica, javne škole, vrtići itd.) priključena i integrirana uz korištenje modernih telekomunikacijskih tehnologija u jednoj mreži. Cilj projekta e-Grad jest veća učinkovitost javnog sektora i kvalitete njihovih usluga, kao i dostupnije javne usluge svim građanima, uz naglasak na važnosti brzog pristupa internetu u svim javnim ustanovama.

Kako bi se omogućila sigurnost telekomunikacijske infrastrukture i telekomunikacijskog prometa te na korist svim korisnicima telekomunikacijskih usluga, u listopadu 2007. godine T-HT Grupa i Grad Varaždin potpisali su Ugovor o partnerstvu i zaštiti distribucijske telekomunikacijske infrastrukture (DTK) i metodi reguliranja prava uživanja javnih površina. Kao vlasniku javnih površina Grupa Gradu Varaždinu plaća naknadu za uživanje javnih površina na kojima je izgrađena DTK. Naknada se koristi za poboljšanje i održavanje postojećeg sustava vodova te za izgradnju novog. T-HT Grupa može dati raspoloživi prostor u vodu na korištenje drugim zainteresiranim operatorima, u skladu sa svojom zakonskom obvezom.

T-Mobile

T-Mobile je nastavio graditi mrežu radijskog pristupa, te je godinu završio sa 1.538 GSM i 459 UMTS lokacija u eteru. T-Mobile je također pribavio dodatne frekvencijske resurse potrebne za daljnji razvoj mreže radijskog pristupa (EGSM, GSM1800). Instalirani su dodatni kapaciteti potrebni za središnju mrežu kako bi se udovoljilo zahtjevima prometa, zajedno sa potrebnim nadogradnjama hardvera i softvera kako bi se podržali HSDPA zahtjevi.

Tijekom 2007. godine osiguran je daljnji razvoj središnje mreže i njezin pomak prema mreži sljedeće generacije što će omogućiti veću radnu učinkovitost i uvođenje nove baze usluga temeljenih na IP tehnologiji. U 2007. godini T-Mobile je započeo konsolidaciju uslužnih platformi uz povećanje raspoloživosti i omogućivanje veće kvalitete usluga te uz istodobno smanjenje operativnih troškova. Kako bi se osiguralo praćenje usluga od jednog kraja do drugoga, T-Mobile je uspostavio operativni uslužni centar za održavanje (Service OMC).

Tijekom nekoliko proteklih godina T-Mobile intenzivno surađuje s članicama T-Mobile International Grupe iz regije Adria, kako bi zajednički podijelili usluge, znanje i iskustvo, smanjili troškove i ubrzali lansiranje proizvoda.

U IT domeni T-Mobile je nastavio razvoj Skladišta podataka (Data Warehouse - DWH), sustava Upravljanja odnosima s korisnicima (Customer

Relationship Management - CRM), nadogradnju PoS pristupne aplikacije (WebPos) te drugih internih sustava za potporu, na temelju internih korisničkih zahtjeva. Od 2007. godine u svakodnevnom se poslovanju rabi potpuna funkcionalnost SAP IS-T sustava implementiranoga u listopadu 2006. godine. Kako bi se osigurao pravodobni razvoj potrebnih nadogradnji sustava i određivanje prioriteta zahtjeva, T-Mobile je uveo upravljanje izdavanjem koje se tijekom protekle godine pokazalo vrlo učinkovitim. Da bi se poduprli novi korisnički prijedlozi, aplikacija za slanje računa nadograđena je novim funkcijama.

T-Mobile je implementirao Sustav upravljanja sigurnošću informacija u skladu s međunarodnim standardom ISO27001 kako bi se osigurala visoka razina sigurnosti podataka. Također, T-Mobile je uveo alat za dijagnozu kvara (Service Malfunctioning Tool), kao glavni kanal za tok informacija o incidentima na razini Društva kako bi se osigurala pravodobne informacije i trenutačna reakcija na eventualne kvarove na sustavima.

U skladu s ciljevima T-Mobilea, velik je napor uložen u područje kvalitete mreže i povećanja zadovoljstva korisnika performansama mreže.

IT

Informatička tehnologija jedan je od glavnih poslovnih elemenata u telekomunikacijskoj industriji, posebno u razvoju, pružanju i implementaciji ICT rješenja za složene i inovativne telekomunikacijske usluge. Podjedinica za IT administrira 111 softverskih aplikacija, pružajući 83 različite IT korporativne usluge.

U skladu s općim korporativnim strateškim ciljevima - Štedimo da bismo ulagali u usluge (Save for Service) - tijekom 2007. godine Podjedinica za IT poduzela je niz aktivnosti u vezi s konsolidacijom, integracijom i optimizacijom sustava unutar IT okruženja. U istom je razdoblju IT uspješno ispunio planirane projekte različitih razina složenosti, dok je istodobno pružao punu operativnu potporu za svakodnevno poslovanje. Glavni je strateški cilj Podjedinice za IT da kroz svoje projekte i aktivnosti pridonese razvoju i poboljšanju učinkovitosti Društva. Kako bi se podupro razvoj proizvoda, IT je implementirao programe za smanjenje vremena potrebnoga za puštanje proizvoda na tržište i poboljšanje kvalitete usluga.

Neka od glavnih postignuća su:

- 1 novi proizvodi, kampanje i promocije implementirani su u IT sustavima
- 2 implementirane optimizacije procesa u IT sustavima koji podupiru ADSL i MAXtv uslugu
- 3 samoinstalacija ADSL-a implementirana je u IT sustavima

- 4 Metro Ethernet implementiran je u Upravljanju odnosima s korisnicima (Customer Relationship Management - CRM) te u opskrbnim sustavima
- 5 čitači bar kodova implementirani su u svim T-Centrima
- 6 zaključena je prva faza projekta LTDS (Long Term Data Storage) i DR (Disaster Recovery) Centra (Centar za digitalno arhiviranje te zaštitu i obnovu podataka)

Prošle je godine odobrena nova IT organizacija te je u potpunosti implementirana početkom 2008. Glavni zadaci IT-a usmjereni su na konsolidaciju IT arhitekture, razvoj upravljanja poslovnom vrijednošću i proaktivan pristup poslovnim potrebama Društva.

1.538
& 495

on-air GSM&UTMS lokacija: značajna pogodnost za korisnike mobilne telefonije

Ljudski resursi

Jedan od strateških razvojnih ciljeva ljudskih resursa jest stalno usmjeravanje zaposlenika na prepoznavanje i ispunjavanje korisničkih potreba i zahtjeva. Stoga je prošle godine sustav upravljanja učinkom proširen na sve zaposlenike Društva, kako bi se omogućilo povezivanje učinka svakog pojedinca sa strategijom kompanije i njezinim uspjehom na tržištu

Grupa može ostvariti svoje glavne strateške ciljeve samo uz motivirane zaposlenike, uz pomoć njihovog znanja, sposobnosti i radne uspješnosti. Razvoj sposobnosti i vještina zaposlenika usmjerenih na usluge, koji razumiju potrebe korisnika i nove tehnologije, ima ključnu ulogu u izgradnji i razvoju odnosa s korisnicima te povećanja zadovoljstva korisnika.

Sustav upravljanja učinkom 2007. je proširen te uveden za sve radnike Društva s temeljnim ciljem

nagrađivanja prema rezultatima rada. Na taj je način radni učinak svakog pojedinca povezan sa strateškim ciljevima Društva i njegovim tržišnim uspjehom. Uz samu procjenu i nagrađivanje rezultata rada svakog radnika, sustav osigurava i to je da svaki zaposleni upoznat sa strateškim ciljevima i prioritetima.

Tijekom 2007. godine uloženi su napori da se uskladi broj i struktura zaposlenika putem

- zapošljavanja stručne radne snage,
- intenzivnog osposobljavanja i razvojnih aktivnosti,
- programa optimizacije broja zaposlenika.

Kroz napore s ciljem poboljšanja procesa stečen je ISO 9001 certifikat za procese upravljanja ljudskim resursima, i to u području odabira radnika, kompenzacija i naknada te kadrovske administracije.

Poboljšanje procesa nastavljeno je kroz daljnju implementaciju informatičkog sustava za potporu aktivnosti vezanih uz ljudske resurse, kako bi se poboljšala učinkovitost i transparentnost procesa i informacija te smanjila administracija i birokracija.

3.000

zaposlenika sudjelovalo je u raznim edukativnim programima

Socijalna odgovornost

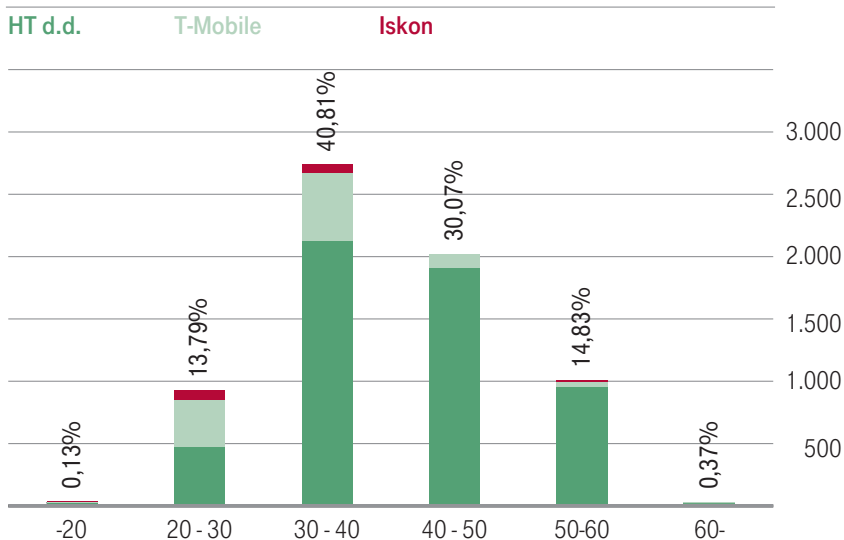
Priprema za ponovni ulazak na tržište rada, kroz program Podrška plus, nastavljena je i u 2007. godini za radnike obuhvaćene programom zbrinjavanja tehnološkog viška. U tu svrhu održane su radionice, pružena su pojedinačna savjetovanja i profesionalna pomoć.

Društvo je iniciralo osnivanje Zaklade za pomoć zaposlenima i članovima njihovih obitelji koji imaju povećane troškove liječenja. Očekuje se da će Zaklada dobiti dozvolu za početak rada tijekom 2008. godine.

Uz nastavak rada Zatvorenoga dobrovoljnog mirovinskog fonda Društva, koji ima 745 članova, T-Mobile je osnovao svoj zatvoreni dobrovoljni mirovinski fond u skladu s Kolektivnim ugovorom. Do kraja godine Fondu je pristupilo 125 T-Mobileovih radnika.

Predanost tvrtke socijalno odgovornom ponašanju također se ogleda u zdravstvenoj skrbi, kao i u sigurnosti na radu. Tvrtka stavlja poseban naglasak na promicanje različitosti i jednakih mogućnosti. Kao potpora roditeljstvu, izdana je brošura za trudnice. Brošura je primila priznanje od Programa Ujedinjenih naroda za razvoj. Nadalje, i u 2007. godini nastavljen je konstruktivni dijalog sa socijalnim partnerima što pridonosi stabilnosti koja je potrebna za uspješno provođenje promjena, nužnih za kontinuitet tržišnog uspjeha kompanije.

Dobna struktura 31. 12. 2007.

Važnost edukacije

Kompanija pridaje važnost stalnom učenju i usavršavanju kako bi bila u mogućnosti pratiti dinamičan tehnološki razvoj i stalne tržišne promjene i izazove. Kontinuirano učenje i razvoj omogućavaju uspješno ostvarivanje korisničkih zahtjeva te ispunjavanje njihovih potreba i očekivanja. U 2007. nastavljeno je provođenje procesa Procjene učinka i potencijala za izvršne direktore i direktore. Navedeni proces omogućava identificiranje razvojnih potreba menadžmenta te osigurava preduvjet menadžmentu u njihovom osobnom i profesionalnom razvoju, na skupnoj i na pojedinačnoj razini. Nastavno na identificirane planove razvoja, naglasak razvojnih programa za menadžment bio je na osposobljavanju na područjima

vodstva, strateškog razmišljanja, učinkovite organizacije, uz posvećivanje posebne pozornosti uvođenju upravljanja radnim učinkom za sve zaposlenike.

U 2007. godini Društvo je nastavilo kontinuirano ulaganje u razvoj ključnih kompetencija i ukupnih vještina radnika. Razvojni programi za zaposlenike usredotočeni su na osposobljavanje na području upravljanja projektima, komunikacije i odnosa s korisnicima te na novo tržišno i telekomunikacijsko okruženje. Treninzima je bio pokriven i niz drugih tema, te je ukupno je više od 3.000 zaposlenih sudjelovalo u različitim programima edukacije.

Uz učenje u učionici te interne treninge kojima je posvećena posebna pažnja, više od 4.000 korisnika pohađalo je 15 različitih ponuđenih e-tečajeva.

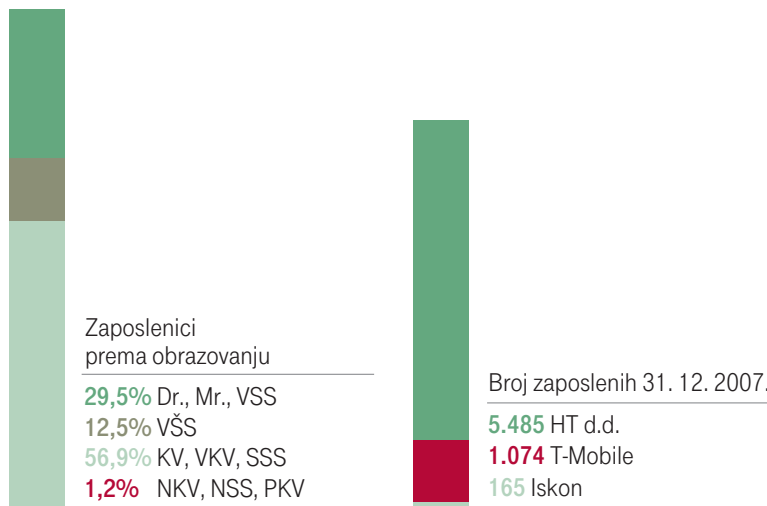
Kako bi se osigurao stalno dostupan i isplativ objekt za potrebe edukativnih programa, jedan je od prostora na raspola-ganju Grupi rekonstruiran, te je postao T-HT Edukacijski centar.

Bliže korisniku

Približavanje korisniku jedan je od glavnih ciljeva T-HT Grupe. U 2007. godini razvijeno je nekoliko projekata kako bi se postigao taj cilj.

T-Com je započeo projekt pod nazivom "Tehničar kao prodavač". Cilj projekta je osposobiti tehničare za prodaju T-Comovih usluga i proizvoda privatnim korisnicima te malim i srednjim tvrtkama. Ostvarenje cilja se planira kroz poboljšanje servisne kulture i kvalitete usluge na terenu te kroz pružanje kvalitetnih usluga i informacija korisnicima na svakoj točki kontakta. Do kraja godine 180 tehničara prošlo je program koji je uz edukaciju o proizvodima i uslugama iz ponude T-Coma, uključivao i osnove prodajnih vještina. T-Mobileov projekt "Korisnici biraju" osmišljen je za zapošljavanje prodavača-pripravnika u T-Mobileovim prodavaonicama. U skladu s tržišnom segmentacijom, T-Mobile je odabrao korisnike iz svih dijelova Hrvatske koji su sudjelovali u zapošljavanju novih zaposlenika zajedno s menadžerima. Tijekom postupka zapošljavanja kandidati su prošli kroz Centar za procjenu, pri čemu je Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu bio T-Mobileov partner. To je T-Mobileu omogućilo da odabere najbolje kandidate.

U cilju približavanja korisnicima u T-Mobileu je, kroz program "Blizu korisniku - menadžment na usluzi" učinjen još jedan korak. Program je osmišljen kako bi se menadžerima omogućilo da kroz izravno iskustvo u prodavaonicama još bolje upoznaju korisnike i njihove potrebe. To je bila i odlična prilika da prodajno osoblje upozna menadžment tvrtke s izazovima s kojima se suočavaju u svakodnevnom radu te da istaknu vrijednost svog rada.

40 humanitarnih projekata u 2007. godini

Korporativna društvena odgovornost

T-HT u svojem poslovanju trajno primjenjuje načela korporativne društvene odgovornosti. Dio takva pristupa su i sponzorstva i donacije koje se provode u sklopu brojnih kulturnih, sportskih, humanitarnih i ekoloških projekata

Korporativna društvena odgovornost u potpunosti je integrirana u dugoročnu strategiju T-HT Grupe. Vrijednosni pristup koji je Grupa usvojila u svojem poslovanju temelji se na osjećaju odgovornosti kompanije za društvo i okoliš, koji Grupa stalno potiče kroz svoje sponzorske i donatorske aktivnosti. T-HT redovito surađuje s obrazovnim, kulturnim i znanstvenim ustanovama, s nevladinim organizacijama koje se brinu o osobama s posebnim potrebama, osobama u nepovoljnom položaju ili bolesnicima te s organizacijama koje promiču vrijednosti civilnog društva. Sponzorska strategija Grupe usredotočena je na kulturne aktivnosti i sport, kako na korporativnoj razini, tako i kroz aktivnosti njezinih poslovnih jedinica - T-Coma i T-Mobilea.

Donacije i sponzorstva

Grupa

U suradnji s Ministarstvom znanosti, obrazovanja i sporta T-HT je nositelj projekta "Net u školi" kojim se uvodi internet u hrvatske škole. Već petu godinu zaredom učenici osnovnih i srednjih škola imaju besplatan pristup internetu. Od 2001. godine Grupa podupire uvođenje interneta u hrvatske škole, a projekt "Net u školi" pokrenut je u lipnju 2003. godine.

Već treću godinu zaredom T-HT je prvi partner UNICEF-a u Hrvatskoj i osigurao je financijsku pomoć projektima UNICEF-a te pomoć u dobrima čime je T-HT Grupa otvorila put novim oblicima društvenog angažmana hrvatskih kompanija, u kojima se na raspolaganje humanitarnim organizacijama stavljaju ne samo novčana sredstva, nego i ukupno vlastito znanje i tehnologija, sa svrhom promoviranja i postizanja određenih ciljeva od važnosti za cijelo društvo. Osim financijske pomoći, T-HT UNICEF-u donira i izradu i slanje uplatnica koje zajedno s telefonskim računima stižu svim korisnicima omogućavajući im da i sami doniraju sredstva za pomoć UNICEF-ovim projektima.

U tijeku je zajednička kampanja UNICEF-a i T-HT-a "Prve tri su najvažnije" za rani razvoj djece, tj. za obrazovnu potporu njihovim roditeljima. Kampanja je pokrenuta 2006. godine, a nastavljena je 2007. prodajnom kampanjom nazvanom "Stručnjaci za komunikaciju", čiji je cilj bio prikupiti dodatna sredstva potrebna za provedbu programa "Prve tri su najvažnije!". Tijekom kampanje u svim T-Centrima u Hrvatskoj prodavane su posebno dizajnirane dječje majice s natpisom "Stručnjaci za komunikaciju", a prihodi su namijenjeni UNICEF-u.

Otvorena je i humanitarna telefonska linija za prikupljanje sredstava za obitelji tragično stradalih vatrogasaca u akciji gašenja požara na Kornatima.

T-HT je jedan od nositelja kampanje "Petrova trudionica" koja je pokrenuta kako bi se prikupila sredstva za obnovu Odjela trudničke patologije II u Petrovoj bolnici u Zagrebu. T-HT je osigurao telefonski broj i instalirao pozivni centar koji je omogućio svim građanima da daju svoj humanitarni doprinos putem telefonskih poziva. Sredstva potrebna za poboljšanje higijenskih uvjeta za dugoročni boravak budućih majki iz cijele Hrvatske na bolničkom odjelu Petrove bolnice prikupljena su početkom 2008.

Sponzorstvom vrijednim dva milijuna kuna, T-HT je postao glavni partner Muzeja suvremene umjetnosti u Zagrebu. Ključni projekti ostvareni u sklopu te suradnje jesu izložba i natječaj na području suvremene umjetnosti pod nazivom T-HTnagrada@msu.hr putem koje su otkupljeni nagrađeni radovi, što je početak buduće "T-HT zbirke suvremenih umjetnina". Ta će kolekcija biti sastavni dio fundusa Muzeja suvremene umjetnosti u Zagrebu. Također je planirano proširenje Zbirke u 2008. godini.

T-HT je u 2007. nastavio i višegodišnju tradiciju sponzoriranja Hrvatskih narodnih kazališta u Zagrebu, Osijeku, Splitu, Rijeci i Varaždinu. Nadalje, donacijska akcija "Bliže osmjesima", pokrenuta

na inicijativu T-Mobilea prije tri godine, proširena je na način da su zaposlenici cijele T-HT Grupe prikupljali darove za djecu u bolnicama i dječjim domovima diljem Hrvatske. Prikupljeno je više od 4.000 darova, pružajući radost djeci koja blagdane provode daleko od svojih obitelji.

Donacije Grupe većinom su usmjerene na humanitarne projekte i kulturne institucije. Već drugu godinu zaredom proveden je važan regionalni donacijski program s područja kulture i obrazovanja, "Zajedno smo jači". U sklopu tog natječaja zaposlenici T-HT Grupe predložili su različite obrazovne i kulturne projekte: u konačnici je odabrano 60 projekata te je donirano više od milijun kuna. Većina projekata namijenjena je za pomoć djeci i osobama s posebnim potrebama, za opremanje škola, fakulteta i knjižnica, kao i ustanova i organizacija koje se bave očuvanjem kulturne baštine. Svojim su prijedlozima i sugestijama zaposlenici Grupe pridonijeli realizaciji važnih kulturnih i obrazovnih projekata diljem Hrvatske.

Osim tih velikih kampanja, Grupa je pružila financijsku potporu mnogim drugim vrijednim humanitarnim projektima. Među ostalim, financijski su donirani: hrvatski Caritas, udruga Krijesnica, Zaklada "Ana Rukavina" te ostale humanitarne organizacije i bolničke ustanove.

Od 2007. godine T-HT postaje Microsoftov partner u projektu Imagine Cup koji okuplja studentske i učeničke timove

iz cijelog svijeta na području razvoja informatičke i komunikacijske tehnologije. Prošlogodišnja tema bila je "Zamislite svijet u kojem tehnologija omogućuje održivi okoliš". Očekuje se da će broj natjecatelja u izradi softvera, programskih i korisničkih sučelja te računalnih igara, razvoju računalnih algoritama, snimanju filmova i fotografiji premašiti prijašnji broj od 130.000 studenata iz 100 zemalja.

S obzirom na golem utjecaj sporta na društvo u cjelini, 2007. godine je Grupa kao glavni sponzor nastavila suradnju s Hrvatskim olimpijskim odborom, povezujući na taj način vrijednosti T-HT-a s najboljom tradicijom Olimpijskih igara: poštenim natjecanjem i poticanjem mladih na naporan rad kako bi ostvarili svoje ciljeve i postali vrijedni članovi zajednice.

T-HT je protekle godine podupro najveću tehnološku konferenciju u Hrvatskoj, WinDays 2007, jubilarnu MIPRO konferenciju te druge manifestacije povezane s telekomunikacijskim sektorom, ekonomskim razvojem i razvojem IT zajednice. Osiguravajući sredstva ili potrebnu telekomunikacijsku infrastrukturu i opremu brojnim međunarodnim i nacionalnim forumima i konferencijama, T-HT je još jedanput potvrdio svoju ulogu vodećega telekomunikacijskog operatora u Hrvatskoj

T-Com

Slijedom svoje strategije sponzoriranja nogometa, najpoznatijega timskog sporta u Hrvatskoj, T-Com je nastavio kampanju "Volim Nogomet", kako bi osigurao kvalitetne uvjete

za njegov razvoj i poticao sportsku kulturu. Tijekom treće godine ovog projekta, T-Com je odlučio uvesti određene promjene te je postao glavni sponzor Prve hrvatske nogometne lige za 2007./2008. godinu. Liga je promijenila svoj naziv u T-Com Prva HNL. T-Com je nastavio sponzorirati četiri glavna hrvatska nogometna kluba - Dinamo, Hajduk, Osijek i Rijeku - po jedan klub iz svake od četiriju regija, u skladu s regionalnom organizacijskom strukturom tvrtke.

Projektom "KulTurst", vrijednim više od 3 milijuna kuna u financijskoj pomoći ili u uslugama, T-Com je ponovno pomogao u organizaciji brojnih kulturnih događaja diljem Hrvatske. Prošle je godine T-Com kao vodeći davatelj usluga fiksne telefonije i internetskih usluga u Hrvatskoj podupro već treću godinu zaredom sljedeće velike kulturne manifestacije: Vukovar Film Festival, Pula Film Festival, Splitsko ljeto, Libertas Film Festival, Međunarodni festival malih scena Rijeka, Zagrebdox (festival dokumentarnih filmova), Međunarodni festival smijeha u Istri te Kazalište Ulysses. Kroz odabir sponzoriranih festivala T-Com je u sklopu projekta "KulTurst" aktivno pomogao jačanju hrvatske kulturne scene, od Dubrovnika do Vukovara, dijeleći na taj način svoj tržišni uspjeh s društvom u kojemu djeluje.

T-Com je postao i glavni partner RTL-ova velikoga humanitarnog projekta "RTL pomaže djeci". T-Mobile je također sudjelovao u tim projektima odričući se svojih ukupnih prihoda od poziva i SMS poruka na humanitarne brojeve.

T-Mobile

U skladu sa svojom socijalnom odgovornošću i idejom da učinkovita komunikacija pomaže u zaštiti i spašavanju ljudskih života, u 2007. godini T-Mobile je nastavio humanitarni projekt "Halo hitna". Dodijeljena je donacija službi hitne medicinske pomoći Osječko-baranjske županije za obrazovni projekt namijenjen smanjenju broja lažnih poziva hitnoj službi. Osim toga, splitskoj Ustanovi hitne medicinske pomoći T-Mobile je donirao monitor za praćenje vitalnih funkcija.

T-Mobile je bio glavni sponzor FIS utrke Svjetskog kupa na Sljemenu - Snow Queen Trophy, osobni sponzor najbolje hrvatske sportašice Janice Kostelić te glavni sponzor Hrvatske reprezentacije alpskog skijanja. T-Mobile je također aktivno podupirao jedrenje kroz sponzoriranje dviju prestižnih regata, Uskrsne regate i Mrdujske regate. Također je sudjelovao kao sponzor jedriličarske Lige 13. T-Mobile je i osobni sponzor jedriličara Ivana Kljakovića Gašpića Bambija, europskoga i svjetskog prvaka u klasi Finn.

U suradnji s organizacijom Bicikl, T-Mobile je organizirao obrazovni projekt za osnovnoškolce pod nazivom "Biciklom u školu" koji je obuhvatio 5.500 djece iz 16 škola diljem Hrvatske. Projektom se nastojala ojačati svijest o sigurnosti u prometu te promicati bicikl kao zdravo i ekološki prihvatljivo prijevozno sredstvo prikladno za djecu.

Na temelju ugovora o sponzorstvu s Ninom Badrić, jednom

od najpopularnijih hrvatskih glazbenica, T-Mobile je ekskluzivno ponudio Nininu glazbu za mobilne telefone. Nadalje, T-Mobile je sponzorirao album grupe Pips, Chips & Videoclips te ga je ekskluzivno izdao na telefonu Sony Ericson SEW200i, što je bio prvi slučaj da neki izvođač izdaje svoj album na mobilnom uređaju. T-Mobile je također sponzorirao turneju te grupe. Godine 2007. T-Mobile je bio i glavni sponzor Riječkoga kulturnog ljeta.

T-Mobile je bio i sponzor nekoliko konferencija održanih 2007. godine, poput Znanstvenog festivala u Osijeku.

Ekologija

Zaštita okoliša uključena je u T-HT-ove najvažnije poslovne procese usmjerene na udovoljavanje potrebama njegovih klijenata. Ta je strategija provedena u sklopu koncepcije održivog razvoja te uz visoku razinu socijalne odgovornosti prema okruženju u kojemu djeluje.

Usvajanjem općih smjernica za upravljanje okolišem, u T-HT Grupi u siječnju 2007. godine uspostavljen je interni regulativni okvir za postavljanje uputa i izvršenje svih zakonskih obveza, kao i onih koje Društvo zadaje samo sebi na području zaštite okoliša.

Prevenција ispuštanja otpada i svođenje istoga na najnižu moguću razinu, odvojeno prikupljanje i prikladno zbrinjavanje čine svakodnevne aktivnosti na području gospodarenja otpadom u Društvu. Prošle

je godine na državnoj razini donesen novi Zakon o otpadu te brojni pravilnici o zbrinjavanju pojedinih vrsta otpada, od kojih je za poslovanje Društva najvažniji Pravilnik o električnom i elektroničkom otpadu. Provedba tog Pravilnika započela je u drugoj polovici 2007. godine. Društvo je već imalo sustav za zbrinjavanje te vrste otpada pa se samo trebala prilagoditi novom sustavu, započeti izvješćivanje o količinama izravno uvezene EE opreme i platiti propisanu naknadu za naknadno zbrinjavanje.

U svrhu odvojenog prikupljanja određenih vrsta otpada, 2007. godine je postavljen veći broj spremnika u krugu Društva kako bi se prikupljao stari papir, PET boce, ulošci za toner, rabljene baterije i mali EE uređaji i pribor. Na nekoliko prikladno odabranih lokacija unutar tvrtki diljem zemlje postavljeni su spremnici za staro motorno ulje, antifriz, filtre i uljno pakiranje te je organizirano i prikupljanje fluorescentnih cijevi i akumulatora. Akcija "Čista komunikacija" provedena je diljem zemlje, a tijekom nje prikladni su spremnici za rabljene baterije postavljeni u svim T-Centrima.

Kako bi se spriječilo onečišćivanje vode i tla, obavljena su mjerenja, testiranje i kalibracija spremnika za tekuća goriva (ogrnjeno ulje) u Regiji sjever. Spremnici koji su bili izvan uporabe zbog prelaska na drugi tip ogrjevnoga goriva (plin), koji je ekološki prihvatljiviji, također su zbrinuti.

Potrošnja različitih vrsta energije, posebno električne, primarni je ekološki aspekt tvrtke koja

> 4.000

darova prikupljeno je u sklopu donacijskog projekta "Bliže osmjesima", koje su od srca darovali zaposlenici T-HT-a

se koristi energijom u svojim telekomunikacijskim mrežama i IT sustavima (za napajanje, ventilaciju i klimatizaciju), za grijanje radnih prostora te u voznom parku. Potrošnjom energije, bilo izravno ili neizravno, stvaraju se staklenički plinovi poput ugljičnog dioksida (CO₂) koji uzrokuju klimatske promjene i globalno zatopljenje. Prošle je godine Društvo aktivno sudjelovalo u borbi za zaštitu klime putem izrade i usvajanja vlastite Energetske politike s ciljem da se definira pristup upravljanju potrošnjom energije i uspostavi temelj za postavljanje ciljeva kontrole potrošnje energije i emisije stakleničkih plinova. Svojom je Energetskom politikom T-HT pokazao predanost zaštiti klime i usporavanju globalnog zatopljenja te potporu odredbama Protokola iz Kyota.

Vozni park T-HT-a sastoji se većinom od motornih vozila na dizelski pogon, a uvelike je obnovljen tijekom prošle godine kupnjom novih vozila s boljim faktorom emisije CO₂. Time se prosječna starost T-HT-ovih vozila smanjila na samo tri godine i tri mjeseca.

Na području zaštite okoliša T-Mobile je nadmašio zakonske

uvjete uvodeći ISO 14001 sustav upravljanja okolišem 2002. godine, koji tvrtku obavezuje da razvija svijest o ekološkim pitanjima i kod svojih zaposlenika i u široj javnosti. Godišnja vanjska revizija provedena u rujnu 2007. pokazala je visoku razinu ekološke svijesti naših zaposlenika te je dokazala da je zaštita okoliša duboko ugrađena u naše svakodnevno poslovanje i potvrdila da je T-Mobile sustavno i predano angažiran na ekološkim pitanjima.

T-Mobile, kao odgovorna telekomunikacijska tvrtka, podupire i potiče obuhvatna i detaljna znanstvena istraživanja te prati ispitivanja koja provodi niz organizacija, neovisnih skupina, stručnih timova i znanstvenika o učinku elektromagnetnog zračenja. S obzirom na zaštitu od elektromagnetnih polja, T-Mobile vodi svoje poslovanje u skladu s Uredbom o zaštiti od elektromagnetnih polja koju je donijelo Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi Republike Hrvatske.

8.838 milijuna kuna:
prihod T-HT-a u 2007. godini

Financijski pregled 2007.

Ukupni konsolidirani prihod Grupe za godinu zaključen u 31. prosincem 2007. iznosio je 8.838 milijuna kuna. Konsolidirana dobit iz redovnog poslovanja iznosila je 2.519 milijuna kuna, a neto profit za godinu iznosio je 2.471 milijuna kuna

Konsolidirani prihod

Ukupni konsolidirani prihodi povećani su za 2,3%, na 8.838 milijuna kuna 2007. godine u odnosu na 8.636 milijuna kuna u 2006. godini. Porast prihoda uglavnom je rezultat rasta prihoda od pokretne telefonije i internetskih usluga, a u manjoj mjeri i veleprodajnih usluga.

Konsolidirani troškovi redovnog poslovanja

Ukupni konsolidirani troškovi iz redovnog poslovanja prije amortizacije povećani su za 7,0% na 5.136 milijuna kuna 2007. godine u odnosu na 4.798 milijuna kuna u 2006. godini.

Troškovi trgovačke robe, sitnog inventara i materijala za održavanje

Troškovi trgovačke robe, sitnog inventara i materijala za održavanje povećani su za 18,0%, na 867 milijuna kuna 2007. godine u odnosu na 735 milijuna kuna u 2006. godini. Do povećanja je došlo uglavnom zbog porasta troškova modema i terminalne opreme za usluge nepokretne telefonije, kao što su ADSL i IPTV uz povećanje troškova trgovačke robe u području pokretne telefonije koja se prodaje kroz izravne i neizravne kanale.

Troškovi usluga

Troškovi usluga povećani su za 6,9% na 2.372 milijuna kuna 2007. godine u odnosu na 2.219 milijuna kuna u 2006. godini. To je uglavnom rezultat povećanja u području usluga nacionalnog i međunarodnog povezivanja, troškova održavanja (djelomično zbog izdvajanja takvih usluga i znatnog povećanja baze ADSL i ULL korisnika) i troškova najma. Ovo povećanje je djelomično kompenzirano smanjenjem troškova oglašavanja.

Troškovi zaposlenika

Ukupni troškovi zaposlenika prije jednokratnih stavki vezanih za troškove otpremnina smanjili su se za 2,7% na 1.199 milijuna kuna u 2007. godini s 1.232 milijuna kuna u 2006. To je rezultat stalnoga napretka u planiranom programu smanjenja broja radnika. U 4. tromjesečju 2007. rezerviranja za otpremnine iznosila su 79 milijuna kuna u odnosu na 11 milijuna kuna u 2006. Kao posljedica toga troškovi zaposlenika nakon jednokratnih stavki povećali su se za 2,8% na 1.278 milijuna kuna u 2007. godini s 1.243 milijuna kuna u 2006. Troškovi otpremnina, i s time povezane nastale obveze, uključuju iznos bruto isplate otpremnina za zaposlenike čiji će se ugovori o radu raskinuti tijekom 2008. godine zbog poslovnog uvjetovanih razloga.

Na dan 31. prosinca 2007. Grupa je imala 6.724 zaposlenika u odnosu na 7.498 zaposlenika na dan 31. prosinca 2006.

Kapitalizirani troškovi rada u vlastitoj režiji

Kapitalizirani troškovi rada u vlastitoj režiji smanjeni su za 28,9%, na 143 milijuna kuna 2007. u odnosu na 201 milijun kuna u 2006., što je rezultat manje realizacije ulaganja u dugotrajnu imovinu i niže cijene sata kapitaliziranog rada.

Vrijednosno usklađenje kratkotrajne imovine

Vrijednosno usklađenje kratkotrajne imovine smanjeno je za 24,9%, na 154 milijuna kuna 2007. godine u odnosu na 205 milijuna kuna u 2006. godini, uglavnom zbog poboljšanja u aktivnostima naplate.

Ostali troškovi

Ostali su troškovi povećani za 1,8%, na 608 milijuna kuna 2007. godine u odnosu na 597 milijuna kuna u 2006. godini. To je uglavnom rezultat formiranja rezervacija za programe lojalnosti i parnice, što je djelomično kompenzirano smanjenjem troškova savjetovanja, troškova PDV-a na besplatne isporuke, troškova službenih putovanja, osiguranja i drugih troškova.

Amortizacija

Amortizacija je smanjena za 2,9%, na 1.362 milijuna kuna 2007. godine u odnosu na 1.402 milijuna kuna u 2006. godini. Do tog je smanjenja došlo, u prvom redu, zbog potpune amortizacije određene imovine, uglavnom

vezane za komutacijsku opremu, prijenosnu opremu i ostalu opremu (IT i vozila) do koje je došlo u 2006. godini. Ovo smanjenje je kompenzirano većom amortizacijom softvera nabavljenog 2006. godine.

Profitabilnost T-HT grupe

EBITDA (prije jednokratnih stavki)

EBITDA prije jednokratnih stavki smanjena je za 0,2%, na 4.050 milijuna kuna 2007. godine u odnosu na 4.060 milijuna kuna u 2006. godini. To je uglavnom zbog toga što su troškovi redovnog poslovanja porasli više nego prihodi.

Jednokratne stavke

Jednokratne stavke 2007. godine iznosile su 95 milijuna kuna, a odnose se na troškove otpremnina u visini od 79 milijuna kuna i troškove vezane za proces IPO-a u visini od 16 milijuna kuna. U 2006. godini jednokratne stavke iznosile su 19 milijuna kuna, a odnose se na rezervacije za troškove otpremnina, vezane za programe restrukturiranja u visini od 11 milijuna kuna i troškove vezane za projekt zatvaranja skladišta i zbrinjavanja zaliha otpada u visini od 8 milijuna kuna.

Konsolidirana dobit iz redovnog poslovanja (EBIT)

Konsolidirana je dobit iz redovnog poslovanja smanjena za 2,0%, na 2.519 milijuna kuna 2007. godine u odnosu na 2.571 milijuna kuna u 2006. godini. To je, uglavnom, uzrokovano povećanjem troškova otpremnina i manje kapitalizacije rada u vlastitoj režiji.

Konsolidirana neto dobit

Konsolidirana je neto dobit povećana za 11,6%, na 2.471 milijuna kuna 2007. godine u odnosu na 2.214 milijuna kuna u 2006. godini. Do tog je povećanja neto dobiti došlo u prvom redu zahvaljujući prihodima od ulaganja koja se vode po metodi udjela u vezi s ulaganjima Grupe u HT Mostar d.o.o. Grupa je zabilježila 188 milijuna kuna jednokratne dobiti, vezano za ukidanje rezervacija za smanjenje vrijednosti te jednokratnu dobit proizišlu iz otuđenja udjela u visini od 47 milijuna kuna - obje u vezi s ulaganjima u HT MObilne Mostar.

Financijska pozicija T-HT grupe

Konsolidirana bilanca

Ukupna konsolidirana aktiva na kraju 2007. iznosila je 15.292 milijuna kuna, što predstavlja smanjenje od 1,1% u odnosu na 2006., uglavnom uzrokovano smanjenjem kratkotrajne imovine zbog velikih isplata dividende u 2007. godini.

Ukupne konsolidirane obveze iznosile su 2.717 milijuna kuna na dan 31. prosinca 2007. godine, što je neznatno smanjenje u odnosu na 2.727 milijuna kuna zabilježenih 31. prosinca 2006. godine.

Na dan 31. prosinca 2007. konsolidirani dionički kapital (kapital i rezerve) iznosio je 12.575 milijuna kuna, što predstavlja smanjenje od 1,2% u odnosu na 31. prosinca 2006.. Zadržana dobit 2007. godine povećana je za neto dobit 2007. godine od

2.471 milijun kuna, a smanjila se za isplatu dividende od 2.617 milijuna kuna i transfer u zakonske rezerve od 6 milijuna kuna. U travnju 2007. godine Glavna skupština izglasala je isplatu dividende dioničarima iz neto dobiti 2006. godine u iznosu od 207 milijuna kuna (2,53 kune po dionici) koja je isplaćena u svibnju 2007. godine, a u rujnu 2007. godine Glavna skupština izglasala je isplatu izvanredne dividende dioničarima u iznosu od 2.410 milijuna kuna (29,43 kune po dionici) koja je i isplaćena u rujnu 2007.

Konsolidirani tijek novca

Novčani tijek iz poslovnih aktivnosti i dalje je glavni izvor sredstava T-HT Grupe koji omogućuje Društvu financiranje kapitalnih ulaganja i isplate dividende.

Neto novčani priljev iz aktivnosti redovnog poslovanja iznosio je 3.155 milijuna kuna u 2007. godini što predstavlja smanjenje od 18,6% u odnosu na 2006. godinu. U prvom redu to je rezultat promjena na radnom kapitalu. Aktivnosti ulaganja 2007. godine rezultirale su neto novčanim priljevom od 1.592 milijuna kuna, dok su u 2006. rezultirale neto odljevom od 4.686 milijuna kuna. Do tog je povećanja, u prvome redu, došlo zahvaljujući većoj prodaji financijske imovine raspoložive za prodaju 2007. godine, kao rezultat viših stopa od povrata na depozite nego na obveznice i novčane fondove. Neto novčani odljev u 2007. godine iz aktivnosti financiranja iznosio je 2.626 milijuna kuna, što predstavlja veliko povećanje odljeva u odnosu na ukupan prošlogodišnji odljev

od 825 milijuna kuna. Povećanje odljeva u donosu na prošlu godinu je rezultat znatno veće isplate dividende 2007. godine.

CAPEX

Kapitalna ulaganja su smanjena za 12,4%, na 1.248 milijuna kuna za godinu završenu 31. prosinca 2007. u odnosu na 1.425 milijuna kuna za godinu završenu 31. prosinca 2006.

Kapitalna ulaganja T-Mobilea 2007. godine, koja su uglavnom bila usmjerena na izgradnju kapaciteta, određene IT projekte i mreže treće generacije, smanjena su za 28,7%, na 373 milijuna kuna u odnosu na 524 milijuna kuna kao rezultat promjena u vremenskom planu mrežnih projekata.

Kapitalna ulaganja T-Coma u 2007. bila su usmjerena na ADSL kapacitete, MAXtv, IT podršku i održavanje postojeće komutacijske mreže.

Financijski rezultati poslovnih područja

Informacije o poslovnim područjima

Rezultati Grupe su segmentirani prema načinu upravljanja poslovanjem na poslovno područje T-Mobile i poslovne područje T-Com.

Poslovno područje T-Mobile (ili T-Mobile Hrvatska d.o.o., ovisno društvo u potpunom vlasništvu Društva) pruža usluge pokretne telefonije koje uključuje veleprodaju pokretne telefonije, pokretni internet i pokretne podatkovne usluge.

Poslovno područje T-Com (koje ne predstavlja zasebni pravni subjekt) pruža usluge nepokretne telefonije, veleprodajne, internetske i podatkovne usluge. Poslovno područje T-Com obuhvaća HT-Hrvatske telekomunikacije d.d. (Društvo) i Iskon Internet d.d. (Iskon), ovisno društvo u potpunom vlasništvu Društva. Iskon je vodeći pružatelj internetskih/alternativnih telekomunikacijskih usluga u Hrvatskoj, a kupljen je u svibnju 2006. godine.

Zbroj financijskih rezultata ta dva poslovna područja, koji su prezentirani u daljnjem tekstu, nije jednak financijskim rezultatima Grupe zbog eliminacije međusobnih transakcija između poslovnih područja.

T-Mobile

Prihodi

Ukupni prihodi T-Mobilea povećani su za 5,1%, na 4.236 milijuna kuna 2007. godine u odnosu na 4.030 milijuna kuna u 2006. godini. Rast prihoda je uglavnom rezultat povećanja prihoda od post-paid usluga od 4,2%, na 2.426 milijuna kuna. Do toga je došlo, u prvome redu, zahvaljujući snažnom rastu baze post-paid pretplatnika. Povećanje prihoda od pre-paid usluga rezultat je povećanja baze pre-paid korisnika kao i stabilnog uzorka trošenja pre-paid pretplatnika. Povećanje prihoda ostvareno rastom baze pretplatnika i povećanim prometom djelomično je neutralizirano padom cijena poziva.

T-Mobile je povećao svoju bazu pretplatnika sa 2.158.033 pretplatnika 2006. godine

na 2.384.859 pretplatnika u 2007. godini, ili za 10,5%. I pre-paid i post-paid pretplatnici pridonijeli su rastu baze pretplatnika kao rezultat ciljanih ponuda. Post-paid udio u ukupnoj bazi pretplatnika povećao se za 3,0% - na 29% - kao rezultat novih akvizicija, prelazaka pre-paid pretplatnika na post-paid i niskog odljeva.

Minute korištenja po prosječnom pretplatniku povećale su se na 127,4 minuta 2007. godine u odnosu na 117,2 minuta u 2006. godini, kao rezultat uvođenja novih tarifa i opcija koje su omogućile i pre-paid i post-paid pretplatnicima više razgovora po povoljnim cijenama.

U rezultatu pada cijena i povećanja penetracije kao posljedice višestruke upotrebe SIM-ova i daljnje penetracije korisnika niže kupovne moći, prosječni ARPU pokazao je trend pada tijekom ovog razdoblja. Ovaj pad ARPU-a kompenziran je djelomice prelaskom pretplatnika s pre-paid na post-paid (budući da ovaj potonji načelno ima veći ARPU) i povećanjem korištenja mobilne telefonije. Shodno tome, smanjen je SAC (trošak stjecanja korisnika) po bruto broju novih korisnika, kako bi se održala profitabilnost u odnosu na ostvarene prihode.

Stopa odljeva 2007. godine povećala se kao rezultat većeg odljeva pre-paid pretplatnika zbog jake konkurencije u području jeftinijih pre-paid usluga između dva konkurenta. Odljev post-paid pretplatnika se, međutim, smanjio kao rezultat ciljanih akcija i ponude post paid usluga prilagođenih korisniku.

EBITDA

EBITDA za pokretnu telefoniju povećana je za 7,1%, na 1,791 milijun kuna u 2007. godini, u odnosu na 1.672 milijuna kuna u 2006. godini. Do navedenog je povećanja došlo zbog većih prihoda od usluga pokretne telefonije i ostalog prihoda uslijed umjerenijeg porasta troškova redovnog poslovanja. Ostali prihod je 50% veći nego u 2006. godini, kao rezultat 40 milijuna kuna prihoda od povrata PDV-a plaćenog prethodnih godina za pre-paid poticaje.

T-Com

Prihodi

Ukupni prihodi T-Coma pali su za 0,4%, na 5.446 milijuna kuna 2007. godine u odnosu na 5.466 milijuna kuna u 2006. godini. Pad prihoda u T-Comu može se, u prvome redu, pripisati padu prometa u nepokretnoj telefoniji kao posljedica zamjene nepokretne telefonije pokretnom i rastuće konkurencije.

Ovo je smanjenje djelomično kompenzirano rezultatima veleprodajnih usluga, posebno prihodima od polaznog prometa i terminiranja prometa i znatnim povećanjem prihoda od internetskih usluga, naročito ADSL-a.

Prihodi od nepokretne telefonije

Prihodi od nepokretne telefonije pali su za 9,5% 2007. godine u usporedbi s 2006. godinom ili, izraženo u vrijednosti, to je smanjenje sa 3.560 milijuna kuna 2006. godine na 3.221 milijun kuna 2007. godine. Smanjenje prihoda od nepokretne telefonije u usporedbi s prethodnom godinom prvenstveno

je posljedica smanjenja prometa u nepokretnoj telefoniji zbog prelaska s nepokretne na pokretnu telefoniju i rastuće konkurencije, što je dovelo do prelaska korisnika drugim operatorima (usluga predodabira operatora (CPS), pristup izdvojenoj lokalnoj petlji (ULL)). Prelazak drugim operatorima preko pristupa izdvojenoj lokalnoj petlji znatno se povećao krajem 2007. godine, dok broj korisnika usluge predodabira operatora ostaje stabilan iz mjeseca u mjesec. Sve navedeno, zajedno sa snažnim promidžbenim aktivnostima rezultiralo je padom ARPA-e za 9,1%.

Unatoč spomenutim faktorima ukupan broj telefonskih linija u nepokretnoj mreži ostao je relativno stabilan na razini od 1.625 tisuća (s padom od 2,1%), uglavnom kao rezultat ugleda T-Com branda poznatog po kvaliteti usluge, dodatnih atraktivnih usluga kao što je ADSL ili IPTV te intenzivne stanogradnje u Hrvatskoj. .

Prihodi od veleprodajnih usluga

Prihodi od veleprodajnih usluga porasli su za 10,9%, na 1.167 milijuna kuna 2007. godine u odnosu na 1.052 milijuna kuna u 2006. godini. Do ovog povećanja došlo je, u prvome redu, zbog kontinuirane liberalizacije tržišta, uvođenja novih usluga i povećanog polaznog prometa. Ključni faktori rasta prihoda na domaćem tržištu su pružanje telekomunikacijskih usluga operatorima; prihod od infrastrukturnih usluga nacionalnim operatorima

(pristup izdvojenoj lokalnoj petlji, kolokacija, DTK itd.) raste.

Na domaćem tržištu usporen je rast broja aktivnih pretplatnika usluge predodabira operatora u usporedbi s prethodnim godinama zbog pomaka strateškog fokusa mnogih operatora na pristup izdvojenoj lokalnoj petlji. Povećanje prenosivosti broja (NP) rezultat je znatnih aktivacija pristupa izdvojenoj lokalnoj petlji tijekom razdoblja. Na kraju 2007. godine ukupan broj aktivnih korisnika usluge predodabira operatora dosegao je 236.065, dok je broj prenesenih brojeva 145.404.

Na kraju 2007. godine 38.179 linija bilo je potpuno izdvojeno i predano u zakup operatorima, dok je nova usluga zajedničkog pristupa (SA) rezultirala isporukom 200 linija.

Terminiranje međunarodnog prometa u Republiku Hrvatsku i susjedne zemlje još uvijek ostvaruje glavninu prihoda od međunarodnog veleprodajnog poslovanja. Naš se položaj na međunarodnom tržištu poboljšao nadogradnjom postojećih bilateralnih graničnih prijelaza te kroz novo virtualno čvorište (PoP) uspostavljeno u Beču u svibnju 2007. godine.

Prihodi od internetskih usluga

Prihodi od internetskih usluga povećani su za 37,7%, na 680 milijuna kuna 2007. godine sa 494 milijuna kuna u 2006. godini. Do ovog povećanja došlo je uslijed daljnjeg rasta baze korisnika ADSL-a, koja se povećala na 344.925 korisnika na dan 31. prosinca 2007. godine, što predstavlja povećanje

od 59,9% od 31. prosinca 2006. godine. Ovaj je impresivan broj korisnika MAXadsl-a ostvaren kroz stalno stvaranje atraktivnih ponuda, s jedne strane, i obogaćivanje multimedijских internetskih sadržaja, s druge strane. Doprinos Iskona prihodu nakon konsolidacije iznosio je 70 milijuna kuna 2007. godine u usporedbi sa 39 milijuna kuna u 2006. godini.

ARPU za ADSL je pao za 2,6% u 2007. godini zahvaljujući našim zajedničkim nastojanjima da ponudimo snažne promotivne akcije i konkurentnije cijene u cilju povećanja penetracije širokopoljanskih usluga i zadržavanja najvećeg tržišnog udjela u Hrvatskoj, što su dva važna temelja dugoročnog uspjeha našega poslovanja.

Iako je ukupan broj modemskih korisnika u porastu, broj aktivnih korisnika se smanjuje zbog preseljenja korisnika na širokopoljanski pristup. ARPU za modemske korisnike pokazuje pad od 7,2% u usporedbi s prethodnom godinom. Na dan 31. prosinca 2007. T-Com je imao 43.734 korisnika MAXtv-a. T-Portal je zadržao svoj položaj najvećega informativnog portala u Hrvatskoj. S više od trideset rubrika i internetskih usluga, T-Portal je u prvom redu namijenjen korisnicima interneta s hrvatskoga i engleskoga govornog područja. 2007. godine T-Portal je prosječno imao 1,8 milijuna posjetitelja mjesečno i 9,7 milijuna posjeta, dok je 2006. godine prosječno imao 1,8 milijuna posjetitelja mjesečno i 8,3 milijuna posjeta.

Prihodi od podatkovnih usluga

Prihodi od podatkovnih usluga povećani su za umjerenih 1,0%, na 211 milijuna kuna 2007. godine s 209 milijuna kuna u 2006. godini uslijed preseljenja korisnika s tradicionalnih podatkovnih usluga na jeftinije usluge temeljene na IP-u, što je bilo i očekivano. Kao sastavni dio svoje dugoročne strategije, T-Com se usredotočio na preseljenje korisnika s tradicionalnih podatkovnih usluga prema novim uslugama kao što su Metro Ethernet i IP VPN, podupirući navedeno preseljenje promotivnim aktivnostima.

EBITDA

U 2007. godini EBITDA prije jednokratnih stavki smanjila se za 5,4%, na 2.259 milijuna kuna sa 2.388 milijuna kuna u 2006. godini. Ovo je smanjenje u prvom redu rezultat gore opisanog smanjenja prihoda i povećanja troškova redovnog poslovanja (prije amortizacije).

Konsolidirana financijska izvješća

Opće informacije

Odgovornost za financijska izvješća

Temeljem važećeg hrvatskog Zakona o računovodstvu, Uprava je dužna osigurati da konsolidirana financijska izvješća za svaku financijsku godinu budu pripremljena u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvješćivanja (MSFI), koje objavljuje Odbor za Međunarodne računovodstvene standarde, tako da daju istinitu i objektivnu sliku financijskog stanja i rezultata poslovanja Grupe za to razdoblje.

Uprava razumno očekuje da Grupa ima odgovarajuća sredstva za nastavak poslovanja u doglednoj budućnosti. Iz navedenog razloga, Uprava i dalje prihvaća načelo trajnosti poslovanja pri izradi konsolidiranih financijskih izvješća.

Pri izradi konsolidiranih financijskih izvješća Uprava je odgovorna:

- da se odaberu i potom dosljedno primjenjuju odgovarajuće računovodstvene politike;
- da prosudbe i procjene budu razumne i oprezne;
- da se primjenjuju važeći računovodstveni standardi, a svako značajno odstupanje obznani i objasni u konsolidiranim financijskim izvješćima te
- da se konsolidirana financijska izvješća pripreme po načelu trajnosti poslovanja, osim ako je neprimjereno pretpostaviti da će Grupa nastaviti svoje poslovne aktivnosti.

Uprava je odgovorna za vođenje ispravnih računovodstvenih evidencija, koje će u bilo koje doba s prihvatljivom točnošću odražavati konsolidirani financijski položaj Grupe, kao i njihovu usklađenost s važećim hrvatskim Zakonom o računovodstvu. Uprava je također odgovorna za čuvanje imovine Grupe, te stoga i za poduzimanje razumnih mjera radi sprječavanja i otkrivanja pronevjera i ostalih nezakonitosti.

Uprava je odobrila konsolidirana financijska izvješća za izdavanje dana 18. veljače 2008. godine.

HT-Hrvatske telekomunikacije d.d.
Savska cesta 32
10000 Zagreb
Republika Hrvatska

Potpisano u ime Grupe,

Ivica Mudrinić
Predsjednik Uprave

18. veljače 2008. godine.

Izvešće ovlaštenog revizora

Dioničarima društva HT - Hrvatske telekomunikacije d.d.:

Obavili smo reviziju priloženih konsolidiranih financijskih izvješća („financijska izvješća“) dioničkog društva HT - Hrvatske telekomunikacije (dalje: „HT d.d.“, „T-HT“ ili „Društvo“) i njegovih povezanih društava (zajedno, dalje: Grupa) koja uključuju konsolidiranu bilancu na dan 31. prosinca 2007. godine, konsolidirani račun dobitka i gubitka, konsolidirano izvješće o priznatim prihodima i rashodima i konsolidirano izvješće o novčanom tijeku za godinu tada završenu, te sažetak značajnih računovodstvenih politika i bilježaka, (koja su prikazana na stranicama 77 do 117).

Odgovornosti Uprave

Uprava je odgovorna za sastavljanje i objektivan prikaz ovih financijskih izvješća u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvješćivanja.

Odgovornosti Uprave uključuju: utvrđivanje, uvođenje i održavanje internih kontrola važećih za sastavljanje i objektivan prikaz financijskih izvješća u kojima neće biti značajnih pogrešnih prikaza uzrokovanih prijevarom ili pogreškom; odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika; i utvrđivanje razumnih računovodstvenih prosudaba primjerenih u danim okolnostima.

Odgovornost revizora

Naša odgovornost je izraziti mišljenje o tim financijskim izvješćima na osnovi obavljene revizije. Reviziju smo obavili sukladno Međunarodnim revizijskim standardima. Ti standardi zahtijevaju pridržavanje revizora etičkim pravilima, te planiranje i provođenje revizije do razine koja je potrebna za postizanje razumnog uvjerenja o tome da u financijskim izvješćima nema značajnih pogrešnih iskaza. Revizija uključuje provođenje postupaka radi pribavljanja revizorskih dokaza o iznosima i objavama prikazanima u financijskim izvješćima. Odabir postupaka ovisi o prosudbi revizora, uključujući i procjenu rizika značajnih pogrešnih prikaza u financijskim izvješćima uzrokovanih prijevarom ili pogreškom. U procjenjivanju tih rizika, revizor razmatra interne kontrole važeće za sastavljanje i objektivan prikaz financijskih izvješća koje sastavlja Društvo kako bi odredio odgovarajuće revizorske postupke u danim okolnostima, ali ne i za izražavanje mišljenja o učinkovitosti internih kontrola. Revizija također uključuje procjenjivanje primijenjenih računovodstvenih politika i primjerenost utvrđenih računovodstvenih procjena Uprave, kao i ocjenu cjelokupnog prikaza financijskih izvješća. Vjerujemo da su nam pribavljeni revizorski dokazi dostatni i čine razumnu osnovu za izražavanje našeg mišljenja.

Mišljenje

Po našem mišljenju financijska izvješća prikazuju realno i objektivno, u svim značajnim aspektima financijski položaj Grupe na dan 31. prosinca 2007. godine, rezultate njihova poslovanja te novčane tijekove za godinu tada završenu sukladno Međunarodnim standardima financijskog izvješćivanja.

Poseban naglasak

Bez kvalificiranja našeg mišljenja, skrećemo vam na pažnju sljedeće:

Vlasništvo nad Distribucijsko-telekomunikacijskom infrastrukturom i pravo korištenja

Kao što je objašnjeno u bilješci 11, iako je imovina (uključujući kanalizaciju kao dio telekomunikacijske mreže) stečena prijenosom od pravnog prethodnika Društva, javne tvrtke HPT, putem „Zakona o razdvajanju Hrvatske pošte i telekomunikacija“ i uložena u temeljni kapital pri stvaranju Društva od strane Republike Hrvatske 1. siječnja 1999. godine, u skladu s ostalim hrvatskim zakonima, dio mreže Društva smatran nekretninama, a koji je poznat pod nazivom distributivna telekomunikacijska kanalizacija (DTK) nema svu potrebnu dokumentaciju (građevinske dozvole, uporabne dozvole i sl.), a njezin veći dio nije upisan u zemljišnim knjigama što bi moglo biti značajno pri dokazivanju vlasništva trećim stranama. Postoje događaji neovlaštenog ulaska u kanalizacijske sustave Društva od strane konkurenata i određene tražbine nad vlasništvom

te imovine od strane lokalnih organa vlasti (Grad Zagreb predstavlja najveći problem) koji mogu imati materijalan utjecaj na financijska izvješća u slučaju da T-HT ne bude u mogućnosti dokazati svoja vlasnička prava na neki dio DTK-a. T-HT je oformio odjel za dokumentaciju i registraciju infrastrukture čija je odgovornost osigurati da sva imovina bude propisno legalizirana, dokumentirana i da sva potrebna dokumentacija bude dostupna svim zainteresiranim odjelima i organima vlasti. Ovaj proces je spor i složen jer registracija ne ovisi samo o T-HT-u nego i o lokalnim i državnim tijelima (bilješka 11). Neto knjigovodstvena vrijednost telekomunikacijske kanalizacije T-HT-a na dan 31. prosinca 2007. godine iznosi 856 milijuna kuna. U kolovozu 2006. godine, Hrvatska agencija za telekomunikacije (HAT) donijela je privremenu odluku da od 1. listopada 2006. godine HAT preuzima odgovornost nad upravljanjem i zajedničkom uporabom distribucijsko-telekomunikacijske infrastrukture oko koje su u tijeku formalni sporovi s drugim operatorima dok se ne razriješi pitanje vlasništva nad telekomunikacijskom infrastrukturom. Naknade bi trebali platiti svi operatori na privremeni račun HAT-a do razrješenja vlasničkopravnih odnosa te će na kraju biti prenesena vlasniku na račun. Nikakva plaćanja ili rezervacije u tom smislu nisu izvršene. Vezano za ponudu Vlade Republike Hrvatske (Vlada) za prodaju redovnih dionica, Vlada Republike Hrvatske (RH), Društvo i Deutsche Telekom

AG su sklopili Memorandum o razumijevanju kako bi razriješili razna pitanja vezana uz Inicijalnu javnu ponudu, uključujući DTK infrastrukturu. Među ostalim se time postavljaju načela na kojima će se temeljiti određivanje naknade prava služnosti i zajedničko korištenje DTK. Strane su se usuglasile kako dogovor o DTK-u ima za cilj, u najvećoj mogućoj mjeri, a u svakom slučaju u bitnom

- zaštititi integritet bilance T-HT-a kakva je danas;
- priznati ulaganja T-HT-a i njegovih pravnih prednika u DTK;
- omogućiti T-HT-u buduću (dugoročnu) uporabu DTK-a na način koji je u skladu sa sadašnjom uporabom.

Takvo namjeravano rješenje vezano za DTK bit će u skladu s praksom i standardima Europske Unije.

Uprava vjeruje da će ovaj dogovor o telekomunikacijskoj kanalizaciji, pripremljen u obliku Memoranduma o razumijevanju, dovesti do jasnijeg razumijevanja pitanja koja su se pojavila u vezi s korištenjem DTK-a.

Odredbe dogovora se tek trebaju primijeniti, a njegova puna primjena se očekuje tijekom druge polovine 2008. godine. Vlada Republike Hrvatske se obvezala, u okviru svojih ovlaštenja, da će učiniti razumne napore kako bi osigurala odgovarajući pravni i regulatorni okvir u hrvatskom pravnom sustavu što je prije moguće. Moguće je da će doći do poteškoća i izazova tijekom uvođenja dogovora i da isti neće biti moguće u cijelosti provesti kako je predviđeno. Grupa je procijenila i iskazala postojanje

rizika, uključujući i pribavljanje pravnog mišljenja o navedenoj situaciji, no kako je ovaj problem vrlo složen, Grupa ne može sa sigurnošću utvrditi vjerojatnost mogućeg ishoda hoće li ishod rezultirati umanjnjem vrijednosti telekomunikacijske kanalizacije bilo zbog nemogućnosti utvrđivanja prava, ili kao rezultat naknada za pravo služnosti koje se mogu pojaviti, a mogu imati retroaktivan učinak.

Postupak pri Agenciji za zaštitu tržišnog natjecanja

Kao što je objašnjeno u bilješci 27, konkurent VIPnet d.o.o. podnio je pritužbu Agenciji za zaštitu tržišnog natjecanja zbog okvirnih ugovora koje su HT d.d. i T-Mobile Hrvatska d.o.o. sklopili sa svojim ključnim i velikim kupcima koji navodno sadrže odredbe koje sprečavaju tržišno natjecanje. Agencija je pokrenula postupak za ocjenu usklađenosti okvirnih ugovora i dodataka sa Zakonom o zaštiti tržišnog natjecanja. Grupa je dostavila Agenciji sve tražene okvirne ugovore i dodatke, kao i pretplatničke ugovore od 1. siječnja 2003. godine nadalje. Agencija je pokrenula administrativni postupak kako bi ocijenila jesu li T-HT i T-Mobile zloupotrijebili vladajući položaj sklapanjem navedenih okvirnih ugovora. Dana 12. srpnja 2007. godine, Agencija je donijela rješenje kojim se utvrđuje da su T-HT i T-Mobile zloupotrijebili vladajući položaj sklapanjem ovih okvirnih ugovora te da će se predmet uputiti prekršajnom sudu radi utvrđivanja je li došlo do prekršaja, i ako je, utvrđivanja kazne. Do trenutka odobravanja ovih izvještaja, Grupa nije

obaviještena o početku postupka pred prekršajnim sudom., Kazna za kršenje Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja može iznositi do 10% godišnjih prihoda T-HT-a i T-Mobile-a. Kazna, obračunata na osnovi 1% godišnjeg prihoda za određeno razdoblje može doseći 90 milijuna kuna. Sličnu pritužbu glede okvirnih ugovora podnio je u lipnju 2006. godine Hrvatskoj agenciji za telekomunikacije konkurent u fiksnom poslovanju OT - Optima Telekom d.o.o. Agencija je navedeni slučaj predala na razmatranje Ministarstvu mora, turizma i telekomunikacija kako bi ono ocijenilo je li došlo do prekršaja. Odluka inspektora za telekomunikacije još nije donijeta. Potrebno je naglasiti kako bi kazna za kršenje Zakona o telekomunikacijama mogla iznositi od 1% do 5% ukupnog godišnjeg prihoda T-Com segmenta. Kazna, obračunata na osnovi 1% godišnjeg prihoda za promatrano razdoblje iznosila bi do 50 milijuna kuna. T-HT i T-Mobile snažno brane obje ranije navedene situacije. U Hrvatskoj ne postoji praksa materijalno značajnih podmirenja niti po Zakonu o zaštiti tržišnog natjecanja niti zbog prekršaja. Radi nepostojanja relevantne sudske prakse te zbog činjenice da su oba procesa u tijeku, Grupa nije u mogućnosti utvrditi vjerojatnost mogućeg ishoda, no ipak vjeruje da bi eventualni troškovi podmirenja bili znatno manji nego ranije navedene maksimalne kazne.

Tužbe po Zakonu o zaštiti potrošača

Kao što je objašnjeno u bilješci 27, Društvo je trenutačno u procesu zbog navodnog kršenja Zakona o zaštiti potrošača. Tužitelji su privatni korisnici usluga Društva (kao i Društvo za zaštitu potrošača) te tvrde da su pristupne naknade iz korisničkih ugovora nepravedne i u suprotnosti sa Zakonom o zaštiti potrošača. Društvo je obaviješteno da je oko 42.000 korisnika potpisalo kolektivnu punomoć u ovom predmetu 2003. godine te je moguće je da se Društvo suoči s više tisuća dodatnih tužbi po sličnoj osnovi, iako pravni savjetnici Društva pretpostavljaju da bi mnogi od tih tužbenih zahtjeva bile nevaljani. Pravni savjetnici Društva predviđaju da bi najveća moguća izloženost prema 42.000 tužitelja mogla iznositi približno 150 milijuna kuna uključujući kamate. Izloženost bi mogla biti i veća ukoliko bi se novi korisnici pridružili ovoj tužbi, ukoliko bi se produljilo razdoblje u kojemu je moguće podnijeti tužbeni zahtjev, ili ukoliko bi Društvo bilo dužno platiti dodatne kamate osim onih koje su predviđene. Društvo je u vrijeme podnošenja tužbe imalo približno 1.350.000 korisnika. Društvo snažno osporava valjanost tužbi i namjerava se žaliti na izrečenu presudu. Društvu je savjetovano da će žalba biti usvojena. Uprava i pravni savjetnici Društva smatraju ovu tužbu neosnovanom i da je Društvo naplaćivalo naknade korisnicima u skladu s tada važećim ugovorom o koncesiji koji je odobrila Vlada Republike Hrvatske i smatraju da je vjerojatnost suprotnog

rješenja u ovom slučaju neznatna. Nadalje, cijene su naknadno potvrđene od strane Regulatora u travnju 2007. godine bez primjedbi. Dana 12. travnja 2007. godine, Općinski sud u Zagrebu, donio je presudu protiv Društva, u korist šest tužitelja koja bi rezultirala potencijalnom izloženosti u iznosu od 12 tisuća kuna za tuženo razdoblje uključujući kamate do 30. lipnja 2007. godine. Otkako je presuda donesena, četiri člana Udruge potrošača podnijela su pojedinačne tužbe temeljene na istoj osnovi kao i nepravomoćna presuda po sudskom postupku zbog kršenja Zakona o zaštiti

potrošača. I Društvo i Državno odvjetništvo uložili su prigovor na tužbe. Društvo vjeruje kako se o pojedinačnim tužbama ne može niti raspravljati sve dok je suština slučaja još žalba u sudskom postupku zbog kršenja Zakona o zaštiti potrošača. Tijekom spora i nakon donošenja službene presude, sve stranke u sporu (tužitelj-Društvo za zaštitu potrošača, općinski državni odvjetnik koji zastupa Republiku Hrvatsku i Društvo) predale su žalbe na Županijskom sudu. Nisu izvršena rezerviranja u ovim konsolidiranim financijskim izvještajima ni po jednom od navedenih naglasaka.

Ernst&Young d.o.o.

Slaven Đuroković

Zagreb
Republika Hrvatska

18. veljače 2008. godine

Konsolidirani račun dobiti i gubitka

Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2007. godine

	Bilješke	2007. godina milijuni kuna	2006. godina milijuni kuna
Prihodi od pruženih usluga		8.598	8.386
Prihodi od prodane robe		240	250
Prihodi od osnovne djelatnosti	3	8.838	8.636
Ostali prihodi		253	203
Troškovi prodane robe, sirovina i potrošnog materijala		(867)	(735)
Troškovi usluga	4	(2.372)	(2.219)
Troškovi primanja zaposlenih			
Bruto plaće		(904)	(907)
Porezi, doprinosi i ostali troškovi plaća		(271)	(301)
Troškovi otpremnina	6	(79)	(11)
Troškovi ostalih dugoročnih primanja zaposlenih	20	(24)	(24)
Kapitalizirani troškovi rada u vlastitoj režiji		143	201
Amortizacija dugotrajne imovine	5	(1.362)	(1.402)
Umanjenje vrijednosti dugotrajne imovine	5	(74)	(68)
Vrijednosno usklađenje kratkotrajne imovine		(154)	(205)
Ostali troškovi	7	(608)	(597)
Ukupni troškovi iz osnovne djelatnosti		(6.572)	(6.268)
Dobitak iz osnovne djelatnosti		2.519	2.571
Prihodi od kamata		331	223
Financijski rashodi		(19)	(8)
Udjel u dobitku od ulaganja u pridružena društva	13	-	1
Prihod od ulaganja u zajednički pothvat	14	256	-
Dobitak iz redovnih aktivnosti prije poreza		3.087	2.787
Porez	8	(616)	(573)
Dobitak financijske godine		2.471	2.214
Zarada po dionici	9		
Osnovne i razrijeđene zarade po dionici, za dobit godine pripisiv redovnim dioničarima Društva		30,18 kuna	27,04 kuna

Konsolidirana bilanca

Na dan 31. prosinca 2007. godine

	Bilješke	2007. godina milijuni kuna	2006. godina milijuni kuna
Imovina			
Dugotrajna imovina			
Nematerijalna imovina	10	1.005	1.126
Nekretnine, postrojenja i oprema	11	6.153	6.244
Ulaganja u pridružena društva	13	2	99
Ulaganja u zajednički pothvat	14	348	-
Ulaganja raspoloživa za prodaju	15	43	14
Goodwill		77	78
Dugotrajna potraživanja		31	32
Odgođeno porezno sredstvo	8	82	91
Ukupna dugotrajna imovina		7.741	7.684
Kratkotrajna imovina			
Zalihe	16	230	175
Potraživanja	17	1.266	1.135
Plaćeni troškovi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda		62	49
Ulaganja raspoloživa za prodaju	15	93	878
Oročeni depoziti	18 b)	2.533	4.283
Novac i novčani ekvivalenti	18 a)	3.367	1.254
Ukupna kratkotrajna imovina		7.551	7.774
Ukupna imovina		15.292	15.458

Konsolidirana bilanca (nastavak)

Na dan 31. prosinca 2007. godine

	Bilješke	2007. godina milijuni kuna	2006. godina milijuni kuna
Kapital i obveze			
Kapital i rezerve			
Dionički kapital	23	8.189	8.189
Zakonske rezerve	24	409	403
Rezerve iz tržišne vrijednosti	25	2	12
Zadržani dobitak	25	3.975	4.127
Ukupni kapital i rezerve		12.575	12.731
Dugoročne obveze			
Rezerviranja	22	90	97
Obveze prema zaposlenicima	20	201	199
Prihod budućih razdoblja	21	143	152
Dugoročni krediti i ostale dugoročne obveze		20	24
Ukupne dugoročne obveze		454	472
Kratkoročne obveze			
Obveze prema dobavljačima i ostale kratkoročne obveze	19	1.513	1.383
Ukalkulirane obveze za otpremnine	6	231	428
Ukalkulirane kratkoročne obveze	22	46	-
Prihod budućih razdoblja	21	378	376
Obveza poreza na dobitak		95	62
Kratkoročni zajmovi i kratkoročni dio dugoročnih kredita		-	6
Ukupne kratkoročne obveze		2.263	2.255
Ukupne obveze		2.717	2.727
Ukupni kapital i obveze		15.292	15.458

Priložene računovodstvene politike i bilješke sastavni su dio ove konsolidirane bilance.

Potpisali u ime HT Grupe i odobrili za izdavanje 18. veljače 2008. godine:

I. Mudrinić

J. P. Czapran

Konsolidirano izvješće o tijeku novca

Za godinu završenu 31. prosinca 2007. godine

	Bilješke	2007. godina milijuni kuna	2006. godina milijuni kuna
Poslovne aktivnosti			
Neto dobitak		2.471	2.214
Amortizacija	5	1.362	1.402
Gubitak od umanjenja vrijednosti dugotrajne imovine	5	74	68
Porez na dobit	8	616	573
Dobitak od kamata		(308)	(184)
(Dobit)/gubitak od otuđenja imovine		(3)	17
Dividenda od pridruženih društava	13	-	(1)
Prihod od ulaganja u zajednički pothvat	14	(251)	-
(Povećanje)/smanjenje zaliha		(60)	2
(Povećanje)/smanjenje potraživanja i predujmova		(128)	191
Primljene dividende		(5)	-
Povećanje obveza i odgođenog plaćanja troškova		90	329
Povećanje obveza prema zaposlenicima	20	6	6
Plaćene kamate		-	(1)
Vrijednosno usklađenje zaliha		(148)	(160)
Povećanje rezerviranja		6	2
Ostale negotovinske stavke		9	(38)
Povećanje priznatih aktuarskih gubitaka		(2)	-
Plaćeni porez		(574)	(545)
Neto novčani tijekovi iz poslovnih aktivnosti		3.155	3.875
Ulagačke aktivnosti			
Kupnja dugotrajne imovine	10,11	(1.245)	(1.425)
Kupnja dugotrajne financijske imovine		(25)	-
Kupnja ovisnog društva, neto od stečenog novca		-	(78)
Primici od prodaje dugotrajne imovine		17	12
Primici od prodaje dugotrajne financijske imovine		14	80
Primici od prodaje/(kupnja) kratkotrajne financijske imovine		143	(4.046)
Kupnja financijske imovine raspoložive za prodaju		(29)	-
Primici od prodaje financijske imovine raspoložive za prodaju		2.258	754
Kupnja financijske imovine koja se drži do dospijea		-	(145)
Primici od prodaje financijske imovine koja se drži do dospijea		145	-
Primici od kamata		309	161
Primici od dividendi		5	1
Neto novčani tijekovi iz/(korišteni u) ulagačkim aktivnostima		1.592	(4.686)

Konsolidirano izvješće o tijeku novca (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2007. godine

	Bilješke	2007. godina milijuni kuna	2006. godina milijuni kuna
Financijske aktivnosti			
Otplata dugoročnih kredita		(6)	(12)
Otplata obveze za najmove		(3)	-
Isplaćena dividenda	25	(2.617)	(813)
Neto novčani tijekovi korišteni u financijskim aktivnostima		(2.626)	(825)
Neto smanjenje novca i novčanih ekvivalenata		2.121	(1.636)
Efekt promjene tečaja stranih valuta na novac i novčane ekvivalente		(8)	1
Novac i novčani ekvivalenti 1. siječnja		1.254	2.889
Novac i novčani ekvivalenti 31. prosinca	18 a)	3.367	1.254

Priložene računovodstvene politike i bilješke sastavni su dio ove konsolidirane bilance.

Konsolidirano izvješće o priznatim prihodima i rashodima

Za godinu završenu 31. prosinca 2007. godine

	Bilješke	31. prosinca 2007. godina milijuni kuna	31. prosinca 2006. godina milijuni kuna
Prihodi i rashodi priznati izravno u kapital			
Gubici od vrednovanja financijske imovine raspoložive za prodaju	15	(10)	(9)
Odgođene porezne obveze za stavke izravno priznate u kapital		(1)	(1)
Ostalo		1	(4)
Neto prihod priznat izravno u kapital		(10)	(14)
Dobit poslovne godine		2.471	2.214
Ukupno priznati prihodi i rashodi poslovne godine		(2.461)	(2.200)

Računovodstvene politike i bilješke sastavni su dio ovog konsolidiranog izvješća o priznatim prihodima i rashodima.

Bilješke uz konsolidirana financijska izvješća

Za godinu završenu 31. prosinca 2007. godine

1. Korporativne informacije

HT - Hrvatske telekomunikacije d.d. ("HT d.d.", "T-HT" ili "Društvo") je dioničko društvo čiji je većinski vlasnik društvo Deutsche Telekom A.G. (51%)

Registrirana adresa ureda Društva je Savska cesta 32, Zagreb, Hrvatska.

Broj zaposlenika Grupe na dan 31. prosinca 2007. godine bio je 6.724 (2006.: 7.498).

Osnovne aktivnosti Grupe opisane su u bilješci 4.

Konsolidirana financijska izvješća HT d.d. za godinu završenu 31. prosinca 2007. odobrena u skladu s odlukom Uprave donesenom 18. veljače 2008. godine. Ova financijska izvješća mora odobriti i Nadzorni Odbor u skladu sa hrvatskim Zakonom o trgovačkim društvima.

2.1. Osnova izvješćivanja

Konsolidirana financijska su izvješća sastavljena prema načelu povijesnih troškova, uz izuzetke investicija namijenjenih prodaji i raspoložive za prodaju po fer vrijednosti (bilješka 16) kako je dalje navedeno u računovodstvenim politikama.

Konsolidirana financijska izvješća Grupe prikazana su u hrvatskim kunama koja je funkcionalna valuta Grupe. Iznosi objavljeni u financijskim izvješćima izraženi su u milijunima kuna ako nije drugačije navedeno.

Konsolidirana financijska izvješća pripremljena su u skladu sa Međunarodnim standardima financijskog izvješćivanja (MSFI).

2.2. Promjene

u računovodstvenim politikama

Grupa je usvojila sljedeće nove i dopunjene MRS-ove i smjernice Odbora za tumačenje međunarodnog financijskog izvještavanja (IFRIC). Usvajanje dopuna standarda i tumačenja nema utjecaja na financijske izvještaje Grupe. Na temelju tih promjena javila se, međutim potreba za dodatnim objavljivanjem.

MSFI 7 Financijski instrumenti: Objavljivanje

Ovaj standard zahtijeva objavljivanja koja omogućuju korisnicima konsolidiranih financijskih izvješća ocjenu važnosti financijskih instrumenata Grupe, kao i prirodu i opseg rizika koji iz njih proizlaze. Nova objavljivanja uključena su kroz financijska izvješća. Nije bilo utjecaja na financijski položaj ili rezultat, no usporedni podaci su dopunjeni gdje je bilo potrebno.

MRS 1 Prezentiranje financijskih izvješća

Ova dopuna zahtijeva nove objave Grupe koje korisnicima konsolidiranih financijskih izvješća omogućuju ocjenu ciljeva, politika i procesa upravljanja kapitalom Grupe. Nove objave prikazane su u bilješci 29 f).

IFRIC 8 Područje djelovanja MSFI 2

Ovo tumačenje zahtijeva da se MSFI 2 primjenjuje na sve sporazume u kojima Grupa ne može točno odrediti neke ili sva primljena dobra, a posebno na one u kojima se vlasnički instrumenti daju za naknadu koja je manja od njihove fer vrijednosti. Tumačenje nije imalo utjecaj na financijski položaj ili rezultat Grupe.

IFRIC 9 Ponovna procjena ugrađenih derivata

IFRIC 9 navodi kako je datum za procjenu postojanja ugrađenih derivata datum kada Grupa prvi puta postane ugovornom stranom, s ponovnom procjenom samo ako je došlo do promjene ugovora koja ima znatan utjecaj na novčane tijekove Grupe. Kako Grupa nema ugrađenih derivata koji zahtijevaju odvajanje od glavnog ugovora, tumačenje nije imalo utjecaj na financijski položaj ili rezultat Grupe.

IFRIC 10 Financijsko izvještavanje tijekom godine i umanjeње vrijednosti.

Društvo je prihvatilo tumačenje IFRIC-a 10 s 1. siječnjem 2007. godine koje ne dozvoljava ukidanje troška umanjenja vrijednosti imovine priznatog u prethodnom razdoblju tijekom godine koje se tiče goodwilla ili ulaganja bilo u vlasničke instrumente, bilo u financijsku imovinu vrednovanu po trošku. Kako Grupa nije imala takvog umanjenja vrijednosti, tumačenje nije imalo utjecaj na financijski položaj ili rezultat Grupe. Objavljeni su određeni novi standardi, dodaci i tumačenja postojećih standarda čija je primjena obvezna za Grupu u razdobljima koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2008. godine ili kasnije. Grupa nije počela s ranijom primjenom niti jednog takvog standarda ili tumačenja, a primijenit će ih s datumom stupanja na snagu, kako slijedi:

IFRIC 13 Programi lojalnosti kupaca (na snazi za razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. srpnja 2008. godine)

IFRIC 13 traži priznavanje kredita za nagrađivanje lojalnosti kupaca

kao posebnih komponenti prodaje kojom su odobreni te se stoga dio fer vrijednosti primljene naknade alocira na nagradne kredite i priznaje kroz razdoblje njihovog ispunjavanja. Grupa primjenjuje takav program i trenutno priznaje rezerviranje za program lojalnosti kupaca kroz troškove. Usvajanjem IFRIC-a 13 promijenit će se prezentiranje u računu dobiti i gubitka i bilanci te će se odnosna stavka u bilanci ponovno vrednovati po fer vrijednosti danih nagradnih kredita.

IFRS 8**Segmenti poslovanja (na snazi od 1. siječnja 2009. godine)**

Ovaj standard utjecati će samo na prezentiranje i objavljivanje segmenata poslovanja u financijskim izvješćima.

IFRIC 11 - MSFI 2**Transakcije s vlastitim dionicama i dionicama grupe (na snazi od 1. ožujka 2007. godine)**

Ne očekuje se utjecaj IFRIC-a 11 na financijska izvješća Grupe.

IFRIC 12**Ugovori o koncesijama (na snazi od 1. siječnja 2008. godine)**

Ne očekuje se utjecaj IFRIC-a 12 na financijska izvješća Grupe.

IFRIC 14 - MRS 19 - Ograničenja imovine od definiranih primanja, minimalni zahtjevi financiranja i njihova interakcija (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2008. godine).

Ne očekuje se utjecaj IFRIC-a 14 na financijska izvješća Grupe.

MRS 23 (dopuna), Troškovi posudbe (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2009. godine)

Ne očekuje se utjecaj izmjene MRS-a 23 na financijska izvješća Grupe.

Grupa analizira mogući učinak sljedećih nedavno objavljenih standarda i tumačenja koji još nisu primjenjivi, a čiji učinak nije poznat u trenutku odobravanja ovih financijskih izvješća:
MRS 1 - Prezentiranje financijskih izvješća - revidirani (na snazi od 1. siječnja 2009. godine)
MSFI 3 (revidiran 2008. godine) - Poslovne kombinacije - revidiran (na snazi od 1. siječnja 2009. godine)
MRS 27 (nadopunjen 2008. godine) - Nadopune MRS-a 27 (na snazi od 1. siječnja 2009. godine).

2.3. Značajne računovodstvene prosudbe, procjene i pretpostavke

Pri izradi financijskih izvješća, menadžment je koristio određene procjene i pretpostavke koje utječu na neto knjigovodstvenu vrijednost imovine i obveza Grupe, objavljivanje potencijalnih stavaka na datum bilance te objavljene prihode i rashode tada završenog razdoblja. Procjene su korištene, ali ne i ograničene na razdoblja amortizacije i ostatke vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalne imovine, umanjenja vrijednosti, ispravke vrijednosti zaliha i sumnjivih i spornih potraživanja, rezerviranja za primanja zaposlenih i sudske sporove. Više detalja o računovodstvenim politikama za ove procjene dano je u ostalim dijelovima ove bilješke, kao i ostalim bilješkama uz financijska

izvješća. Budući događaji i njihovi utjecaji ne mogu se predvidjeti sa sigurnošću. Zato računovodstvene procjene zahtijevaju prosudbu, a one korištene pri izradi financijskih izvješća su podložne promjenama nastankom novih događaja, stjecanjem dodatnog iskustva, dobivanjem dodatnih informacija i promjenom okruženja u kojemu Grupa posluje. Stvarni rezultati mogu se razlikovati od procijenjenih.

Umanjenje vrijednosti nefinancijske imovine i pitanje DTK-a

Grupa procjenjuje postoje li pokazatelji umanjena za svu nefinancijsku imovinu na svaki datum izvješća. Umanjenje vrijednosti ostale nefinancijske imovina testira se kada postoji pokazatelji kako se neto knjigovodstvena vrijednost možda neće moći nadoknaditi. Detalji o neto knjigovodstvenoj vrijednosti i utjecaju na rezultat za razdoblje dani su u bilješkama 10 i 11.

Iskazivanje pripajanja društva HT MObilne komunikacije Mostar društvu HT Mostar

Menadžment je napravio značajne prosudbe i procjene pri utvrđivanju iskazivanja pripajanja društva HT MObilne komunikacije društvu HT Mostar. Više detalja, uključujući neto knjigovodstvene vrijednosti i učinke na rezultat razdoblja, dano je u bilješci 14.

2.4. Sažetak računovodstvenih politika

a) Dobitak iz osnovne djelatnosti

Dobitak iz osnovne djelatnosti definiran je kao rezultat prije poreza na dobit i financijskih stavaka. Financijske stavke uključuju prihod od kamata

na novac u bankama, depozite, trezorske zapise, ulaganja raspoloživa za prodaju koja nose kamatu, prihod od dividendi od pridruženih društava, troškove kamata na posudbe, dobitke i gubitke od prodaje financijskih instrumenata raspoloživih za prodaju te pozitivne i negativne tečajne razlike po cjelokupnoj monetarnoj imovini i obvezama iskazanim u stranim valutama.

b) Poslovne kombinacije i goodwill

Poslovne kombinacije iskazuju se primjenom metode računovodstva stjecanja. To uključuje priznavanje prepoznatljive imovine (uključujući prethodno nepriznatu nematerijalnu imovinu) i obveza (uključujući potencijalne obveze i isključujući buduća restrukturiranja) stečenog poslovanja po fer vrijednosti. Goodwill stečen poslovnom kombinacijom početno se mjeri po trošku koji je razlika između troška poslovne kombinacije i učešća Grupe u neto fer vrijednosti prepoznatljive imovine, obveza i potencijalnih obveza stečenog Društva. Nakon početnog priznavanja, goodwill se mjeri po trošku umanjenom za akumulirane gubitke od umanjena vrijednosti. Za potrebe testiranja umanjena vrijednosti, goodwill stečen poslovnom kombinacijom se od datuma stjecanja raspoređuje na svaku jedinicu koja stvara novac Grupe, ili grupe jedinica koje stvaraju novac, a za koje se očekuje da će imati koristi od sinergija kombinacije, bez obzira jesu li ostala imovina ili obveze Grupe dodijeljene tim jedinicama ili grupama jedinica. Svaka jedinica ili grupa jedinica

na koju je goodwill raspoređen predstavlja najnižu razinu unutar Grupe na kojoj se goodwill prati za potrebe internog upravljanja.

c) Ulaganja u pridružena društva

U financijskim izvješćima Grupe ulaganja u pridružena društva (uobičajeno ulaganja uz vlasnički udio u iznosu od 20% do 50% u temeljnom kapitalu društva) u kojima HT d.d. ima značajan utjecaj vode se primjenom metode udjela umanjeno za gubitak od umanjena vrijednosti imovine. Procjena vrijednosti ulaganja u pridružena društva vrši se u slučaju kada postoji naznaka da je ta vrijednost umanjena ili više ne postoje gubici od umanjena priznati u prethodnim razdobljima.

d) Ulaganja u zajedničke pothvate

Grupa ima udio u zajedničkom pothvatu koje je zajednički kontroliran subjekt, a ulagači imaju ugovor kojim se uspostavlja zajednička kontrola nad ekonomskim aktivnostima subjekta. Grupa priznaje svoj udio u zajedničkom pothvatu koristeći metodu udjela. Financijska izvješća zajedničkog pothvata pripremljena su za isto razdoblje kao i financijska izvješća matice. Gdje je potrebno vrše se prilagodbe kako bi se računovodstvene politike uskladile s Grupom. U financijskim izvješćima Grupe vrše se prilagodbe kako bi se eliminirao udio Grupe u nerealiziranim dobicima i gubicima iz transakcija između Grupe i njenog zajednički kontroliranog subjekta. Gubici iz transakcija priznaju se odmah ukoliko je iz gubitka razvidno smanjenje neto utržive vrijednosti kratkotrajne imovine ili gubitak

od umanjenja imovine. Ulaganje u zajednički pothvat prestaje se priznavati od datuma kada Grupa prestaje imati zajedničku kontrolu nad zajedničkim pothvatom.

e) Nematerijalna imovina

Nematerijalna imovina početno se mjeri po trošku nabave. Nematerijalna imovina

se priznaje u slučaju da će buduće gospodarske koristi koje se mogu pripisati imovini ući u društvo, a trošak imovine može se pouzdano izmjeriti. Nakon početnog priznavanja, nematerijalna imovina iskazuje se prema trošku nabave umanjenom za akumuliranu amortizaciju i eventualne akumulirane

gubitke od umanjenja vrijednosti. Nematerijalna imovina amortizira se po linearnoj metodi tijekom procijenjenog korisnog vijeka uporabe. Ne postoji nematerijalna imovina za koju se procjenjuje neograničen korisni vijek uporabe te se razdoblje amortizacije razmatra jednom godišnje na kraju svake financijske godine.

Korisni vijekovi uporabe nematerijalne imovine su sljedeći:

UMTS licenca	20 godina
Patenti i koncesije	5 - 10 godina
Softver i ostala imovina	5 godina

f) Nekretnine, postrojenja i oprema

Pojedinačni predmet nekretnina, postrojenja i opreme, koji zadovoljava kriterije priznavanja kao imovina, mjeri se po trošku. Trošak pojedinog predmeta nekretnina, postrojenja i opreme obuhvaća nabavnu cijenu, uključujući uvozne carine i nepovratne poreze kod kupovine, nakon odbitka odobrenih popusta i sve troškove koji

se izravno mogu pripisati dovođenju sredstva na mjesto i u radno stanje za namjeravanu uporabu. Osim direktnih troškova; troškovi interno izgrađenih sredstava proporcionalno uključuju trošak indirektnog materijala i radne snage, kao i administrativne troškove vezane za proizvodnju ili pružanje usluga. Nakon početnog priznavanja kao imovine,

pojedinačni predmet nekretnine, postrojenja i opreme iskazuje se po iznosu troška umanjenog za akumuliranu amortizaciju i akumulirane troškove umanjenja vrijednosti.

Svaka stavka nekretnina, postrojenja i opreme značajnog udjela u trošku ukupne vrijednosti stavke se amortizira odvojeno.

Amortizacija se obračunava linearno. Korisni vijek uporabe novostečene imovine:

Građevinski objekti	10 - 50 godina
Telekomunikacijska oprema i uređaji	
Kabeli	10 - 18 godina
Kabelska kanalizacija i cijevi	30 godina
Oprema	2 - 18 godina
Uređaji, vozila , IT i uredska oprema	4 - 30 godina

Zemljište se ne amortizira.

Korisni vijek trajanja, metoda amortizacije i ostatak vrijednosti preispituju se na kraju svake poslovne godine i ukoliko se očekivanja razlikuju od prethodnih procjena, promjene se priznaju kao promjene u računovodstvenim procjenama. Imovina u pripremi predstavlja nedovršenu imovinu i iskazuje se po trošku nabave.

Amortizacija imovine započinje kada je imovina spremna za uporabu.

g) Umanjenje vrijednosti imovine

■ Financijski instrumenti

Za financijsku imovinu koja se vodi po amortiziranom trošku, kad postoji vjerojatnost da Grupa neće naplatiti sve iznose koji dospijevaju prema ugovornim uvjetima zajmova, potraživanjima ili ulaganjima koja se drže do dospijea, u računu dobitka i gubitka se iskazuje umanjeno vrijednosti ili gubitak zbog nenaplativosti potraživanja.

■ Financijska ulaganja

raspoloživa za prodaju
Ukoliko je imovini raspoloživoj za prodaju umanjena vrijednost, razlika između troška (neto od otplate glavnice i amortizacije) i trenutne fer vrijednosti, umanjenu za gubitke od umanjenja vrijednosti prethodno priznate u računu dobiti i gubitka, se prebacuje iz kapitala u račun dobiti i gubitka. Ukidanje umanjenja vrijednosti vlasničkih instrumenata klasificiranih kao raspoloživih za prodaju ne priznaju se u račun dobiti i gubitka. Ukidanje gubitaka od umanjenja vrijednosti dužničkih instrumenata se provode kroz račun dobiti i gubitka; ukoliko se povećanje fer vrijednosti instrumenta može objektivno povezati s događajem koji je nastao nakon priznavanja gubitka od umanjenja vrijednosti u račun dobiti i gubitka.

■ Nematerijalna imovina

u pripremi i ostala imovina
Nematerijalna imovina u pripremi testira se na umanjeno vrijednosti jednom godišnje. Ostala se imovina razmatra u pogledu umanjenja vrijednosti kad događaji ili promijenjene okolnosti ukazuju na to da se knjigovodstvena vrijednost neke imovine neće moći povratiti. Kad god knjigovodstvena

vrijednost imovine nadmašuje njezinu vrijednost koja se može povratiti, umanjeno vrijednosti tereti rezultat razdoblja, gubitak od umanjene vrijednosti tereti račun dobiti i gubitka. Iznos koji se može povratiti predstavlja viši iznos od neto prodajne cijene imovine i uporabne vrijednosti. Neto prodajna cijena je iznos koji se može dobiti iz prodaje imovine u transakciji između neovisnih strana umanjen za troškove otuđenja, dok je uporabna vrijednost sadašnja vrijednost procijenjenih budućih novčanih tijekova za koje se očekuje da će nastati iz kontinuirane uporabe imovine i njezinog otuđenja na kraju korisnog vijeka trajanja.

h) Goodwill

Goodwill se testira se na umanjeno vrijednosti jednom godišnje ili češće ukoliko događaji ili promjene okolnosti ukazuju da bi neto knjigovodstvena vrijednost mogla biti umanjena. Umanjenje goodwilla se utvrđuje procjenom povrativog iznosa jedinice koja stvara novac (ili grupe jedinica), na koju se goodwill odnosi. Kada je iznos koji je moguće povratiti od jedinice koja stvara novac (ili grupe jedinica) manji od neto knjigovodstvene vrijednosti jedinice koja stvara novac (ili grupe jedinica) kojoj je goodwill dodijeljen, priznaje se gubitak od umanjenja vrijednosti. Gubici od umanjenja vrijednosti koji se odnose na goodwill ne mogu se ukinuti u sljedećim razdobljima. Grupa provodi godišnji test umanjenja vrijednosti goodwilla na dan 31. prosinca.

i) Zalihe

Zalihe se vrednuju po nižoj vrijednosti između troška nabave i neto ostvarive vrijednosti, nakon rezerviranja za zastarjele i suvišne stavke. Neto ostvariva vrijednost je prodajna cijena u uobičajenom tijeku poslovanja, umanjena za troškove dovršetka, marketinga i distribucije. Trošak se utvrđuje na osnovi vaganog prosječnog troška.

j) Potraživanja

Potraživanja su iskazana prema fer vrijednosti dane naknade i knjiže se po amortiziranom trošku, nakon ispravka za umanjeno vrijednosti.

k) Strane valute

Transakcije u stranoj valuti preračunate su u domaću valutu primjenom srednjeg tečaja Hrvatske narodne banke na datum transakcije. Novčana imovina i obveze u stranoj valuti preračunate su u domaću valutu po srednjem tečaju Hrvatske narodne banke važećem na datum bilance. Dobitak ili gubitak nastao iz promjene tečaja nakon datuma transakcije evidentira se u računu dobitka i gubitka u sklopu financijskih prihoda odnosno financijskih rashoda.

l) Operativni najmovi

Najamnine koje proizlaze iz ugovora o najmu priznaju se kao trošak po linearnoj metodi tijekom razdoblja najma, čak i ako se plaćanja ne vrše prema toj osnovi.

m) Oporezivanje

Porez na dobit temelji se na rezultatu poslovne godine i uključuje odgođeno oporezivanje. Odgođeno oporezivanje računa se uz pomoć metode bilančne obveze. Odgođeni porezi na dobit

odražavaju neto porezni učinak privremenih razlika između knjigovodstvenih vrijednosti imovine i obveza za potrebe financijskog izvješćivanja i iznosa korištenih za potrebe obračuna poreza na dobit osim ukoliko te razlike nisu inicijalno prepoznate kao izuzetci. Odgođena porezna sredstva i obveze mjere se primjenom poreznih stopa za koje se očekuje da će se primijeniti na oporezivu dobit u godinama u kojima se očekuje nadoknada ili podmirenje tih privremenih razlika temeljem poreznih stopa koje su u primjeni na datum bilance. Mjerenje odgođenih poreznih obveza i odgođenih poreznih sredstava odražava porezne posljedice koje bi mogle nastati iz načina na koji poduzeće očekuje, na datum bilance, povrat ili podmirenje knjigovodstvenog iznosa svoje imovine i obveza. Odgođena porezna sredstva i obveze ne diskontiraju se, i razvrstavaju se kao dugoročna imovina i obveze u bilanci. Odgođena porezna sredstva priznaju se kada postoji vjerojatnost da će na raspolaganju biti dostatna oporeziva dobit u odnosu na koju se mogu iskoristiti odgođena porezna sredstva. Tekući porez i odgođeni porez terete se ili odobravaju direktno u glavnici ako se porez odnosi na stavke koje su odobrene ili terećene, u istom ili različitom razdoblju, direktno na glavnici. U Hrvatskoj ne postoji formalan postupak za potvrđivanje konačnog iznosa poreza prilikom podnošenja poreznih prijava za porez na dobitak i PDV. Međutim, porezna obveza podliježe kontroli odgovarajućih poreznih organa u bilo kojem trenutku u naredne tri

godine nakon završetka porezne godine u kojoj su porezne prijave podnesene. Ograničenje od tri godine počinje s godinom koja slijedi nakon godine u kojoj je predana porezna prijava, npr. 2008. godina za poreznu obvezu za 2007. godinu. Brojanje tri godine ponovo počinje bilo kojim činom poreznih organa kojemu je namjera naplata poreza, kamate ili kazne do isteka najviše 6 godina.

n) Obveze prema zaposlenicima

Grupa pruža druga dugoročna primanja zaposlenima (vidi bilješku 20). Obveze i troškovi jednokratnih otpremnina i jubilarnih nagrada su utvrđeni korištenjem metode predvidive obveze poslodavca po zaposleniku. Metoda predvidive obveze poslodavca po zaposleniku uzima u obzir svako razdoblje radnog staža iz kojeg proizlazi dodatno povećanje obveze poslodavca za utvrđene naknade zaposlenicima i mjeri svaku obvezu posebno da bi se utvrdila konačna obveza. Troškovi minolog rada se priznaju ravnomjerno kroz prosječno razdoblje dok se ne steknu izmijenjena primanja. Prihodi ili rashodi nastali izostankom ili podmirivanjem obveze se priznaju kad se izostanak ili podmirivanje dogodi. Obveza za otpremnine je mjerena sadašnjom vrijednošću procijenjenog budućeg novčanog tijeka koristeći diskontnu stopu sličnu kamatnoj stopi na državne obveznice, gdje su valuta i uvjeti državnih obveznica usklađeni s valutom i procijenjenim uvjetima definirane obveze za naknade. Aktuarski dobiti i gubici se priznaju izravno u kapital.

o) Priznavanje prihoda

Prihodi se priznaju kada postoji vjerojatnost da će gospodarske koristi povezane s transakcijom ući u poduzeće i kad se iznos prihoda može pouzdano mjeriti. Prihodi za sve usluge priznaju se isključujući PDV i popuste kod pružanja usluga. Prihodi od fiksne telefonije sadrže prihode od priključenja i mjesečne naknade, prihode od telefonskih razgovora te prihode od dodatnih usluga u fiksnoj telefoniji. Prihod od priključenja (naknade za aktivaciju) priznaje se ravnomjerno kroz buduća razdoblja ovisno o prosječnom vijeku upotrebe korisničkog priključka. Prihodi od poslovanja s operatorima sadrže prihode od interkonekcije za domaće i međunarodne operatore. Prihodi od mobilne telefonije sadrže prihode od priključne pristojbe, mjesečne naknade i razgovora "post-paid" korisnika, razgovora "pre-paid" korisnika, razgovora pretplatnika međunarodnih mobilnih operatora prilikom roaminga u mreži društva T-Mobile, prodaju mobilnih aparata i domaći interkonekcijski prihod povezan s pokretnom mrežom. Prihodi od mjesečnih naknada, neiskorištenih tarifnih paketa i prepaid bonova se priznaju u računovodstvenom razdoblju kada su zarađeni u skladu s principom realizacije. Prije njihove realizacije priznati su kao odgođeni prihodi. Prihodi od produkata koji se sastoje od više elemenata u mobilnom poslovanju (proizvodi koji se prodaju u paketu) se priznaju u skladu sa US GAAP pravilom EITF 00-21 kako dozvoljavaju Međunarodni standardi financijskog izvješćivanja. Prihodi od produkata koji se

sastoje od više elemenata se dijele na pojedine računovodstvene jedinice. Naknada dobivena za takav paket se alocira na pojedine računovodstvene jedinice unutar paketa na osnovi njihovih relativnih fer vrijednosti. Dio naknade paketa koji se odnosi na prodani proizvod, a koji ne čini zasebnu računovodstvenu cjelinu se spaja sa iznosom koji se dodjeljuje drugom odgovarajućem proizvodu unutar paketa. Odgovarajuća metoda priznavanja prihoda se primjenjuje na kombinaciju tih proizvoda kao da se radi o jednoj računovodstvenoj cjelini. Iznos naknade koja se dodjeljuje pojedinom proizvodu unutar paketa ograničen je iznosom naknade koja ne ovisi o isporuci dodatnih proizvoda ili o zadovoljavanju drugih definiranih uvjeta (neovisnim iznosom). Prihodi od interneta i podatkovnih usluga sadrže prihode od najma vodova, frame relay, X.25, ATM, VPN, prihode od internet pretplate, ADSL prometa, pristupa fiksnoj liniji, WEB poslužitelja, VPN i prihode od internet prometa prema T-Com pozivnom broju. Takvi prihodi su priznati u računovodstvenom razdoblju kada su zarađeni u skladu s principom realizacije. Prihodi od dividendi priznaju se kada Grupa stekne pravo na njih. Prihodi od kamata priznaju se kada kamata nastane (koristeći efektivnu kamatnu stopu, odnosno stopu koja diskontira primitke kroz očekivani vijek financijskog instrumenta na neto knjigovodstvenu vrijednost financijske imovine).

p) Novac i novčani ekvivalenti

Novac i novčani ekvivalenti obuhvaćaju gotovinu, depozite po viđenju i kratkoročna, visoko likvidna ulaganja koja se lako pretvaraju u poznate iznose novca s prvobitnim dospijećima od tri mjeseca ili manje i koja podliježu neznatnom riziku promjene vrijednosti.

q) Krediti

Troškovi kredita, koji uključuju kamate i ostale troškove koji nastaju u svezi uzimanja kredita, uključujući tečajne razlike koje proizlaze iz kredita u stranim valutama, knjiže se kao trošak u razdoblju njihova nastanka. Obveze po kreditima se prvo priznaju po vrijednosti primljenih sredstava, isključujući trošak transakcije.

r) Ulaganja

Ulaganja su razvrstana u sljedeće kategorije: ulaganja koja se drže do dospijeća, ulaganja koja se drže radi trgovanja i ulaganja raspoloživa za prodaju. Ulaganja s određenim ili odredivim plaćanjima i određenim dospijećem kod kojih Grupa ima pozitivnu namjeru i sposobnost držati ih do dospijeća, s iznimkom zajmova i potraživanja koja potječu od Grupe, razvrstana su kao ulaganja koja se drže do dospijeća. Ulaganja koja se uglavnom stječu u svrhu ostvarivanja dobiti iz kratkoročnih promjena u cijeni, razvrstana su kao ulaganja koja se drže radi trgovanja. Sva ostala ulaganja, osim zajmova i potraživanja koja potječu od Grupe, razvrstana su kao raspoloživa za prodaju. Ulaganja koja su raspoloživa za prodaju razvrstana su kao

kratkoročna imovina ako ih Uprava ima namjeru realizirati u roku od 12 mjeseci od datuma bilance. Svaka kupovina i prodaja ulaganja priznaje se na datum podmirenja. Ulaganja se prvo iskazuju po nabavnoj cijeni, a to je fer vrijednost naknade koja je dana za njih, uključujući troškove transakcije. Ulaganja koja su raspoloživa za prodaju i ulaganja koja se drže radi trgovanja nakon početnog priznavanja se knjiže po svojoj fer vrijednosti bez smanjenja za troškove transakcije na temelju njihove tržišne cijene na datum bilance. Dobici ili gubici nastali svođenjem na fer vrijednost ulaganja raspoloživih za prodaju priznaju se direktno u rezerve u glavnici, sve dok se ulaganje ne proda ili otuđi na drugi način, ili sve dok se ne bude smatralo umanjenim, u kom trenutku se kumulativni dobitak ili gubitak koji je ranije bio priznat u vlasničkoj glavnici uključuje u neto dobit odnosno gubitak za odgovarajuće razdoblje. Financijski instrumenti se općenito priznaju čim Grupa postane stranka u ugovornom odnosu financijskog instrumenta. Ipak, u slučaju redovne kupovine ili prodaje (kupovine ili prodaje financijske imovine prema ugovoru čije odredbe zahtijevaju isporuku unutar roka utvrđenog općenitim pravilima ili dogovorima na odnosnom tržištu), dan dospijeća je bitan za početno priznanje i prestanak priznavanja. Financijska imovina prestaje se priznavati kada primljen novac ili su istekla prava za primanje novca za imovinu. Financijska obveza prestaje se priznavati kada je obveza prema dugovanju izvršena ili otkazana ili istekla.

s) Rezerviranja

Rezerviranje se priznaje samo u slučaju kada Grupa ima postojeću obvezu (zakonsku ili izvedenu) kao rezultat prošlog događaja i ako postoji vjerojatnost da će biti potreban odljev sredstava koja čine gospodarske koristi kako bi se obveza podmirila, a moguće je napraviti pouzdanu procjenu iznosa obveze. Rezerviranja se razmatraju na svaki datum bilance i prilagođavaju kako bi odražavala najbolju trenutnu procjenu. U slučajevima kada je bitan učinak vremenske vrijednosti novca, iznos rezerviranja čini sadašnja vrijednost izdataka za koje se očekuje da će biti potrebni za podmirenje obveze. Kada se koristi diskontiranje, povećanje rezerviranja koje odražava protok vremena priznaje se kao financijski trošak. Rezerviranja za otpremnine priznaju su kada se Grupa obveže raskinuti ugovore o radu sa zaposlenicima, to jest kada Grupa ima napravljen detaljan formalan plan za raskid ugovora o radu koji je bez realne mogućnosti povlačenja. Rezerviranja za otpremnine obračunata su u iznosima plaćenim ili koji se očekuju da će biti isplaćeni kao u slučaju sličnih dobrovoljnih programa zbrinjavanja viška radnika.

t) Potencijalne obveze

Potencijalne obveze ne priznaju se u financijskim izvješćima. Te obveze objavljuju se u bilješkama osim u slučaju da je mogućnost odljeva sredstava koja predstavljaju gospodarske koristi malo vjerojatna. Potencijalna imovina ne priznaje se u financijskim izvješćima, nego

se objavljuje u bilješkama kada je vjerojatan priljev gospodarskih koristi.

u) Događaji nakon datuma bilance

Događaji nastali nakon datuma bilance koji daju dodatne informacije o poziciji Grupe na datum bilance (događaji za usklađenje) iskazuju se u financijskim izvješćima. Događaji nastali nakon datuma bilance koji nisu događaji za usklađenje objavljuju se u bilješkama kada su značajni.

3 Informacije o segmentima

Za primarni oblik izvještaja o segmentima određeni su poslovni segmenti jer na rizike i stope povrata Grupe prvenstveno utječu razlike u proizvodima i uslugama koje pružaju tržištu. Sekundarne informacije su izvještaji po zemljopisnim područjima. Poslovni segmenti su organizirani i vođeni odvojeno prema prirodi proizvoda i usluga koje pružaju, gdje svaki segment predstavlja stratešku poslovnu jedinicu koja nudi različite proizvode i usluge različitim tržištima.

T-Com segment pruža usluge nepokretne telefonije, poslovanje s operatorima, usluge interneta i podatkovne usluge.

T-Mobile pruža usluge pokretne telefonije. Transferne cijene između poslovnih segmenata su postavljene na tržišnom principu na način sličan u odnosima s neovisnim stranama. Prihodi, troškovi i rezultat segmenata uključuju transakcije između poslovnih segmenata. Te transakcije su eliminirane u konsolidaciji.

Zemljopisni segmenti Grupe temelje se na zemljopisnom položaju njenih korisnika. Prihodi od poziva koji se terminiraju u pokretnoj mreži za čiji tranzit se koristi mreža T-Coma se u T-Com segmentu objavljuju kao prihodi od usluga veleprodaje, dok se na razini Grupe svrstavaju pod prihode od pokretne telefonije. Prihodi od prodaje trgovačke robe pokretne telefonije na prodajnim mjestima T-Coma se u T-Com segmentu objavljuju kao razni prihodi, dok se na razini Grupe svrstavaju pod prihode od pokretne telefonije. Zbog turističke sezone u ljetnim mjesecima se očekuju veći prihodi i operativna dobit za segment T-Mobile.

Poslovni segmenti

U sljedećim tabelama prikazani su prihod i dobit te određena imovina i obveze Grupe po poslovnim segmentima:

Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2007.	T-Com milijuni kuna	T-Mobile milijuni kuna	Svrstavanje milijuni kuna	Eliminacije milijuni kuna	Ukupno milijuni kuna
Prihod					
Usluge nepokretne telefonije	3.219	-	-	-	3.219
Usluge veleprodaje	832	-	(87)	-	745
Usluge Interneta	678	-	-	-	678
Podatkovne usluge	211	-	-	-	211
Usluge pokretne telefonije	-	3.778	186	-	3.964
Razno	121	-	(99)	-	22
Prodaja vanjskim korisnicima	5.060	3.778	-	-	8.838
Prodaja između segmenata	386	458	-	(844)	-
Ukupan prihod	5.446	4.236	-	(844)	8.838
Rezultat					
Rezultat segmenta	1.256	1.263	-	-	2.519
Neto financijski prihod	499	69	-	-	568
Dio dobiti pridruženog društva	-	-	-	-	-
Dobit prije poreza	1.755	1.332	-	-	3.087
Trošak poreza na dobit	(341)	(275)	-	-	(616)
Neto dobit godine	1.414	1.057	-	-	2.471
Na dan 31. prosinca 2007. Imovina i obveze.					
Imovina segmenta	11.374	3.730	-	(162)	14.942
Ulaganja u pridružena društva	2	-	-	-	2
Ulaganja u zajedničke pothvate	348	-	-	-	348
Ukupno imovina	11.724	3.730	-	(162)	15.292
Obveze segmenta	1.858	1.021	-	(162)	2.717
Ukupno obveze	1.858	1.021	-	(162)	2.717
Ostali podaci o segmentu					
Kapitalna ulaganja:					
Nekretnine, postrojenja i oprema	749	278	-	-	1.027
Nematerijalna imovina	127	95	-	-	222
Amortizacija nekretnina, postrojenja i oprema	692	340	-	-	1.032
Amortizacija nematerijalne imovine	156	174	-	-	330
Trošak umanjenja vrijednosti imovine knjižen u računu dobiti i gubitka	60	-	-	-	60
Rezerviranja i obveze prema zaposlenima	259	32	-	-	291

Poslovni segmenti (nastavak)

U sljedećim tabelama prikazani su prihod i dobit te određena imovina i obveze Grupe po poslovnim segmentima:

Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2006.	T-Com milijuni kuna	T-Mobile milijuni kuna	Svrstavanje milijuni kuna	Eliminacije milijuni kuna	Ukupno milijuni kuna
Prihod					
Usluge nepokretne telefonije	3.558	-	-	-	3.558
Usluge veleprodaje	758	-	(93)	-	665
Usluge Interneta	490	-	-	-	490
Podatkovne usluge	209	-	-	-	209
Usluge pokretne telefonije	-	3.520	188	-	3.708
Razno	101	-	(95)	-	6
Prodaja vanjskim korisnicima	5.116	3.520	-	-	8.636
Prodaja između segmenata	350	510	-	(860)	-
Ukupan prihod	5.466	4.030	-	(860)	8.636
Rezultat					
Rezultat segmenta	1.407	1.164	-	-	2.571
Neto financijski prihod	157	58	-	-	215
Dio dobiti pridruženog društva	1	-	-	-	1
Dobit prije poreza	1.565	1.222	-	-	2.787
Trošak poreza na dobit	(323)	(250)	-	-	(573)
Neto dobit godine	1.242	972	-	-	2.214
Na dan 31. prosinca 2006. Imovina i obveze.					
Imovina segmenta	12.187	3.507	-	(335)	15.359
Ulaganja u pridružena društva	99	-	-	-	99
Ukupno imovina	12.286	3.507	-	(335)	15.458
Obveze segmenta	2.127	935	-	(335)	2.727
Ukupno obveze	2.127	935	-	(335)	2.727
Ostali podaci o segmentu Kapitalna ulaganja:					
Nekretnine, postrojenja i oprema	771	349	-	-	1.120
Nematerijalna imovina	130	175	-	-	305
Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme	761	349	-	-	1.110
Amortizacija nematerijalne imovine	135	157	-	-	292
Trošak umanjenja vrijednosti imovine knjižen u računu dobiti i gubitka	66	2	-	-	68
Rezerviranja i obveze prema zaposlenima	275	21	-	-	296

Prihodi - prema zemljopisnim područjima	2007. godina milijuni kuna	2006. godina milijuni kuna
Republika Hrvatska	8.067	7.747
Ostatak svijeta	771	889
	8.838	8.636

4 Troškovi usluga

	2007. godina milijuni kuna	2006. godina milijuni kuna
Domaća interkonekcija	762	682
Međunarodni obračuni	453	431
Troškovi promidžbe	275	296
Usluge održavanja	392	332
Najamnina	128	113
Ostali troškovi	362	365
	2.372	2.219

5 Amortizacija i umanjenje vrijednosti dugotrajne imovine

	2007. godina milijuni kuna	2006. godina milijuni kuna
Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme	1.032	1.110
Amortizacija nematerijalne imovine	330	292
	1.362	1.402
Gubitak od umanjenja vrijednosti	74	68
	1.436	1.470

Za detaljno objašnjenje troška amortizacije dugotrajne materijalne imovine i gubitka od umanjenja vrijednosti pogledati bilješke 10 i 11.

6 Ukalkulirane obveze za otpremnine

	2007. godina milijuni kuna	2006. godina milijuni kuna
Rezerviranja na dan 1. siječnja	428	557
Povećanja priznata u račun dobiti i gubitka	79	11
Iskorištenje	(276)	(140)
Rezerviranja na dan 31. prosinca	231	428

Troškovi otpremnina i rezervirane obveze Grupe sastoje se od dodatnih rezervacija iznosa bruto otpremnina za zaposlenike kojima će biti raskinut ugovor o radu tijekom 2008. godine iz poslovno uvjetovanih razloga.

7 Ostali troškovi

	2007. godina milijuni kuna	2006. godina milijuni kuna
Troškovi obrazovanja i savjetovanja	86	129
Bankovne naknade, članarine i ostale naknade	135	129
Porezi i doprinosi	45	54
Dnevnice i ostali putni troškovi	23	28
Neotpisana vrijednost rashodovane ili otuđene dugotrajne imovine	18	18
Troškovi čuvanja imovine	32	34
Ugovori o djelu	49	39
Rezerviranja za naknade i rizike (bilješka 22)	84	-
Ostali operativni troškovi	135	166
	608	597

8 Porez

a) Porez na dobitak

	2007. godina milijuni kuna	2006. godina milijuni kuna
Porez tekuće godine	607	559
Odgodeni porezni trošak (prihod)	9	14
Porez	616	573

b) Usklada poreza na dobitak i porezne stope

	2007. godina milijuni kuna	2006. godina milijuni kuna
Dobitak prije poreza	3.087	2.787
Porez od 20% (domaća stopa)	617	557
Neoporezivi prihod:		
Primljene dividende i poticaji za obrazovanje	(1)	(4)
Ispravak vrijednosti sumnjivih i spornih potraživanja	(3)	(6)
Raspuštanje umanjenja ulaganja u zajedničke pothvate	(27)	-
Ostalo	(2)	(5)
Utjecaj porezno nepriznatih rashoda:		
Troškovi reprezentacije	5	6
Ispravak vrijednosti sumnjivih i spornih potraživanja	7	7
Ostali porezno nepriznati troškovi	20	18
Porez	616	573

Dijelovi i kretanja odgođenih poreznih sredstava i obveza su sljedeći:

	2007. godina milijuni kuna	Terećenje /(odobrenje) u račun dobiti i gubitka milijuni kuna	2006. godina milijuni kuna
Odgođena porezna imovina			
Umanjenje vrijednosti dugotrajne materijalne imovine	26	(6)	32
Razgraničenje prihoda od priključnih pristojbi	24	(5)	29
Aktuarski dobici i gubici	10	(1)	11
Ostalo	22	3	19
Ukupno odgođena porezna imovina	82	(9)	91

Odgođeno porezno sredstvo Grupe se javlja s naslova umanjenja vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme kao rezultat činjenice da 395 milijuna kuna umanjenja vrijednosti iz 2001. godine nije bilo porezno priznato u 2001. godini. Od tog iznosa, 265 milijuna kuna postalo je porezno priznato u razdoblju od 2002. godine do 2007. godine, a preostalih 130 milijuna kuna će biti porezno priznato u narednim razdobljima. Grupa je priznala odgođenu

poreznu imovinu sa temelja priznavanja prihoda od priključnih pristojbi u ranijim razdobljima na koje je plaćen porez, a primjenom nove računovodstvene politike ti prihodi se odgađaju na razdoblje vijeka pružanja usluga korisnicima. Na dan 31. prosinca 2007. godine nije bilo priznate odgođene porezne obveze (2006.: nula) za poreze koji bi bili plaćeni na dobitak od prodaje ovisnih društava, ulaganja u pridružena društva

ili u zajedničke pothvate, budući da Grupa u doglednoj budućnosti nema namjeru prodaje bilo kojeg ovisnog društva, ulaganja u pridružena društva ili zajedničke pothvate. Privremene razlike vezane za ulaganje u ovisna društva, pridružena društva ili zajedničke pothvate za koje odgođena porezna obveza nije priznata ukupno iznose 13 milijuna kuna (2006.: 61 milijun kuna).

9 Zarade po dionici

Osnovne zarade po dionici izračunavaju se dijeljenjem dobiti pripisive redovnim dioničarima Društva s vaganim prosječnim brojem redovnih dionica tijekom razdoblja.

Razrijeđene zarade po dionici izračunavaju se podjelom dobiti pripisive redovnim dioničarima Društva s vaganim prosječnim brojem redovnih dionica tijekom razdoblja uvećanim za vagani prosječni broj redovnih dionica koje bi bile izdane konverzijom svih razrijeđivih potencijalnih redovnih dionica u redovne dionice.

Slijede podaci o dobiti i dionicama korištenim za izračun osnovnih i razrijeđenih zarada po dionici:

	2007. godina milijuni kuna	2006. godina milijuni kuna
Dobit godine pripisiva redovnim dioničarima Društva	2.471	2.214
Vagani prosječni broj redovnih dionica za osnovnu zaradu po dionici	81.888.535	81.888.535

10 Nematerijalna imovina

	Licence i koncesije milijuni kuna	Softver milijuni kuna	Ostala imovina milijuni kuna	Investicije u tijeku milijuni kuna	Ukupno milijuni kuna
Nabavna vrijednost					
Stanje 1. siječnja 2006. godine	495	1.032	17	137	1.681
Povećanja	10	64	1	230	305
Stjecanje ovisnih društava	-	1	-	1	2
Prijenosi	47	197	5	(249)	-
Prijenosi sa i na materijalnu imovinu	-	-	-	42	42
Smanjenja	-	(2)	(1)	(59)	(62)
Stanje 31. prosinca 2006. godine	552	1.292	22	102	1.968
Povećanja	1	23	1	197	222
Prijenosi	16	123	4	(143)	-
Prijenosi sa i na materijalnu imovinu	-	-	-	4	4
Smanjenja	(1)	(5)	(1)	(12)	(19)
Stanje 31. prosinca 2007. godine	568	1.433	26	148	2.175
Akumulirana amortizacija					
Stanje 1. siječnja 2006.	176	366	11	-	553
Amortizacija tekuće godine	68	222	2	-	292
Umanjenje imovine	-	-	-	59	59
Smanjenja	-	(2)	(1)	(59)	(62)

10 Nematerijalna imovina (nastavak)

	Licence i koncesije milijuni kuna	Softver milijuni kuna	Ostala imovina milijuni kuna	Investicije u tijeku milijuni kuna	Ukupno milijuni kuna
Stanje 31. prosinca 2006. godine	244	586	12	-	842
Amortizacija tekuće godine	74	252	4	-	330
Umanjenje imovine	4	-	-	12	16
Smanjenja	(1)	(3)	(2)	(12)	(18)
Prijenosi	(2)	2	-	-	-
Stanje 31. prosinca 2007. godine	319	837	14	-	1.170
Neto knjigovodstvena vrijednost					
Stanje 31. prosinca 2006. godine	308	706	10	102	1.126
Stanje 31. prosinca 2007. godine	249	596	12	148	1.005

U dugotrajnu nematerijalnu imovinu Grupe na dan 31. prosinca 2007. godine uključena je neto knjigovodstvena vrijednost GSM i UMTS koncesija u iznosu od 18 milijuna kuna i 115 milijuna kuna (2006.: 28 milijuna kuna i 122 milijuna kuna). GSM i UMTS koncesije se amortiziraju u razdoblju od 10 godina (počevši od rujna 1999. godine) i 20 godina (počevši od lipnja 2005. godine). Investicije u tijeku uglavnom predstavljaju ulaganja u softver i licence.

Povećanje nematerijalne imovine
Značajnija povećanja nematerijalne imovine u 2007. godini u Grupi odnose se na nadogradnju softvera za IPTV u iznosu od 15 milijuna

kuna, nadogradnju IT softvera i IT usluge u iznosu od 57 milijuna kuna, uredskog softvera u iznosu od 3 milijuna kuna, softver za naplatu potraživanja u iznosu od 3 milijuna kuna, te naknade za prava služnosti u iznosu 8 milijuna kuna.

Gubitak od umanjenja vrijednosti

Tijekom 2007. godine Grupa je umanjila vrijednost nematerijalne imovine u iznosu od 16 milijuna kuna (2006.: 59 milijuna kuna), a koje se odnosi na softver za upravljanje odnosima s klijentima zbog njegove neprimjenjivosti za promijenjene poslovne procese i potrebe.

11 Nekretnine, postrojenja i oprema

	Zemljište i građevinski objekti	Telekom postrojenja i oprema	Alati, vozila, IT i uredska oprema	Investicije u tijeku	Ukupno
	milijuni kuna	milijuni kuna	milijuni kuna	milijuni kuna	milijuni kuna
Nabavna vrijednost ili procjena					
Stanje 1. siječnja 2006. godine	1.519	7.934	809	444	10.706
Povećanja	20	553	7	540	1.120
Stjecanje ovisnog društva	-	16	5	4	25
Prijenosi	93	389	50	(532)	-
Prijenosi na nematerijalnu imovinu	-	-	-	(42)	(42)
Smanjenja	(5)	(233)	(24)	(7)	(269)
Stanje 31. prosinca 2006. godine	1.627	8.659	847	407	11.540
Povećanja	22	353	35	616	1.026
Prijenosi	77	322	66	(465)	-
Prijenosi na nematerijalnu imovinu	-	-	-	(4)	(4)
Ispravci iz klasifikacije prošlih godina	-	12	-	-	12
Smanjenja	(3)	(89)	(45)	(3)	(140)
Stanje 31. prosinca 2007. godine	1.723	9.257	903	551	12.434
Akumulirana amortizacija					
Stanje 1. siječnja 2006. godine	445	3.569	411	4	4.429
Amortizacija tekuće godine	102	888	120	-	1.110
Umanjenje imovine	-	7	2	-	9
Smanjenja	(1)	(191)	(57)	(3)	(252)
Stanje 31. prosinca 2006. godine	546	4.273	476	1	5.296
Amortizacija tekuće godine	109	802	121	-	1.032
Umanjenje imovine	-	54	-	3	57
Prijenosi	(1)	1	-	-	-
Ispravci iz klasifikacije prošlih godina	-	12	-	-	12
Smanjenja	(1)	(78)	(37)	-	(116)
Stanje 31. prosinca 2007. godine	653	5.064	560	4	6.281
Neto knjigovodstvena vrijednost					
Stanje 31. prosinca 2006. godine	1.081	4.386	371	406	6.244
Stanje 31. prosinca 2007. godine	1.070	4.193	343	547	6.153

11 Nekretnine, postrojenja i oprema (nastavak)

U investicije u tijeku Grupe su uključeni rezervni dijelovi u vrijednosti 43 milijuna kuna (2006.: 37 milijuna kuna), umanjeno za rezerviranja 3 milijuna kuna (2006.: nula kuna). Početkom 2001. godine HT d.d. je uložio dodatne napore koji su rezultirali legaliziranjem zemljišta i zgrada koje su prenesene iz HPT-a nakon odvajanja 10. srpnja 1998. godine, a aktivnosti upisa vlasništva su formalno još uvijek u tijeku. Grupa ne posjeduje značajne nekretnine, postrojenja i opremu pripremljenu za rashod niti imovinu koju ne koristi.

Gubitak od umanjenja vrijednosti
Tijekom 2007. godine Grupa je umanjila vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme u iznosu od 57 milijuna kuna (2006.: 9 milijuna kuna), a koje se odnosi na DSL opremu zbog prelaska na naprednu DSL tehnologiju.

Smanjenje nekretnina, postrojenja i opreme

Rashod nekretnina, postrojenja i opreme Grupe većim dijelom se odnosi na rashod baznih stanica kao dio procesa modernizacije mreže. Kao dio pripreme za uvođenje EDGE i UMTS tehnologije, Grupa je ispravila vrijednost baznih stanica radijske opreme planirane za zamjenu u financijskim izvješćima i svela ju na ugovorenu prodajnu vrijednost. Ukupan iznos umanjenja imovine koja će se prodati je 14 milijuna kuna što je prikazano kao trošak u računu dobitka i gubitka.

Vlasništvo nad distribucijsko-telekomunikacijskom infrastrukturom

Iako je imovina (uključujući telekomunikacijsku kanalizaciju kao dio telekomunikacijske mreže) stečena prijenosom od pravnog prethodnika Društva, javne tvrtke HPT, putem „Zakona o razdvajanju Hrvatske pošte i telekomunikacija“ i uložena u temeljni kapital pri stvaranju Društva od strane Republike Hrvatske 1. siječnja 1999. godine, u skladu s ostalim hrvatskim zakonima, dio mreže Društva smatran nekretninama, a koji je poznat pod nazivom distributivna telekomunikacijska kanalizacija (DTK) nema svu potrebnu dokumentaciju (građevinske dozvole, uporabne dozvole i sl.), a njezin veći dio nije upisan u zemljišnim knjigama što bi moglo biti značajno pri dokazivanju vlasništva trećim stranama. Postoje događaji neovlaštenog ulaska u kanalizacijske sustave Društva od strane konkurenata i određene tražbine nad vlasništvom te imovine od strane lokalnih organa vlasti (Grad Zagreb predstavlja najveći problem) koji mogu imati materijalan utjecaj na financijska izvješća u slučaju da T-HT ne bude u mogućnosti dokazati svoja vlasnička prava na neki dio DTK-a. T-HT je oformio odjel za dokumentaciju i registraciju infrastrukture čija je odgovornost osigurati da sva imovina bude propisno legalizirana, dokumentirana i da sva potrebna dokumentacija bude dostupna svim zainteresiranim odjelima i organima vlasti. Ovaj proces je spor i složen jer ne ovisi samo o Društvu nego i o državnim

i lokalnim vlastima. Ipak, zaključeni su ugovori o služnosti sa gradovima Rijekom, Dubrovnikom, Varaždinom, Čakovcem, Gospićem, Metkovićem i drugim manjim gradovima te se isti upisuju u zemljišne knjige. Nadalje, ugovori o korištenju cestovnog zemljišta sklopljeni su s Hrvatskim cestama i Županijskim upravama za ceste, pokrivajući većinu mreže koja prolazi cestovnim zemljištem. I situacija s ostalom dokumentacijom je znatno poboljšana. U kolovozu 2006. godine Hrvatska agencija za telekomunikacije (HAT) donijela je privremenu odluku da od 1. listopada 2006. godine HAT preuzima odgovornost nad upravljanjem i zajedničkom uporabom distribucijsko-telekomunikacijske infrastrukture oko koje su u tijeku formalni sporovi s drugim operatorima dok se ne razriješi pitanje vlasništva nad telekomunikacijskom infrastrukturom. Naknade bi trebali platiti svi operatori na privremeni račun HAT-a do razrješenja vlasničkopravnih odnosa te će na kraju biti prenesena vlasniku na račun. Nikakva plaćanja ili rezervacije u tom smislu nisu izvršene. Vezano za ponudu Vlade Republike Hrvatske (Vlada) za prodaju redovnih dionica, Vlada Republike Hrvatske (RH), Društvo i Deutsche Telekom AG su sklopili Memorandum o razumijevanju kako bi razriješili razna pitanja vezana uz Inicijalnu javnu ponudu, uključujući DTK infrastrukturu. Među ostalim se time postavljaju načela na kojima će se temeljiti određivanje naknade za pravo služnosti i zajedničko korištenje DTK-a.

Strane su se usuglasile kako dogovor o DTK-u ima za cilj, u najvećoj mogućoj mjeri, a u svakom slučaju u bitnom

- zaštititi integritet bilance Grupe kakva je danas;
- priznati ulaganja Grupe i njenih pravnih prednika u DTK; te
- omogućiti Grupi buduću (dugoročnu) uporabu DTK-a na način koji je u skladu sa sadašnjom uporabom.

Takvo namjeravano rješenje vezano za DTK bit će u skladu s praksom i standardima Europske Unije. Uprava vjeruje kako će ovaj dogovor kako je utvrđeno u Memorandumu o razumijevanju dovesti do jasnijeg razumijevanja pitanja koja su se pojavila u vezi

s korištenjem DTK-a. Odredbe dogovora tek se trebaju primijeniti, a njegova puna primjena se očekuje tijekom druge polovine 2008. godine. Vlada Republike Hrvatske se obvezala, u okviru svojih ovlaštenja, da će učiniti razumne napore kako bi osigurala odgovarajući pravni i regulatorni okvir u hrvatskom pravnom sustavu što je prije moguće. Moguće je da će doći do poteškoća i izazova tijekom uvođenja dogovora i da isti neće biti moguće u cijelosti provesti kako je predviđeno. Grupa je procijenila i iskazala postojanje rizika, uključujući i pribavljanje pravnog mišljenja o navedenoj situaciji, no kako je ovaj problem

vrlo složen, Grupa ne može sa sigurnošću utvrditi vjerojatnost mogućeg ishoda i hoće li ishod rezultirati umanjnjem vrijednosti telekomunikacijske kanalizacije bilo zbog nemogućnosti utvrđivanja prava, ili kao rezultat naknada za pravo služnosti koje se mogu pojaviti, a mogu imati retroaktivni učinak. Zato u ovim konsolidiranim financijskim izvješćima nisu po navedenom napravljena nikakva usklađenja. Neto knjigovodstvena vrijednost telekomunikacijske kanalizacije Društva na dan 31. prosinca 2007. godine iznosi 856 milijuna kuna (2006. godine: 856 milijuna kuna).

12 Ulaganja u ovisna društva

Financijska izvješća uključuju financijska izvješća društva HT - Hrvatske telekomunikacije d.d. i sljedećih ovisnih društava:

Društvo	Zemlja	Vlasnički udjel 2007. godina	Vlasnički udjel 2006. godina
T-Mobile Hrvatska d.o.o.	Republika Hrvatska	100%	100%
Iskon Internet d.d.	Republika Hrvatska	100%	100%
KDS d.o.o.	Republika Hrvatska	100%	100%

13 Ulaganja u pridružena društva

Neto knjigovodstvena vrijednost ulaganja u pridružena društva uključuje:

	2007. godina milijuni kuna	2006. godina milijuni kuna
HT d.o.o. Mostar	-	22
HP d.o.o. Mostar	2	2
HT MObilne komunikacije d.o.o. Mostar	-	75
Stanje 31. prosinca	2	99

HT d.d. u pridruženom društvu HP d.o.o. Mostar sa sjedištem u Republici Bosni i Hercegovini, čija je primarna djelatnost pružanje poštanskih usluga, posjeduje vlasnički udio od 30,29%.

Detalji o HT d.o.o. Mostar i HT Mobilne komunikacije d.o.o. navedeni su u bilješci 14.

Promjene ulaganja u pridružena društva Grupe tijekom godine bile su kako slijedi:

Neto knjigovodstvena vrijednost	2007. godina milijuni kuna	2006. godina milijuni kuna
Stanje 1. siječnja	99	99
Reklasifikacija u zajedničke pothvate	(97)	-
Udjel u dobitku od ulaganja u pridružena društva	2	39
Isplaćena dividenda	-	(1)
Umanjenje vrijednosti ulaganja u pridružena društva	(2)	(38)
Stanje 31. prosinca	2	99

Skraćeni prikaz udjela Grupe u kumulativnim financijskim informacijama pridruženih društava je kako slijedi:

Udio u bilanci pridruženih društava:	2007. godina milijuni kuna	2006. godina milijuni kuna
Kratkotrajna imovina	22	157
Dugotrajna imovina	40	643
Kratkoročne obveze	(13)	(147)
Dugoročne obveze	(18)	(157)
Neto imovina	31	496
Udio u prihodima i dobiti pridruženih društava:		
Prihodi	17	422
Dobitak	2	32

14 Ulaganja u zajedničke pothvate

Neto knjigovodstvena vrijednost ulaganja u zajedničke pothvate uključuju:

Udio u bilanci pridruženih društava:	2007. godina milijuni kuna	2006. godina milijuni kuna
HT d.o.o. Mostar	348	-
Na dan 31. prosinca	348	-

Pridruženo društvo HT MObilne komunikacije d.o.o. Mostar je 3. siječnja 2007. godine pripojeno društvu Hrvatske telekomunikacije d.o.o. Mostar. Tim pripajanjem su otklonjene neizvjesnosti zbog činjenice da HT Mostar ima GSM licencu, a HT MObilne komunikacije su pružale mobilne GSM usluge. Pripajanje je u ovim financijskim izvješćima prikazano kao ulaganje nemonetarne imovine. Razmjenom je u računu dobiti i gubitka priznata dobit od otuđenja ulaganja u HT MObilne komunikacije u iznosu od 47 milijuna kuna. Nakon pripajanja, udio u novoj strukturi

vlasništva Grupe u društvu Hrvatske telekomunikacije d.o.o. Mostar iznosi 39.10%. Zbog razmjene i novih odnosa među udjelničarima, ulaganje u društvo Hrvatske telekomunikacije d.o.o. Mostar reklasificirano je kao ulaganje u zajednički pothvat koje se iskazuje po metodi udjela. Također, kako su riješeni gore naveden problem s GSM licencom i vlasništvo nad određenom imovinom u društvu Hrvatske telekomunikacije d.o.o. Mostar, Grupa je ponovo procijenila iznose umanjena te u računu dobiti i gubitka priznala prihod od otpuštanja umanjena u iznosu od

188 milijuna kuna. Povrativi iznos je određen kao vrijednost u upotrebi ulaganja, konkretno kao udio Grupe u sadašnjoj vrijednosti procijenjenih budućih novčanih tijekova koje se očekuju od društva Hrvatske telekomunikacije d.o.o. Mostar, koristeći pri tome diskontnu stopu od 7,7%. Udio Grupe u nerevidiraniom poslovnom rezultatu za godinu završenu 31. prosinca 2007. godine, društva Hrvatske telekomunikacije d.o.o. Mostar je prepoznat u računu dobiti i gubitka u iznosu 14 milijun kuna.

Skraćeni prikaz udjela Grupe u kumulativnim financijskim informacijama zajedničkih ulaganja je kako slijedi:

Udio u bilanci pridruženih društava:	2007. godina milijuni kuna	2006. godina milijuni kuna
Kratkotrajna imovina	286	-
Dugotrajna imovina	607	-
Kratkoročne obveze	(122)	-
Dugoročne obveze	(112)	-
Neto imovina	659	-
Udio u prihodima i dobiti pridruženih društava:		
Prihodi	356	-
Dobitak	14	-

Gore navedeni iznosi za 2007. godinu su dobiveni su iz nerevidiranih izvješća, a za 2006. godinu iz revidiranih financijskih izvješća koja sadrže nekoliko revizorskih kvalifikacija.

15 Ulaganja raspoloživa za prodaju

Dugoročna ulaganja raspoloživa za prodaju uključuju sljedeće obveznice:

Izdavatelj	Valuta	Kamatna stopa	Dospijeće	2007. godina milijuni kuna	2006. godina milijuni kuna
Vlada Republike Hrvatske	HRK	4.75%	8. veljače 2017.	33	-
Ostale vrijednosnice	HRK			10	14
				43	14

Kratkoročna ulaganja raspoloživa za prodaju uključuju:

Izdavatelj	2007. godina milijuni kuna	2006. godina milijuni kuna
Udjeli u investicijskim fondovima:		
ZB Invest d.o.o.	42	97
Erste Invest d.o.o.	26	73
PBZ Invest d.o.o.	25	25
Raiffeisenbank Invest d.o.o.	-	69
	93	264
Trezorski zapisi:		
Ministarstvo Financija Republike Hrvatske	-	614
	-	614
	93	878

Procijenjena fer vrijednost udjela u investicijskim fondovima i obveznica na dan 31. prosinca 2007. godine određena je njihovom tržišnom vrijednošću ponuđenom na sekundarnom tržištu kapitala na dan bilance.

16 Zalihe

	2007. godina milijuni kuna	2006. godina milijuni kuna
Trgovačka roba	134	89
Zalihe i rezervni dijelovi	96	86
	230	175

17 Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja

Izdavatelj	2007. godina milijuni kuna	2006. godina milijuni kuna
Potraživanja od kupaca	1.200	1.040
Ostala potraživanja	66	95
	1.266	1.135

Na dan 31. prosinca 2007. godine, analiza dospjeća potraživanja od kupaca je kako slijedi:

	Ukupno	Nedospjelo neumanjeno	Dani dospjeća - neumanjeni				>120 dana
			< 30 dana	31-60 dana	61-90 dana	91-120 dana	
	milijuni kuna	milijuni kuna	milijuni kuna	milijuni kuna	milijuni kuna	milijuni kuna	milijuni kuna
2007.	1.20	767	271	61	35	25	41
2006.	1.04	664	235	53	31	22	35

Za sva nenaplaćena potraživanja od kupaca u zemlji preko 120 dana vrši se vrijednosno usklađenje osim za potraživanja po međunarodnom obračunu za koja se usklađenje vrši prema procjeni naplativosti.

Međunarodni obračuni čine većinu dospjelih a neispravljenih potraživanja starijih od 120 dana.

Na dan 31. prosinca 2007. godine, potraživanja u nominalnoj vrijednosti od 878 milijuna kuna (2006.: 836 milijuna kuna) su ispravljena.

Kretanja u vrijednosnog usklađenja potraživanja bila su kako slijedi:

	2007. godina milijuni kuna	2006. godina milijuni kuna
Na dan 1. siječnja	836	725
Zaduženje tijekom godine	367	831
Otpisani iznosi	(325)	(720)
Na dan 31. prosinca	878	836

18 Novac i novčani ekvivalenti i oročeni depoziti

a) Novac i novčani ekvivalenti

Novac i novčani ekvivalenti uključeni u izvješće o tijeku novca sastoje se od sljedećih bilančnih iznosa:

	2007. godina milijuni kuna	2006. godina milijuni kuna
Novac u banci i blagajni	161	233
Oročeni depoziti s dospijanjem do 3 mjeseca	3.206	1.021
Novac i novčani ekvivalenti	3.367	1.254

b) Oročeni depoziti s dospijanjem preko 3 mjeseca

Oročeni depoziti s dospijanjem preko 3 mjeseca nose kamate od 5,25% do 6,40% i Grupa ih ima pravo povući uz najavu od 1 dana. Oročeni depoziti, denominirani u kunama i eurima, nalaze se kod sljedećih domaćih banaka:

	2007. godina milijuni kuna	2006. godina milijuni kuna
Privredna banka Zagreb d.d.	282	1.034
Zagrebačka banka d.d.	413	821
Societe Generale - Splitska banka d.d.	226	147
Hypo bank d.d.	50	-
Erste Steiermarkische Bank d.d.	855	1.075
Raiffeisenbank Austria d.d.	489	659
Hrvatska poštanska banka d.d.	218	547
	2.533	4.283

c) Pregled novca i novčanih ekvivalenata i oročenih depozita po valutama

	2007. godina milijuni kuna	2006. godina milijuni kuna
HRK	5.192	4.642
EUR	681	849
USD	27	46
	5.900	5.537

19 Obveze prema dobavljačima i ostale kratkoročne obveze

	2007. godina milijuni kuna	2006. godina milijuni kuna
Obveze prema dobavljačima	1.326	1.139
Ukalkulirane obveze	105	114
Obveze za plaće i poreze iz i na plaće	63	86
PDV i ostali porezi	5	15
Ostale obveze	14	29
	1.513	1.383

U Hrvatskoj ne postoji formalan postupak za potvrđivanje konačnog iznosa poreza prilikom podnošenja poreznih prijava za porez na dobitak i PDV. Međutim, porezna obveza podliježe kontroli odgovarajućih poreznih organa u bilo kojem trenutku u naredne tri godine nakon završetka porezne godine u kojoj su porezne prijave podnesene. Slijedom gore navedenog, porezne obveze Društva od 2004. godine pa nadalje podložne su poreznom nadzoru. Tijekom 2005. godine porezni organi završili su porezni nadzor poslovanja Društva za razdoblje od 2000. do 2002. godine te kao rezultat nalaza utvrđeni su dodatni porezi i kamate koje Društvo treba podmiriti u iznosu od 92 milijuna

kuna. Društvo je uputilo prigovor na zapisnik i žalbu na Rješenje poreznih organa i postupak je još u tijeku. Za ovaj slučaj Društvo je dodatno rezerviralo iznos za koji se s razumnom mjerom, očekuje da će biti plaćen. Dodatne informacije nisu objavljene kao što je zahtjev MRS-a 37 iz razloga što mogu prejudicirati poziciju Društva u ovom sporu. Od ukupnih ukalkuliranih obveza dio se odnosi i na navedeni rizik.

20 Ostala dugoročna primanja zaposlenih

Ostala dugoročna primanja zaposlenih uključuju naknade za odlazak u mirovinu, jubilarne naknade (temeljem radnog staža) i naknade nasljednicima u slučaju

smrti zaposlenika. Jednokratni iznos otpremnina ovisi o tome je li zaposlenik zadovoljio sve potrebne uvjete za odlazak u mirovinu, a iznos jubilarne nagrade ovisi o broju godina radnog staža u Grupi. Pravo na naknadu utvrđuje se na temelju odgovarajućih mjesečnih plaća zaposlenih. Ostala dugoročna primanja zaposlenih utvrđuju se metodom predvidive obveze poslodavca po zaposleniku. Dobici i gubici koji proizlaze iz promjena u pretpostavkama aktuaru se priznaju kao prihod / trošak u razdoblju u kojem su nastali.

Kretanja obveza prikazanih u bilanci su sljedeća:

	2007. godina milijuni kuna	2006. godina milijuni kuna
Neto obveza na početku godine	199	193
Neto trošak prikazan u računu dobitka i gubitka	24	24
Plaćanje na osnovi pripremljene evidencije	(21)	(22)
Aktuarski (dobici) / gubici	(1)	4
Neto obveza na kraju godine	201	199

21 Prihod budućeg razdoblja

	2007. godina milijuni kuna	2006. godina milijuni kuna
Naknade za pretplatu	106	108
Naknade za konekciju	34	31
Ostalo	3	13
Prihod budućeg razdoblja - dugoročni dio	143	152
Naknade za konekciju	173	176
Unaprijed naplaćeni bonovi	190	176
Ostalo	15	24
Prihod budućeg razdoblja - kratkoročni dio	378	376
	521	528

Naknada za pretplatu se fakturira za sljedeći mjesec, dok se prihod od naknada za konekciju priznaje kroz buduća razdoblja ovisno o prosječnom korisnom vijeku trajanja pojedinačne linije kupca.

22 Rezerviranja

	2007. godina milijuni kuna	2006. godina milijuni kuna
Stanje 1. siječnja	97	110
Povećanja	84	4
Iskorištenje	(42)	(11)
Ukidanje	(3)	(6)
Stanje 31. prosinca	136	97

Na dan 31. prosinca 2007. godine Grupa ima rezerviranja za nekoliko sudskih sporova i tužbi za koje je Uprava ocijenila da je vjerojatno da će u budućnosti biti riješene protiv Grupe.

23 Dionički kapital

	2007. godina milijuni kuna	2006. godina milijuni kuna
81.888.535 redovnih dionica nominalne vrijednosti 100 kuna po dionici	8.189	8.189

Broj izdanih dionica ostao je nepromijenjen u razdoblju između 1. siječnja 1999. godine i 31. prosinca 2007. godine.

24 Zakonske rezerve

Zakonske rezerve predstavljaju rezerve propisane Zakonom o trgovačkim društvima u iznosu od 5% dobitka tekuće poslovne godine, sve dok te rezerve ne dosegnu visinu od 5 % temeljnog kapitala. Zakonske rezerve koje ne prelaze navedeni iznos mogu se koristiti samo za pokrivanje gubitaka iz tekuće ili prethodnih godina. Ako zakonske rezerve društva iznose više od 5 % temeljnog kapitala, tada se mogu koristiti i za povećanje temeljnog kapitala Društva.

25 Usklađenje promjena glavnice

	Dionički kapital milijuni kuna	Zakonske rezerve milijuni kuna	Rezerva iz tržišne vrijed. milijuni kuna	Zadržani dobitak milijuni kuna	Ukupno milijuni kuna
Stanje 1. siječnja 2006. godine	8.189	316	21	2.818	11.344
Raspodjela neto dobitka	-	87	-	(87)	-
Isplaćene dividende	-	-	-	(813)	(813)
Ukupno priznati prihodi i rashodi za godinu	-	-	(9)	2.209	2.200
Stanje 31. prosinca 2006. godine	8.189	403	12	4.127	12.731
Raspodjela neto dobitka	-	6	-	(6)	-
Isplaćena dividenda	-	-	-	(2.617)	(2.617)
Ukupno priznati prihodi i rashodi za godinu	-	-	(10)	2.471	2.461
Stanje 31. prosinca 2007. godine	8.189	409	2	3.975	12.575

Glavna Skupština Društva izglasala je travnju 2007. godine isplatu dividende iz neto dobiti Društva za 2006. godinu u iznosu od 207 milijuna kuna (2,53 kuna po dionici) koja je isplaćena u svibnju 2007. godine. (2006: 813 milijuna kuna, 9,93 kuna po dionici). 6 rujna 2007. godine, Glavna Skupština Društva izglasala je izvanrednu dividendu u iznosu od 2.410 milijuna kuna (29,43 kuna po dionici) koja je isplaćena u rujnu 2007. godine.

26 Ugovorne obveze

a) Operativni najam

Grupa ima ugovorne obveze po ugovorima o operativnom najmu zgrada, opreme i automobila.

Trošak operativnog najma sastoji se od sljedećeg:

	2007. godina milijuni kuna	2006. godina milijuni kuna
Trošak tekuće godine (bilješka 4)	128	113

Iznos budućih minimalnih obveza po ugovorima o operativnom najmu koji se ne mogu otkazati, a sklopljeni su za razdoblje duže od jedne godine, na dan 31. prosinca je sljedeći:

	2007. godina milijuni kuna	2006. godina milijuni kuna
Unutar jedne godine	124	119
Između 2 i 5 godina	445	412
Iznad 5 godina	494	383

Ugovori se prvenstveno odnose na najam nekretnina i vozila.

b) Ostale ugovorne obveze

Na dan 31. prosinca 2007. godine, Grupa imaju ugovorne obveze za kapitalna ulaganja kako slijedi:

	2007. godina milijuni kuna	2006. godina milijuni kuna
Nematerijalna imovina	46	36
Nekretnine, postrojenja i oprema	305	385
	351	421

27 Potencijalne obveze

a) Sudski sporovi

U vrijeme sastavljanja ovih konsolidiranih financijskih izvješća postoji nekoliko neriješenih pravnih slučajeva protiv Grupe. Po mišljenju Uprave, rješavanje tih tužbi neće imati materijalno značajan negativan utjecaj na financijski položaj Grupe osim za određene tužbene zahtjeve za koja su napravljena rezerviranja (vidi bilješku 22) i osim za tužbe gdje se ne može predvidjeti ishod. Konkurent VIPnet d.o.o. podnio je pritužbu Agenciji za zaštitu tržišnog natjecanja zbog okvirnih ugovora koje je su T-HT i T-Mobile Hrvatska d.o.o. sklopili sa svojim ključnim i velikim poslovnim korisnicima koji navodno sadrže odredbe koje sprečavaju tržišno natjecanje. Agencija je pokrenula postupak za ocjenu usklađenosti

okvirnih ugovora i dodataka sa Zakonom o zaštiti tržišnog natjecanja. Grupa je dostavila Agenciji sve tražene okvirne ugovore i dodatke, kao i pretplatničke ugovore od 1. siječnja 2003. godine nadalje. Agencija je pokrenula administrativni postupak kako bi ocijenila jesu li T-HT i T-Mobile zloupotrijebili vladajući položaj sklapanjem navedenih okvirnih ugovora. Dana 12. srpnja 2007. godine, Agencija je donijela rješenje kojim se utvrđuje kako su T-HT i T-Mobile zloupotrijebili vladajući položaj sklapanjem ovih okvirnih ugovora te će se predmet uputiti prekršajnom sudu radi utvrđivanja je li došlo do prekršaja, i ako je, utvrđivanja kazne. Do trenutka odobravanja ovih financijskih izvješća, Grupa nije obaviještena o početku postupka pred prekršajnim sudom. Kazna

za kršenje Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja može iznositi do 10% godišnjih prihoda T-HT-a i T-Mobile-a. Kazna obračunata na osnovi 1% godišnjeg prihoda za određeno razdoblje iznosila bi do 90 milijuna kuna. Sličnu pritužbu glede okvirnih ugovora podnio je u lipnju 2006. godine Hrvatskoj agenciji za telekomunikacije konkurent u fiksnoj telefoniji Optima Telekom d.o.o. Agencija je navedeni slučaj predala na razmatranje Ministarstvu mora, turizma, prometa i razvitka kako bi ono ocijenilo je li došlo do prekršaja. Odluka inspektora za telekomunikacije još nije donesena. Potrebno je naglasiti kako bi kazna za povredu Zakona o telekomunikacijama mogla iznositi između 1% i 5% ukupnog godišnjeg prihoda T-Com poslovnog segmenta.

Kazna, obračunata na osnovi 1% godišnjeg prihoda za promatrano razdoblje iznosila bi do 50 milijuna kuna. T-HT i T-Mobile snažno brane obje ranije navedene situacije. U Hrvatskoj ne postoji praksa materijalno značajnih podmirenja niti prema Zakonu o zaštiti tržišnog natjecanja niti zbog prekršaja. Radi nepostojanja relevantne sudske prakse te zbog činjenice da su oba procesa u tijeku, Grupa nije u mogućnosti utvrditi vjerojatnost mogućeg ishoda, no ipak vjeruje kako bi eventualni troškovi podmirenja bili znatno manji nego ranije navedene maksimalne kazne.

b) Metoda obračuna javnih govornih usluga i sudski postupak zbog kršenja Zakona o zaštiti potrošača

Državni inspektorat Republike Hrvatske (nadalje: Državni inspektorat) započeo je 29. siječnja 2004. godine inspekcijski postupak u vezi s primjenom odredbi Zakona o zaštiti potrošača, a vezano uz metodu obračuna javnih govornih usluga. Grupa vjeruje kako je suština ove istrage prebačena na sudski postupak zbog kršenja Zakona o zaštiti potrošača, dok su stranke u sporu iste.

Nije bilo značajnijeg napretka po tom pitanju od sredine 2004. godine i Društvo vjeruje da će slučaj prijeći u relativnu zastaru. Osim toga, novi Pravilnik o telekomunikacijskim uslugama koji je stupio na snagu sa danom 1. siječnja 2005. godine nalaže Društvu uvođenje najmanje jednog tarifnog paketa koji će imati metodu obračuna od 1 sekunde. Odmah, nakon stupanja na snagu Pravilnika o telekomunikacijskim

uslugama, Društvo je uvelo novi tarifni sustav koji se temelji na obračunskoj jedinici od jedne sekunde. To značajno umanjuje navedeni rizik budući novi Pravilnik ne zabranjuje tarifne pakete sa metodom obračuna dužom od 1 sekunde što je bilo predmetom pregleda Državnog inspektorata. Trenutno je Društvo u sudskom postupku zbog navodnog kršenja Zakona o zaštiti potrošača. Tužitelji su privatni korisnici usluga Društva (kao i Društvo za zaštitu potrošača) te tvrde kako su mjesečne pristupne naknade iz korisničkih ugovora nepravedne te u suprotnosti sa Zakonom o zaštiti potrošača. Tužitelji također, slično kao u gore opisanom slučaju koji se vodi pred Državnim inspektoratom, osporavaju obračunsku jedinicu Društva od 60 sekundi. Društvo je obaviješteno da je oko 42.000 korisnika potpisalo kolektivnu punomoć u ovom predmetu 2003. godine te je moguće da se Društvo suoči s više tisuća dodatnih tužbi po sličnoj osnovi, iako pravni savjetnici Društva predviđaju da bi mnogi od tih tužbenih zahtjeva bili nevaljani. Pravni savjetnici Društva predviđaju da bi najveća moguća izloženost prema 42.000 tužitelja mogla iznositi približno 150 milijuna kuna uključujući kamate. Izloženost bi mogla biti i veća ukoliko bi se novi korisnici pridružili ovoj tužbi, ukoliko bi se produljilo razdoblje u kojemu je moguće podnijeti tužbeni zahtjev, ili ukoliko bi Društvo bilo dužno platiti dodatne kamate osim onih koje su predviđene. Društvo je u vrijeme podnošenja tužbe imalo približno 1.350.000 korisnika.

Društvo snažno osporava valjanost tužbi i namjerava se žaliti na izrečenu presudu. Društvu je savjetovano da će žalba biti usvojena. Uprava i pravni savjetnici Društva smatraju ovu tužbu neosnovanom i da je Društvo naplaćivalo naknade korisnicima u skladu s tada važećim Ugovorom o koncesiji koji je odobrila Vlada Republike Hrvatske i smatraju da je vjerojatnost suprotnog rješenja u ovom slučaju neznatna. Nadalje, cijene su naknadno potvrđene od strane Regulatora u travnju 2007. godine bez primjedbi. Dana 12. travnja 2007. godine Općinski sud u Zagrebu donio je presudu protiv Društva, a u korist šest tužitelja koja bi rezultirala potencijalnom izloženosti Društva u iznosu od 12 tisuća kuna za tuženo razdoblje uključujući i kamate do dana 30. lipnja 2007. godine. Otkako je presuda donesena, četiri člana Udruge potrošača podnijela su pojedinačne tužbe temeljene na istoj osnovi kao i nepravomoćna presuda po sudskom postupku zbog kršenja Zakona o zaštiti potrošača. I Društvo i Državno odvjetništvo uložili su prigovor na tužbe. Društvo vjeruje kako se o pojedinačnim tužbama ne može niti raspravljati sve dok je suština slučaja još žalba u sudskom postupku zbog kršenja Zakona o zaštiti potrošača. Tijekom spora i nakon donošenja pisane presude, sve stranke u sporu (tužitelj - Društvo za zaštitu potrošača, općinski državni odvjetnik koji zastupa Republiku Hrvatsku i Društvo) predale su žalbe Županijskom sudu. Vezano za gore navedene slučajeve Grupa nije izvršila rezervacije

u konsolidiranim financijskim izvješćima.

28 Transakcije s povezanim strankama

Poslovni odnosi navedeni u sljedećim tablicama prvenstveno se odnose na društva u vlasništvu

društva Deutsche Telekom AG (DTAG). Grupa ulazi u poslovne odnose u normalnom tijeku posla po uobičajenim tržišnim uvjetima. Ovi poslovni odnosi uključuju slanje i primanje međunarodnog prometa prema i od navedenih društava tijekom godine koja je završila na dan 31. prosinca 2007.

i 2006. godine. Nadalje, društvo DTAG i T-Mobile Njemačka je pružilo intelektualne usluge Grupi u vrijednosti od 42 milijuna kuna (2006.: 54 milijuna kuna).

Glavne transakcije s povezanim poduzećima tijekom 2007. i 2006. godine uključuju:

Povezano društvo:	Prihodi	Prihodi	Troškovi	Troškovi
	2007. godina milijuni kuna	2006. godina milijuni kuna	2007. godina milijuni kuna	2006. godina milijuni kuna
T-Systems Enterprise services, Njemačka	29	38	9	13
HT Mostar, Bosna i Hercegovina	30	28	54	44
T-Mobile, Njemačka	2	23	18	20
Ostali	55	68	85	49
Ukupno međunarodni obračuni	116	157	166	126
Deutsche Telekom AG, Njemačka	-	-	36	59
T-Systems Enterprise services, Njemačka	-	-	3	7
Ostali	-	1	1	16
Ukupno usluge	-	1	40	82
T-Systems Enterprise services, Njemačka	-	-	8	15
Deutsche Telekom AG, Njemačka	-	-	2	-
Ostali	-	-	3	8
Ukupno ugovorne obveze	-	-	13	23
Ukupno povezana društva	116	158	219	231

Bilanca uključuje stanja i transakcije s ovisnim društvima kako slijedi:

Povezano društvo:	Potraživanja 2007. godina milijuni kuna	Potraživanja 2006. godina milijuni kuna	Obveze 2007. godina milijuni kuna	Obveze 2006. godina milijuni kuna
T-Systems Enterprise services, Njemačka	3	7	1	2
HT Mostar, Bosna i Hercegovina	13	13	30	23
T-Mobile, Njemačka	4	1	40	22
Ostali	17	11	69	27
Ukupno međunarodni obračuni	37	32	140	74
Deutsche Telekom AG, Njemačka	-	-	9	29
T-Systems Enterprise services, Njemačka	-	-	10	9
Ostali	-	-	1	5
Ukupno međukompanijske usluge	-	-	20	43
Ukupno povezana društva	37	32	160	117

Grupa posluje u Republici Hrvatskoj na tržištu telekomunikacijskih usluga. Kao rezultat ovakve strateške pozicije Grupe unutar hrvatskog gospodarstva, značajan dio poslovanja obavlja se s Vladom Republike Hrvatske, njenim odjelima i agencijama i društvima u vlasništvu Republike Hrvatske. Grupa pruža telekomunikacijske usluge Vladi Republike Hrvatske i njenim ministarstvima pod uobičajenim komercijalnim uvjetima koji nisu povoljniji od uvjeta danih drugim kupcima. Telekomunikacijske usluge pružene Vladi Republike Hrvatske i njenim ministarstvima ne predstavlja značajan dio prihoda Grupe.

Naknade isplaćene ključnim članovima menadžmenta

Ukupan iznos naknada ključnim članovima menadžmenta Grupe za 2007. godinu iznosi 37 milijuna kuna (2006.: 32 milijuna kuna). Naknade ključnim članovima menadžmenta odnose se na

kratkoročna primanja zaposlenih. Ključni članovi menadžmenta su članovi Uprave Društva i ovisnih društava, Izvršnog odbora T-Com-a i izvršni direktori Društva koje zapošljava Grupa.

29 Ciljevi i politike upravljanja financijskim rizikom

Grupa je izložena međunarodnim tržištima usluga. Kao posljedica toga, na Grupu mogu utjecati promjene u tečajevima stranih valuta. Grupa također naplaćuje potraživanja od svojih korisnika uz odgodu i izloženo je riziku neplaćanja. Niže su opisani ovi značajni rizici zajedno s metodama koje se koriste za upravljanje tim rizicima. Grupa ne koristi derivatne instrumente za upravljanje rizicima niti u spekulativne svrhe.

a) Kreditni rizik

Grupa nema značajnu koncentraciju kreditnih rizika

koj kod jedne osobe ili grupe osoba sličnih svojstava. Grupa koristi postupke koji osiguravaju na trajnoj osnovi, da se usluge pružaju kupcima odgovarajuće kreditne sposobnosti i da se ne prekorači prihvatljiva granica kreditne izloženosti. Grupa ne jamči za obveze trećih strana. Grupa smatra da se njena maksimalna izloženost odražava u iznosu potraživanja (vidi bilješku 17) umanjenom za ispravak vrijednosti koji je priznat na datum bilance. Nadalje, Grupa je izložena kreditnom riziku putem novčanih depozita u bankama. Upravljanje rizikom je usredotočeno na poslovanje sa najrespektabilnijim bankama u stranom i domaćem vlasništvu u tuzemstvu te na svakodnevnom kontaktu sa bankama. Za sve domaće banke u stranom vlasništvu, Društvo je primilo garanciju za depozite od matičnih banaka koji imaju minimalno BBB+ rejting.

b) Rizik likvidnosti

Politika Grupe je održati dovoljno novca i novčanih ekvivalenata ili imati na raspolaganju financijska sredstva putem odgovarajućeg iznosa kreditnih linija za ispunjenje njegovih obveza u doglednoj budućnosti.

Višak novca ulaže se uglavnom u ulaganja raspoloživa za prodaju. Najveći dio obveza sa dospijećem između 91 i 120 dana odnose se na ukalkulirane obveze za bonuse menadžmentu.

	Godina završena 31. prosinca 2007. milijuni kuna	Godina završena 31. prosinca 2006. milijuni kuna
Obveze prema dobavljačima i ostale obveze		
Nedospjelo	1.195	942
0 - 30 dana	124	224
31 - 60 dana	44	73
61 - 90 dana	21	14
91 - 120 dana	121	121
>120 dana	8	9
Ukupno	1.513	1.383

	Godina završena 31. prosinca 2007. milijuni kuna	Godina završena 31. prosinca 2006. milijuni kuna
Dugoročni krediti i ostale dugoročne obveze		
Na zahtjev	-	-
< 1 godine	2	7
1 to 3 godine	3	1
3 to 5 godine	3	2
>5 godine	12	14
Ukupno	20	24

c) Rizik kamatne stope

Izloženost Grupe riziku promjena na tržištu kamatnih stopa Grupe vezana je primarno uz novčane depozite Društva u bankama. Tabela prikazuje osjetljivost dobiti prije poreza Grupe na moguću promjenu kamatnih stopa, sa ostalim varijablama nepromijenjenim, (kroz utjecaj varijabilne kamatne stope na posudbe):

	Povećanje/smanjenje baznih poena	Utjecaj na dobit prije poreza miliuni kuna
2007.		
Hrvatska kuna	+50	29
	-50	(29)
Euro	+50	1
	-50	(1)
2006.		
Hrvatska kuna	+50	20
	-50	(20)
Euro	+50	1
	-50	(1)

d) Rizik promjene tečaja

Poslovna valuta Grupe je hrvatska kuna (kuna). Određena imovina i obveze su denominirane u stranim valutama koje se preračunavaju u kune po važećem srednjem tečaju Hrvatske narodne banke na datum bilance. Razlike koje iz toga proizlaze se knjiže kao prihod ili rashod u računu dobitka i gubitka, ali ne utječu na kratkoročne tijekove novca.

Značajan iznos depozita u bankama denominirani su u stranim valutama, prvenstveno u eurima. Budući na dan bilance nema adekvatnih obveza denominiranih u eurima, Grupa je izložena promjeni tečaja stranih valuta. Sljedeća tabela prikazuje osjetljivost dobiti prije poreza Grupe na moguću promjenu tečaja Eura, s ostalim komponentama nepromijenjenima zbog promjene u fer vrijednosti novčane imovine i obveza:

	Povećanje/smanjenje tečaja Eura milijuni kuna	Utjecaj na dobit prije poreza milijuni kuna
2007.		
	+5%	(1)
	-5%	1
2006.		
	+5%	-
	-5%	-

e) Vrednovanje po fer vrijednostima

Fer vrijednost ulaganja koja su raspoloživa za prodaju procjenjuje se na temelju njihove tržišne cijene na datum bilance. Glavni financijski instrumenti Grupe koji nisu vrednovani po fer vrijednostima su potraživanja od kupaca, ostala potraživanja, dugoročna potraživanja, obveze prema dobavljačima i ostale obveze. Povijesna knjigovodstvena

vrijednost potraživanja i obveza, uključujući rezerviranja, koji su u skladu s uobičajenim uvjetima poslovanja, približno jednaka njihovoj fer vrijednosti.

f) Upravljanje kapitalom

Primarni cilj upravljanja kapitalom Grupe je osigurati potporu poslovanju i maksimalizirati vrijednost dioničarima. Struktura kapitala Grupe odnosi se na dionički kapital koji se sastoji

od upisanog kapitala, rezervi i zadržane dobiti. Grupa upravlja kapitalom i radi prilagodbe u svjetlu promjena ekonomskih uvjeta. Da bi zadržala ili prilagodila strukturu kapitala, Grupa može prilagoditi isplate dividendi dioničarima, povrat kapitala dioničarima ili izdati novu emisiju dionica. Nije bilo promjena u ciljevima, politikama i procesima tijekom godina završenih 31. prosinca 2007. i 31. prosinca 2006. godine.

30 Financijski instrumenti

Tabela prikazuje usporedbu po kategoriji knjigovodstvene vrijednosti i fer vrijednosti financijskih instrumenata Grupe

	Knjigovodstvena vrijednost		Fer vrijednost	
	2007. godina milijuni kuna	2006. godina milijuni kuna	2007. godina milijuni kuna	2006. godina milijuni kuna
Financijska imovina				
Novac i novčani ekvivalenti	3.367	1.254	3.367	1.254
Oročeni depoziti	2.533	4.283	2.533	4.283
Imovina raspoloživa za prodaju, dugoročna	43	14	43	14
Imovina raspoloživa za prodaju, kratkoročna	93	878	93	878
Financijske obveze				
Zajmovi s kamatama	20	24	20	24

Fer vrijednost imovine raspoložive za prodaju iskazana je po njoj tržišnoj vrijednosti. Fer vrijednost kredita izračunata je diskontiranjem očekivanih novčanih tijekova po prevladavajućim kamatnim stopama. Na dan 31. prosinca 2007. godine sva ulaganja su priznata po fer vrijednosti.

31 Koncesijski ugovori

Grupa je potpisnik sljedećih koncesijskih ugovora koji nisu u opsegu IFRIC-a 12:

a) Koncesijski ugovor za pružanje telekomunikacijskih usluga u nepokretnoj mreži

Sukladno tom ugovoru, Vlada je Društvu kao koncesionaru dodijelila pravo pružanja sljedećih usluga na teritoriju Republike Hrvatske:

- Javne govorne usluge putem sredstava javne nepokretne telekomunikacijske mreže,
- Međunarodne telekomunikacijske usluge,
- Usluge prijenosa podataka,
- Usluge najma vodova u domaćem i međunarodnom prometu,
- Tržišne telekomunikacijske usluge u nepokretnoj mreži sukladno članku 25 Zakona o telekomunikacijama.

Ovaj koncesijski ugovor je potpisan 22. rujna 1999. godine, uz dva amandmana potpisana 30. srpnja 2001. godine i 17. listopada 2001. godine. Po isteku ekskluzivnih prava Društva u nepokretnoj mreži 1. siječnja 2003. godine, Zakon o telekomunikacijama nalaže usklađivanje koncesijskog ugovora s odredbama tog zakona. Proces usklađivanja završen je u veljači 2007. godine Ugovorom o usklađenju koncesijskog ugovora sa važećim Zakonom o telekomunikacijama između Vlade Republike Hrvatske i Društva i Ugovorom o izvršenju ugovora o usklađenju koncesijskog ugovora između Vlade Republike Hrvatske, nacionalnog regulatornog tijela i Društva. Slijedom Ugovora o izvršenju, 20. travnja 2007. godine nacionalno regulatorno

tijelo donijelo je prema važećem Zakonu o telekomunikacijama Društvu pravo pružanja usluga prema sljedećim odlukama:

- 1 Odluka kojom se odobrava licenca za pružanje javnih govornih usluga putem nepokretne mreže
  - 2 Odluka kojom se odobrava licenca za davanje u najam vodova
  - 3 Odluka kojom se odobrava licenca za najam telekomunikacijske mreže ili njenih dijelova
  - 4 Odluka kojom se odobrava licenca za pružanje telekomunikacijskih usluga s korištenjem besplatnog radio-frekvencijskog spektra
  - 5 Obavijest o pružanju prijenosa, između ostalog, glasa, zvuka, podataka, dokumenata i slika bez korištenja radio-frekvencijskog spektra osim za javne govorne usluge
  - 6 Odluku kojom se odobrava uspostava veza sa telekomunikacijskim mrežama u drugim zemljama
- Ove odluke su potvrdile postojanje i punovažnost prava i autorizacija Društva pod postojećim koncesijskim ugovorom za razdoblje od 30 godina, a koji se može se produžiti pod istim uvjetima. Uvjeti iz koncesijskog ugovora mogu se promijeniti uz suglasnost obje ugovorne strane. Naknade za drugu i svaku drugu sljedeću godinu pružanja javnih govornih usluga, najma vodova, iznajmljivanja telekomunikacijske mreže i njenih dijelova, usluge pristupa Internetu, VoIP usluga, telekomunikacijskih usluga s korištenjem besplatnog radio-frekvencijskog spektra i drugih telekomunikacijskih usluga pružanja prijenosa glasa, zvuka,

podataka, dokumenata i slika bez korištenja radio-frekvencijskog spektra osim za javne govorne usluge iznose 0,1% od ostvarenog godišnjeg prihoda, primjerice svih fakturiranih prihoda u posljednjih 12 mjeseci dobivenih iz pružanja usluga. Naknade za korištenje numeracija i frekvencija nisu uključene u gore navedene licence, ali se dodatno plaćaju u skladu sa iznosima propisanim od strane regulatornih tijela. Licence mogu biti prekinute ili ukinute u skladu sa Zakonom o telekomunikacijama. Osim gore navedenih naknada za licence, Društvo je obavezno plaćati dodatnih 0,2% of od ostvarenog bruto godišnjeg prihoda ostvarenog u prethodnoj godini od pružanja telekomunikacijskih usluga i aktivnosti za financiranje aktivnosti nadležnog regulatornog tijela za telekomunikacije. Temeljem odluke nadležnog regulatornog tijela od 28. studenog 2005. godine Društvo ima obvezu obavljanja osnovnih telekomunikacijskih usluga koje su određene člankom 37. Zakona o telekomunikacijama (NN 122/03, 158/03, 177/03, 60/04, 70/05).

b) Ugovor o koncesiji za telekomunikacijske usluge s uporabom radiofrekvencijskog spektra u sustavu globalne pokretne mreže - GSM

Temeljem ovog Ugovora, Grupa je ovlaštena za izgradnju i upravljanje telekomunikacijskim uslugama s uporabom radiofrekvencijskog spektra u sustavu globalne pokretne mreže - GSM. GSM koncesijski Ugovor traje 10 godina računajući od 16. rujna 1999. U slučaju da buduće izmjene Zakona o telekomunikacijama

pruže mogućnost duljeg trajanja koncesije, trajanje koncesije će se produžiti na rok koji bude predviđen takvom izmjenom Zakona. Istekom vremena na koje je dodijeljena koncesija, regulator će raspisati novi natječaj za dodjelu GSM koncesije, ako će to zahtijevati Zakon o telekomunikacijama koji će tada biti na snazi. Glavni kriterij odabira koji će se primjenjivati na tom natječaju bit će dotadašnje iskustvo u pružanju GSM usluga postojećih operatora. Na taj način Grupi će biti pružena prednost, u skladu sa Zakonom o telekomunikacijama. Prema važećem Zakonu o telekomunikacijama sada je potreban javni natječaj, ali je najavljeno donošenje novog Zakona o elektroničkim komunikacijama za 2008. godinu. Grupa ima obvezu osigurati da barem 95% stanovnika Republike Hrvatske bude u mogućnosti imati pristup GSM mreži u njihovom redovnom boravištu, i osigurati da se GSM mreži može pristupiti na barem 75% područja Republike Hrvatske. Grupa je obvezna izgrađivati GSM mrežu na način da u svakom trenutku mreža zadovoljava određene propisane parametre kvalitete. Inicijalno Grupi je dodijeljeno 60 uparenih kanala. U studenom i prosincu 2007. godine je Grupi je dodijeljeno dodatnih 12 uparenih E-GSM i 42 uparena GSM/DCS-1800 kanala. Sklapanje dodatka koncesijskom Ugovoru, kojim se regulira uporaba tih dodatnih frekvencija se očekuje u 2008. godini. Pored inicijalne naknade za koncesiju plaćene u iznosu od 100 milijuna kuna, Grupa trenutno plaća godišnju naknadu za GSM koncesiju

u iznosu od 5 milijuna HRK. Grupa također temeljem GSM koncesije mora plaćati godišnju naknadu za uporabu radijskih frekvencija u iznosu od 100 tisuća kuna za jedan upareni GSM kanal. Grupa plaća godišnju naknadu u iznosu od 150 kuna za svaku pokretnu radijsku postaju u pretplatničkom sustavu (isključeni pre-paid korisnici) u GSM sustavu, međutim Grupa ima pravo prenijeti tu naknadu na pretplatnikov mjesečni račun. Regulator ima pravo oduzeti koncesiju pod određenim propisanim uvjetima ukoliko Grupa ne uspije ispuniti određene bitne uvjete iz koncesijskog Ugovora ili odredbe Zakona o telekomunikacijama i podzakonskim propisima.

c) Ugovor o koncesiji za frekvencije za obavljanje javnih telekomunikacijskih usluga uz uporabu radiofrekvencijskog spektra u sustavu pokretne mreže treće generacije UMTS

Temeljem ovog Ugovora, Grupa je ovlaštena za izgradnju i uporabu pokretne javne telekomunikacijske mreže i za obavljanje javnih telekomunikacijskih usluga u sustavu pokretne mreže treće generacije UMTS na području Republike Hrvatske. UMTS koncesijski Ugovor traje 20 godina računajući od 18. listopada 2004. Koncesija se može obnoviti temeljem propisa koji će biti na snazi u trenutku obnove koncesije. Grupa se obvezuje osigurati osnovne zahtjeve kakvoće usluge i raspoloživosti telekomunikacijske mreže na temelju sljedeće pokrivenosti - najmanje 25% stanovništva Republike Hrvatske u razdoblju od 2 godine od dana dobivanja koncesije;

najmanje 50% stanovništva Republike Hrvatske u razdoblju od 5 godine od dana dobivanja koncesije. Grupa je obvezna izgrađivati UMTS mrežu na način da u svakom trenutku mreža zadovoljava određene propisane parametre kvalitete. Grupi je dodijeljeno 2x15 MHz u uparenom frekvencijskom pojasu i 5 MHz u neuparenom frekvencijskom pojasu. Pored inicijalne naknade za koncesiju u iznosu od 132 milijuna HRK, Grupa trenutno plaća godišnju naknadu za koncesiju u iznosu od 1% od ukupnog prihoda ostvarenog u pokretnoj mreži UMTS. Grupa također mora plaćati godišnju naknadu za uporabu radijskih frekvencija u iznosu od 5 milijuna kuna za svaki dodijeljeni blok od 5 MHz u UMTS mreži (ukupno za 4 bloka). Regulator ima pravo oduzeti koncesiju pod određenim propisanim uvjetima ukoliko Grupa ne uspije ispuniti određene bitne uvjete iz koncesijskog Ugovora ili odredbe Zakona o telekomunikacijama i po zakonskim propisima.

32 Događaji nakon datuma bilance

Nisu nastali nikakvi poslovni događaji ili transakcije zaključno s 31. prosincem 2007. godine koji bi imali značajan utjecaj na financijska izvješća na dan ili za razdoblje tada završeno ili da su od takvog značaja za poslovanje Grupe da bi zahtijevala objavu u bilješkama uz financijska izvješća.

Izjava o odricanju odgovornosti

Ovaj dokument nije, niti predstavlja dio ikakve ponude ili poziva na prodaju ili izdavanje, ni prikupljanje ikakvih ponuda za kupnju ili upisivanje bilo kakvih vrijednosnih papira Društva, niti bi oni ni bilo koji njihov dio ili njihova distribucija trebali predstavljati temelj, niti bi se na njih trebalo oslanjati ni dovoditi ih u vezu s ikakvim ugovorom ili odlukom o ulaganju u svezi s navedenim.

Informacije o trećoj strani navedene ovdje dali su izvori za koje Društvo vjeruje da su pouzdani. Dok je god poduzeto sve razumno da se osigura potpunost i točnost navedenih činjenice, te da su mišljenja i očekivanja navedena ovdje poštena i razumna, ni Društvo ni njegovi savjetnici ne potvrđuju niti daju ikakvu garanciju, izraženu ili pretpostavljenu, za potpunost ili točnost informacija i mišljenja sadržanih ovdje.

Ovaj dokument sadrži određene dalekovidne izjave s obzirom na financijske uvjete, rezultate operacija i poslovanja Grupe. Ta ambiciozna izvješća predstavljaju trenutna stajališta, očekivanja i uvjerenja Društva glede događanja u budućnosti. Takve izjave podliježu riziku i nesigurnostima, od kojih je najveći dio teško predvidjeti i općenito su izvan kontrole Društva. U slučaju da se ti rizici i nesigurnosti ostvare, ili ako se pretpostavke koje su temelj bilo kojem od navedenih Izvješća dokažu netočnima, stvarni rezultati Društva/Grupe mogu se materijalno razlikovati od onih navedenih ili pretpostavljenih u tim izvješćima. Tvrtka ne može ponuditi jamstvo da će se njezina očekivanja ili ciljevi ostvariti.

Nadalje, neki ključni pokazatelji uspješnosti koje koristi Društvo (mjere koje ne pripadaju Međunarodnim standardima financijskog izvješćivanja (IFRS), kao što je dobit prije odbitka (EBITDA) služe kao dodatni pokazatelji operativnog rada Grupe pa ih druge tvrtke koje djeluju u sektoru mogu izračunavati drugačije. Međutim, takve mjere nisu nadomjestak za mjere koje su definirane i zahtijevane od IFRS-a. Stoga ne-IFRS mjere i pokazatelji koji su korišteni u ovom dokumentu ne mogu se izravno uspoređivati s onima koje koriste konkurenti Grupe.

Pojmovnik

ADSL	89
ATM	89
BILANCA	78, 79, 112
DIONIČAR	73, 74, 77, 84, 96, 99, 107, 115
DOBITAK	77, 79, 80, 85, 87, 88, 89, 94, 95, 101, 102, 106, 108
DRUŠTVO	73, 74, 75, 76, 83, 84, 86, 99, 100, 102, 106, 110, 111, 112, 116, 118
FGSM	41
FRAME RELAY	89
GPRS	49
GRUPA	72, 73, 74, 75, 83, 84, 85, 87, 88, 89, 90, 95, 97, 99, 100, 102, 105, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 114, 115, 116, 117
GSM	97, 102, 116, 117
HAT	74, 99
HT Mostar	85, 102, 111, 112
IMOVINA	74, 78, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 95, 96, 97, 99, 101, 102, 109, 114, 115
INTERNET	89, 90, 91, 92, 100, 116
INVESTICIJE	96, 97, 98, 99
IPO	5, 9, 10, 11, 17, 16, 18, 19, 21, 26, 67,
ISDN	41
ISKON	100
KAPITAL	74, 77, 79, 82, 83, 85, 87, 88, 91, 92, 99, 103, 107, 108, 109, 115
KONCESIJA	84, 97, 117
KONSOLIDIRANI	72, 73, 76, 77, 83, 100, 109, 111
LJUDSKI RESURSI	54
MAXdsl	5, 40, 41, 42, 70
MAXtv	5, 27, 33, 40, 42, 43, 53, 68, 70
NADZORNI ODBOR	5, 11, 15, 16, 17, 19, 20, 21, 22, 23, 36, 83
NMT	14
ONLINE	III, 42
OPRATOR	5, 9, 11, 18, 24, 26, 27, 28, 30, 31, 32, 34, 35, 40, 41, 44, 45, 52, 61, 69, 70, 74, 88, 90, 99, 117
ORGANIZACIJA	52, 53, 60, 61, 63
OTPREMNINA	66, 67, 77, 88, 94, 106

PODATKOVNE USLUGE	8, 9, 28, 34, 36, 43, 68 90, 91, 92
POREZ	77, 78, 79, 80, 82, 85, 86, 87, 88, 91, 92, 94, 95, 106, 114
POST PAID	48, 49, 50, 68, 69, 88
POTS	III, 41
PRE PAID	IV, 48, 49, 50, 51, 88,
PRIHOD	II, IV, 5, 6, 20, 26, 27, 40, 41, 43, 44, 45, 48, 49, 60, 62, 64, 66, 67, 68, 69, 70 73, 75, 77, 78, 79, 80, 82, 84, 85, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 101, 102, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 114, 116, 117
ROAMING	IV, 48, 49, 50, 51, 88
SMS	43, 49, 62
STRATEGIJA	18, 33, 34, 60, 62
TARIFE	49
T-COM	III, IV, 5, 6, 7, 8, 9, 12, 13, 17, 23, 27, 34, 35, 36, 37, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 48, 50, 51, 56, 60, 61, 62, 68, 69, 70, 75, 89, 90, 91, 92, 109, 112
T-HRVATSKI TELEKOM	4, 30
T-HT GRUPA	II, IV, 5, 8, 26, 27, 28, 34, 52, 60
T-MOBILE	IV, 5, 6, 7, 8, 9, 13, 14, 23, 27, 30, 31, 32, 34, 35, 36, 37, 43, 44, 45, 48, 49, 50, 51, 52, 55, 56, 60, 61, 62, 63, 68, 75, 88, 90, 91, 92, 109, 110, 111, 112
T-PORTAL	5, 33, 40, 42, 43, 70
UMTS	8, 44, 49, 52, 86, 97, 99, 117
UPRAVA	5, 7, 11, 12, 17, 19, 20, 22, 23, 36, 37, 72, 73, 74, 75, 89, 99, 100, 107, 110
VPN	III, 34, 41, 43, 45, 51, 70, 89
ZAPOSLENICI	7, 10, 23, 33, 35, 56, 61, 63, 79, 80, 88, 90
WEB'N'WALK	27, 49
WIMAX	18

HT-Hrvatske komunikacije d.d.
Savska cesta 32
10000 Zagreb, Hrvatska
www.t.ht.hr